

ES ekomarķējums
mazgāšanas un tīrīšanas
līdzekļiem

Lietotāja rokasgrāmata

Eiropas Komisija
ES mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļi
Komisijas lēmums (ES) 2017/1214
Komisijas lēmums (ES) 2017/1215
Komisijas lēmums (ES) 2017/1216
Komisijas lēmums (ES) 2017/1217
Komisijas lēmums (ES) 2017/1218
Komisijas lēmums (ES) 2017/1219
2022. gada oktobris. 1.4. redakcija

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Saturs

1	Ievads	5
1.1	"Mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem" izvirzīto kritēriju pārskats	7
2	Trešās personas veiktas testēšanas nozīme	9
3	Produkta novērtēšanas un pārbaudes pamatošana	11
3.1	Vispārīgās prasības	11
3.1.1	Izmantotās vielas	11
3.1.2	Mērījumu robežvērtības	12
3.1.3	HSC specifika	12
3.2	Standartdeva	14
3.3	Kritēriji	15
3.3.1	Kritērijs: Dozēšanas prasības	15
3.3.1.1	Norādījumi par dokumentiem, kādi jāiesniedz, lai pierādītu, ka produkta standartdeva atbilst šai prasībai	15
3.3.2	Kritērijs: Toksiskums ūdens organismiem	16
3.3.2.1	Norādījumi, kā aprēķināt produkta CDV _{chronic}	19
3.3.2.2	Norādījumi, kā rīkoties, ja izmantotā viela nav iekļauta DID saraksta A daļā	20
3.3.3	Kritērijs: Bioloģiskā noārdāmība	24
3.3.3.1	Norādījumi par atbilstību kritērijam	28
3.3.3.2	Norādījumi par produkta aNBO un anNBO aprēķināšanu	28
3.3.3.3	Norādījumi par to, kā rīkoties, ja izmantotā viela nav iekļauta DID saraksta A daļā ...	30
3.3.3.4	Norādījumi, kā veikt adsorbcijas/desorbcijas testu	30
3.3.4	Kritērijs: Ilgtspējīga palmu eļļas, palmu kodolu eļļas un to atvasinājumu ieguve	31
3.3.4.1	Norādījumi par to, kā nodrošināt, ka palmu eļļa vai palmu kodolu eļļa ir iegūta no ilgtspējīgi apsaimniekotām plantācijām	33
3.3.4.2	Norādījumi par to, kā nodrošināt, lai eļļām būtu izsekojami sertifikāti (CoC)	34
3.3.4.3	Palmu eļļas un palmu kodolu eļļas atvasinājumi piemēri	36

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

3.3.4.4	Norādījumi par to, kā pierādīt atvasinājumu ilgtspēju	37
3.3.4.5	Sertifikācijas shēmu līdzvērtība	37
3.3.4.6	Piemēri, kā pierādīt atbilstību šim kritērijam	38
3.3.5	Kritērijs: Izslēgtās un ierobežota pielietojuma vielas	38
3.3.5.1	Norādījumi par to, kā pierādīt atbilstību apakškritērijam „Norādītās izslēgtās un ierobežota lietojuma vielas”	43
3.3.5.2	Norādījumi par to, kā aprēķināt produkta kopējo P saturu	43
3.3.5.3	Norādījumi par to, kā aprēķināt VOC saturu HSC produktā	45
3.3.5.4	Norādījumi par to, kā pierādīt, ka produkts un izmantotās vielas nav klasificētas saskaņā ar apakškritēriju „Bīstamās vielas”.	48
3.3.5.5	Norādījumi par jaunas atkāpes iesniegšanu	49
3.3.5.6	Norādījumi par to, kā pierādīt, ka produktā ir pareizais konservantu daudzums	51
3.3.6	Kritērijs: Iepakojums	55
3.3.6.1	Norādījumi, kas apliecina, ka iepakojumā ietilpstošās izsmidzināšanas pudeles var atkārtoti uzpildīt.	58
3.3.6.2	Norādījumi par to, kā pierādīt, ka iepakojumam ir ieviesta atpakaļpieņemšanas sistēma	58
3.3.6.3	Norādījumi, kā aprēķināt produkta WUR	60
3.3.6.4	Norādījumi par to, kā pierādīt pārstrādātā materiāla daudzumu (%) iepakojumā	71
3.3.6.5	Norādījumi par to, kā ziņot par materiālu sastāvu	72
3.3.7	Kritērijs: Piemērotība lietošanai	72
3.3.7.1	Norādījumi par to, kur var atrast vairāk informācijas par kritērija tekstā aprakstītajiem protokoliem/ietvāriem	74
3.3.7.2	Norādījumi par to, kā pierādīt, ka produkts nodrošina minimālo nepieciešamo mazgāšanas/tīrīšanas veiktspēju.	74
3.3.7.3	Paskaidrojumi saistībā ar protokoliem	75
3.3.8	Kritērijs: Automātiskā dozēšanas sistēma	78
3.3.8.1	Norādījumi par to, kā pierādīt, ka produkts tiek izmantots ar automātisku dozēšanas sistēmu, kam regulāri tiek veikta apkope	80
3.3.9	Kritērijs: Lietotāja informācija	80
3.3.9.1	Par katru produktu grupu iekļaujamās informācijas kopsavilkums	81
3.3.9.2	Piemēri informācijai, ko var sniegt par dozēšanu	82

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

3.3.9.3	Piemēri informācijai, ko var sniegt par iepakojuma izmešanu.....	83
3.3.9.4	Piemēri informācijai, ko var sniegt par vides aspektiem.....	83
3.3.9.5	Piemēri informācijai par citiem aspektiem.....	84
3.3.10	Kritērijs: Informācija, kas redzama ES ekomarķējumā	84
3.3.10.1	Norādījumi par ES ekomarķējuma logotipa lietošanu.....	84
4	Pielikumi.....	85
4.1.	I pielikums. Pieteikuma veidlapa – atsevišķs dokuments.....	85
4.2.	II pielikums. Deklarācijas - atsevišķs dokuments	85
4.3.	III pielikums. KontROLSARAKSTS – atsevišķs dokuments	85
4.4.	IV pielikums. Atkāpes veidlapa – atsevišķs dokuments	85

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

1 Ievads

Šajā rokasgrāmatā sniegti norādījumi pieteikuma iesniedzējiem un kompetentajām iestādēm, kā pieteikties ES ekomarķējuma saņemšanai un pārbaudīt atbilstību prasībām, kas noteiktas kritērijos, kas publicēti šajos dokumentos:

- Komisijas Lēmums (ES) 2017/1218 (2017. gada 23. jūnijs), ar ko nosaka kritērijus ES ekomarķējuma piešķiršanai veļas mazgāšanas līdzekļiem.
- Komisijas Lēmums (ES) 2017/1219 (2017. gada 23. jūnijs), ar ko nosaka ES ekomarķējuma kritērijus rūpniecībā un iestādēs izmantojamiem veļas mazgāšanas līdzekļiem.
- Komisijas Lēmums (ES) 2017/1216 (2017. gada 23. jūnijs), ar ko nosaka ES ekomarķējuma kritērijus trauku mazgājamās mašīnās lietojamiem mazgāšanas līdzekļiem.
- Komisijas Lēmums (ES) 2017/1215 (2017. gada 23. jūnijs), ar ko nosaka ES ekomarķējuma kritērijus rūpniecībā un iestādēs izmantojamiem mazgāšanas līdzekļiem, kas paredzēti trauku mazgājamām mašīnām.
- Komisijas Lēmums (ES) 2017/1217 (2017. gada 23. jūnijs), ar ko nosaka ES ekomarķējuma kritērijus cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem.
- Komisijas Lēmums (ES) 2017/1214 (2017. gada 23. jūnijs), ar ko nosaka ES ekomarķējuma kritērijus līdzekļiem trauku mazgāšanai ar rokām.

Lai gan uz iepriekš minētajām sešām produktu grupām attiecas seši atsevišķi Komisijas lēmumi, ir daudz kritēriju, kas ir kopīgi visām produktu grupām. Ņemot to vērā, kā arī ievērojot, ka dažos gadījumos ražotāji ražo vairākus produktu veidus, ir izstrādāta viena lietotāja rokasgrāmata „Mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļi”, kas aptver visas sešas produktu grupas.

Šajā rokasgrāmatā tiek izmantoti šādi akronīmi:

1. tabula. Produktu kategorijas un to akronīmi

Produktu kategorija	Akronīms
Veļas mazgāšanas līdzekļi	LD
Rūpniecībā un iestādēs izmantojamie veļas mazgāšanas līdzekļi	IILD
Trauku mazgājamās mašīnās lietojamie mazgāšanas līdzekļi	DD
Rūpniecībā un iestādēs izmantojamie mazgāšanas līdzekļiem, kas paredzēti trauku mazgājamām mašīnām	IIDD
Cietā seguma tīrīšanas līdzekļi	HSC
Līdzekļi trauku mazgāšanai ar rokām	HDD

Katrai produktu kategorijai jāietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 648/2004 regulējuma jomā. Nākamajā tabulā ir īsi apkopota katras produktu grupas lietošanas joma.

2. tabula. Katras produktu kategorijas darbības joma

Ietilpst lietošanas jomā	Izslēgts no lietošanas jomas
--------------------------	------------------------------

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

LD	<ul style="list-style-type: none">- Veļas mazgāšanas līdzekļi un iepriekšējas apstrādes traipu tīrīšanas līdzekļi, kas ir iedarbīgi 30 °C vai zemākā temperatūrā un tiek pārdoti un paredzēti izmantošanai tekstilizstrādājumu mazgāšanai galvenokārt sadzīves veļas mazgājamās mašīnās, bet neizslēdzot to lietošanu publiskajās un parastajās veļas mazgātavās.- Priekšapstrādes traipu tīrīšanas līdzekļi, tostarp traipu tīrīšanas līdzekļi, ko izmanto tiešai tekstilizstrādājumu traipu apstrādei (pirms mazgāšanas veļas mazgājamā mašīnā).	<ul style="list-style-type: none">- Veļas mazgājamā mašīnā dozēti traipu tīrīšanas līdzekļi.- Traipu tīrīšanas līdzekļi, kas paredzēti ne tikai priekšapstrādei, bet arī citādi lietošanai.- Auduma mīkstinātāji.- Produkti, kuru devu nosaka nesēji, piemēram, loksnes, audumi vai citi materiāli.- Mazgāšanas palīg līdzekļi, ko izmanto bez turpmākas mazgāšanas, piemēram, traipu tīrīšanas līdzekļi paklājiem un mēbeļu polsterējumam.
IILD	<ul style="list-style-type: none">- Veļas mazgāšanas līdzekļi, kas tiek pārdoti un paredzēti lietošanai specializētam personālam rūpnieciskos objektos un iestādēs.- Daudzkomponentu sistēmas, kas sastāv no vairāk nekā viena komponenta un ko izmanto, lai izveidotu pilnīgu mazgāšanas līdzekli vai mazgāšanas programmu automātiskai dozēšanas sistēmai. Daudzkomponentu sistēmas var ietvert vairākus produktus, piemēram, audumu mīkstinātājus, traipu tīrīšanas līdzekļus un skalošanas līdzekļus, un tās jātestē kā viens vesels.	<ul style="list-style-type: none">- Izstrādājumi, kas nodrošina tekstilmateriālu īpašības, piemēram, ūdens atgrūšanu, ūdensnecaurlaidību vai liesmu slāpēšanu.- Produkti, kuru devu nosaka nesēji, piemēram, loksnes, audumi vai citi materiāli.- Mazgāšanas palīg līdzekļi, ko izmanto bez turpmākas mazgāšanas, piemēram, traipu tīrīšanas līdzekļi paklājiem un mēbeļu polsterējumam.- Veļas mazgāšanas līdzekļi, kas izmantotajam sadzīves veļas mazgājamās mašīnās dažāda veida telpās.
DD	<ul style="list-style-type: none">- Mazgāšanas līdzekļi trauku mazgājamām mašīnām vai skalošanas palīg līdzekļi, kas tiek pārdoti un ir paredzēti izmantošanai tikai mājāsaimniecības trauku mazgājamās mašīnās un profesionālās automātiskās trauku mazgājamās mašīnās, kuru izmērs un izmantošana ir tāda pati kā mājāsaimniecības trauku mazgājamām mašīnām.	
IIDD	<ul style="list-style-type: none">- Mazgāšanas līdzekļi trauku mazgājamām mašīnām, skalošanas vai mērcēšanas līdzekļi, kas tiek pārdoti un paredzēti lietošanai specializētam personālam profesionālās trauku mazgājamās mašīnās. (Piezīme: darbības joma attiecas arī uz iepriekšēju mērcēšanu atsevišķā traukā ārpus trauku mazgājamās mašīnas).- Daudzkomponentu sistēmas, kas sastāv no vairāk nekā viena komponenta un ko izmanto, lai izveidotu pilnīgu mazgāšanas līdzekli. Daudzkomponentu sistēmas var ietvert vairākus produktus, piemēram, iepriekšējas mērcēšanas un skalošanas līdzekļus, un tās jātestē kā vienu veselumu.	<ul style="list-style-type: none">- Mājāsaimniecības trauku mazgājamām mašīnām paredzēti mazgāšanas līdzekļi.- Mazgāšanas līdzekļi, kas paredzēti izmantošanai medicīnisko ierīču mazgājamās mašīnās vai speciālās mašīnās pārtikas rūpniecībā.- Izsmidzinātāji, kas netiek dozēti ar automātiskajiem sūkņiem.- Produkti, kas satur smaržvielas.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

HSC	<ul style="list-style-type: none"> - Universālie tīrīšanas līdzekļi, virtuves tīrīšanas līdzekļi, logu tīrīšanas līdzekļi vai sanitārie tīrīšanas līdzekļi, kas tiek pārdoti un paredzēti lietošanai kādā no šiem veidiem: <ul style="list-style-type: none"> a) universālie tīrīšanas līdzekļi, kas ietver mazgāšanas līdzekļus, kuri paredzēti cieto segumu, piemēram, sienu, grīdu un citu fiksētu virsmu, ikdienas tīrīšanai iekštelpās; b) virtuves tīrīšanas līdzekļi, kas ietver mazgāšanas līdzekļus, kuri paredzēti virtuves virsmu, piemēram, galda virsmu, plīts virsmu, virtuves izlietņu un virtuves iekārtu virsmu ikdienas tīrīšanai un attaukošanai; c) logu tīrīšanas līdzekļi, kas ietver mazgāšanas līdzekļus, kuri paredzēti logu, stikla un citu stipri pulētu virsmu ikdienas tīrīšanai; d) Sanitārie tīrīšanas līdzekļi, kas ietver mazgāšanas līdzekļus, kuri paredzēti neītrumu vai nosēdumu regulārai likvidēšanai, tostarp tīrīšanai, sanitārajās telpās, piemēram, veļas mazgātavās, tualetēs, vannas istabās un dušās. - Produkti gan privātai, gan profesionālai lietošanai. - Produkti, ko pārdod lietošanai gatavā vai neatšķaidītā veidā. 	<ul style="list-style-type: none"> - Produkti, kas nav ķīmisko vielu maisījumi. - Produkti neprofesionālai lietošanai, kas satur mikroorganismus, kurus apzināti pievienojis ražotājs. - Produkti, uz kuriem neattiecas Mazgāšanas līdzekļu regula (piemēram, salvetes). - Produkti, kas nav paredzēti ēku iekštelpu tīrīšanai (piemēram, produkti, kas paredzēti automašīnu, laivu mazgāšanai). - Produkti, kurus neizmanto ikdienā (piemēram, noņēmēji) vai lieto tikai konkrētiem virsmu veidiem (piemēram, koka grīdu, metāla tīrīšanas līdzekļi), vai īpašiem lietojumiem (piemēram, cepeškrāsns tīrīšanas līdzeklis). - Ar tekstilu klātu virsmu tīrīšanai paredzētie produkti. - Tualetes bloki.
HDD	<ul style="list-style-type: none"> - Mazgāšanas līdzekļi, kas tiek pārdoti un ir paredzēti, lai ar rokām mazgātu stikla traukus, keramiskos traukus un virtuves piederumus, tostarp galda piederumus, katlus, pannas un cepeškrāsns traukus. - Produkti gan privātai, gan profesionālai lietošanai. 	<ul style="list-style-type: none"> - Produkti, kas nav ķīmisko vielu maisījumi. - Produkti, kas satur mikroorganismus, kurus apzināti pievienojis ražotājs. - Produkti profesionālai lietošanai, kas satur smaržvielas.

1.1 "Mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem" izvirzīto kritēriju pārskats

Turpmākajā tabulā ir apkopoti kritēriji un apakškritēriji visām produktu grupām, kā arī to atbilstīgie numuri katrā Komisijas lēmumā.

3. tabula. ES ekomarkējuma mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem kritēriju un apakškritēriju saraksts

Kritēriji	Produktu kategorija	LD	IILD	DD	IIDD	HSC	HDD
		Kritēriju skaits lēmuma tekstā					

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATĀ MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Dozēšanas prasības	1	–	1	–	–	–
Toksiskums ūdens organismiem	2	1	2	1	1	1
Bioloģiskā noārdāmība	3	2	3	2	2	2
a. Virsmaktīvo vielu bioloģiskā noārdāmība	a)	a)	a)	a)	a)	a)
b. Organisko savienojumu bioloģiskā noārdāmība	b)	b)	b)	b)	b)	b)
Ilgspējīga palmu eļļas, palmu kodolu eļļas un to atvasinājumu ieguve	4	3	4	3	3	3
Izslēgtās un ierobežota pielietojuma vielas	5	4	5	4	4	4
a. Norādītās izslēgtās un ierobežota pielietojuma vielas	a)	a)	a)	a)	a)	a)
b. Bīstamās vielas	b)	b)	b)	b)	b)	b)
c. Vielas, kas rada ļoti lielas bažas (SVFC)	c)	c)	c)	c)	c)	c)
d. Smaržvielas	d)	d)	d)	d)	d)	d)
e. Konservanti	e)	e)	e)	e)	e)	e)
f. Krāsvielas	f)	f)	f)	f)	f)	f)
g. Enzīmi	g)	g)	g)	g)	g)	g)
h. Mikroorganismi	–	–	–	–	h)	–
i. Kodīgas īpašības	–	–	–	–	–	h)
Iepakojums	6	5	6	5	5	5
a. Produkti, ko pārdod izsmidzināšanas pudelēs	–	–	–	–	a)	–
b. Iepakojuma atpakaļ pieņemšanas sistēmas	–	a)	–	a)	b)	–
c. Svāra/lietderīguma attiecība (WUR)	a)	b)	a)	b)	c)	a)
d. Paredzēts otrreizējai pārstrādei	b)	c)	b)	c)	d)	b)
Piemērotība lietošanai	7	6	7	6	6	6
Automātiskā dozēšanas sistēma	–	7	–	7	–	–
Lietotāja informācija	8	8	8	8	7	7
a. Dozēšanas instrukcijas	a)	a)	a)	a)	a)	a)
b. Informācija par iepakojuma izmešanu	b)	b)	b)	b)	b)	b)
c. Vides informācija	c)	c)	c)	c)	c)	c)
Informācija, kas redzama ES ekomarkējumā	9	9	9	9	8	8

Katram kritērijam katrā attiecīgajā Komisijas lēmumā ir noteikts īpašs atbilstības novērtējums un pārbaude. Lai atvieglotu pieteikšanās procedūru, šajā *Lietotāja rokasgrāmatā* pieteikuma iesniedzējam un kompetentajām iestādēm (pārbaudītājiem) ir sniegta papildu informācija, lai nodrošinātu nepieciešamo dokumentāciju, deklarācijas, analīzes, testēšanas pārskatus un/vai citus pierādījumus, kas varētu būt jāsatgavo attiecīgi pieteikuma iesniedzējam vai tā piegādātājam.

Pieteikuma iesniedzējam ir jāņem vērā priekšnoteikumu, ka produktam jāatbilst visām piemērojamajām juridiskajām prasībām valstī vai valstīs, kurās līdzekļi ir paredzēti laist tirgū. Pieteikuma iesniedzējam jādeklarē produkta atbilstība šai prasībai.

Jebkādu tādu izmaiņu gadījumā, kas potenciāli varētu ietekmēt produkta atbilstību vienam vai vairākiem kritērijiem, licences īpašniekam pirms šādu izmaiņu veikšanas jāiesniedz kompetentajai iestādei informācija, kas pierāda, ka pēc izmaiņām produkts joprojām atbildīs attiecīgajam kritērijam.

Vajadzības gadījumā var izmantot citas testēšanas metodes, kas nav norādītas kritērija tekstā, ja kompetentā iestāde tās uzskata par līdzvērtīgām. Pirms pieteikuma iesniegšanas pieteikuma iesniedzējam jāapstiprina izmantotās alternatīvās testa metodes atbilstība.

Attiecīgajā gadījumā kompetentās iestādes var pieprasīt apliecinājumus dokumentus, kā arī veikt neatkarīgas pārbaudes vai apmeklējumus uz vietas.

Šis dokuments nav paredzēts, lai dublētu visu kritēriju saturu, bet gan lai sniegtu to interpretāciju, un tajā ir sniegti tikai noderīgi paskaidrojumi un precizējumi. Kritērija teksts parādās tikai tad, ja ir iekļauta papildu informācija, paskaidrojumi un skaidrojumi; ja tādi nav iekļauti, tad kā virsraksts parādās tikai kritērija nosaukums. Šajā rokasgrāmatā izmantoti šādi simboli:

4. tabula. Visā dokumentā izmantoto simbolu un kritēriju daļu apraksts

Simbols	Apraksts
	Kritērija teksts. Ja kritērijs parādās divos vai vairākos Komisijas lēmumos, teksts, kas parādās lodziņā, ietver visu tekstu. Lūdzu, ņemiet vērā, ka šajos lodziņos iekļautajam tekstam nav juridiskas nozīmes. Lūdzu, skatiet tekstus, kas publicēti attiecīgā Komisijas lēmuma jaunākajā juridiskajā redakcijā.
	Katra kritērija galvenie punkti ir norādīti zem šī simbola.
	Lodziņi, kuros norādītas tehnisku terminu definīcijas vai papildu skaidrojumi, kuri var papildināt Komisijas lēmumu 2. pantā jau iekļautās definīcijas.
	Ievērojama vai būtiska informācija.
	Tīmekļa vietne, kur atrodama papildu informācija.

Šajā Lietotāja rokasgrāmatā kā Pielikumi iekļauti šādi elementi:

I pielikums. Pieteikuma veidlapa – šajā daļā ir ietvertas pieteikuma veidlapas vai veidnes, kas jāaizpilda pieteikuma iesniedzējam.

II pielikums. Deklarācijas - šajā daļā ir ietvertas deklarācijas vai veidnes, kas jāaizpilda pieteikuma iesniegšanas procesā. Katrai produktu kategorijai ir iekļautas divas deklarāciju veidnes:

- *Mazgāšanas vai tīrīšanas līdzekļu ražotāja A deklarācija.* Pieteikuma iesniedzējam jāaizpilda un jāiesniedz A deklarāciju par katru produktu, kas pretendē uz ES ekomarķējumu.
- *Katras izejvielas ražotāja/piegādātāja B deklarācija.* Pieteikuma iesniedzējam B deklarācija jāiesniedz par katru izejvielu, kas iekļauta produktā, kurš pretendē uz ES ekomarķējumu, vai par katru izejvielas piegādātāju. Katru B deklarāciju var aizpildīt pieteikuma iesniedzējs (ja viņa rīcībā ir nepieciešamā informācija) vai izejvielu piegādātājs.

III pielikums. KontROLSARAKSTS – šajā daļā ir iekļauts kontROLSARAKSTS katrai produktu kategorijai, kurā uzskaitīti/apkopoti visi dokumentārie pierādījumi, kādi nepieciešami, lai pierādītu atbilstību katram kritērijam. Tā kalpo par atbalstu pieteikuma iesniedzējam datu apkopošanā.

IV pielikums. Atkāpes veidlapa

Aprēķinu lapas – lai pamatotu aprēķinu procedūras, kādas nepieciešamas dažos kritērijos.

Pirms pieteikuma veidlapu, deklarāciju vai jebkuras citas dokumentācijas sagatavošanas un iesniegšanas lūdzam kārtīgi izlasīt šo rokasgrāmatu.

2 Trešās personas veiktas testēšanas nozīme

Kā noteikts EN ISO 17025 standartā, trešās personas testēšanas laboratorijai ir jāpierāda, ka tās testu rezultāti ir objektīvi un gan pati laboratorija, gan tās personāls nav pakļauts nepamatotam komerciālam, finansiālam vai citādam spiedienam, kas varētu ietekmēt tās tehnisko vērtējumu. Jāievieš procedūras, lai panāktu, ka testēšanas laboratorijai nepiederošas personas vai organizācijas nevar ietekmēt testu rezultātus.

Paturot to prātā, trešās personas testēšanas laboratorijai jābūt neatkarīgai, ciktāl tas nepieciešams attiecībā

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

uz nosacījumiem, ar kādiem tā sniedz savus pakalpojumus. Tas nozīmē, ka trešās personas testēšanas laboratorija un tās darbinieki, kas atbild par testu veikšanu, nedrīkst būt ne testējamo mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļu projektētāji, ražotāji, piegādātāji, uzstādītāji, pircēji, īpašnieki, lietotāji vai uzturētāji, ne arī šādu personu pilnvarotie pārstāvji vai meitasuzņēmumi.

Trešās personas testēšanas laboratorija un tās darbinieki nedrīkst iesaistīties darbībās, kas var būt pretrunā ar viņu neatkarību, spriešanas spēju un integritāti saistībā ar testēšanu. Konkrēti tās nedrīkst iesaistīties testējamo vai līdzīgu konkurējošu lietu projektēšanā, ražošanā, piegādē, uzstādīšanā, lietošanā vai uzturēšanā.

Testēšana, ko veic neatkarīga trešās personas laboratorija, ir ierasta prakse daudzās nozarēs, un to pieprasa vairāki produktu sertifikācijas plāni (produktu marķēšana). Dažkārt tā ir obligāta likuma prasība.

Trešās personas testēšanas laboratorijas atbildībai jāaprobežojas ar atbildību par pareiziem testu rezultātiem un lēmumiem vai ieteikumiem, kas par tiem pieņemti. Testēšanas laboratorijai nav jāuzņemas nekāda atbildība par testējamo produktu, materiālu, priekšmetu vai pakalpojumu, jo šāda atbildība bez ierobežojuma ir tikai un vienīgi ražotājam.

Kompetentajām iestādēm jānodrošina priekšroka testiem, ko veic laboratorijas vai testēšanas iestādes, kas atbilst turpmāk norādītajām prasībām.

5. tabula. Testu un testēšanas iestāžu atzīšanas prioritārā secība

Nr.	Apraksts
1	Laboratoriskie testi jāveic laboratorijās, kas ir akreditētas konkrētajai testa metodei saskaņā ar ISO 17025 vai GLP ¹ , ja iespējams. Akreditēto laboratoriju saraksts pa valstīm ir pieejams vietnē http://european-accreditation.org/ Kompetentās iestādes akceptē akreditētas laboratorijas visās ES/EEZ dalībvalstīs un valstīs, kuras ir parakstījušas starptautiskā akreditācijas organizācijas ILAC savstarpējas atzīšanas nolīgumu. Ja dalībvalstī, kurā pieteikuma iesniedzējs iesniedz dokumentāciju vai kurā atrodas uzņēmums vai attiecīgā ražotne vai tiek sniegts pakalpojums, viena vai vairākas laboratorijas ir akreditētas saskaņā ar ISO 17025 vai GLP, pieteikuma iesniedzējiem jāizmanto šādas laboratorijas pakalpojumi vai nu šajā, vai citā dalībvalstī.
2	Laboratorijas, kuras akreditētas testiem, kas nav noteikti kritērijos, var tikt akceptētas, ja tās iesniedz deklarāciju, ka testi tiek veikti saskaņā ar tādām pašām kvalitātes vadības procedūrām kā testi, kuriem tās ir akreditētas. Šādu gadījumā kompetentā iestāde vai valsts padome pārbauda laboratoriju, kura veic testus, vai izraugās akreditētu auditoru, kuram uzdod to izdarīt.
3	Ja nav iespējams izpildīt ne 1., ne 2. punktu, pieteikuma iesniedzējiem jāizmanto neakreditēta neatkarīga laboratorija, ko sertificējusi vai apstiprinājusi dalībvalsts ministrija vai cita valsts iestāde. Šādu gadījumā kompetentā iestāde vai valsts padome pārbauda laboratoriju, kura veic testus, vai izraugās akreditētu auditoru, kuram uzdod to izdarīt.
4	Ja nav iespējams izpildīt nevienu no 1.–3. punktiem, pieteikuma iesniedzēji var veikt testus neatkarīgā laboratorijā, kas nav ne akreditēta, ne iestāžu apstiprināta saskaņā ar 3. punktu. Priekšroka dodama laboratorijām, kurās ieviesta kvalitātes vadības sistēma. Laboratoriju, kas atrodas organizācijā, kurai ir ISO 9001 sertifikāts, var akceptēt, ja sertifikācijas tvērumā ietilpst arī laboratorija. Kompetentā iestāde vai valsts padome pārbauda laboratorijas, kura veic testus, kompetenci vai izraugās akreditētu auditoru, kuram tiek uzdots to izdarīt.
5	Ja nav iespējams izpildīt nevienu no iepriekš minētajiem punktiem, pieteikuma iesniedzējs var veikt testus uzņēmuma laboratorijā (kas nav akreditēta saskaņā ar ISO 17025 vai GLP, jo uz to attiektos 1. punkts). Kompetentajai iestādei vai valsts padomei jānodrošina, lai testi tiktu veikti pareizi, vai jāizraugās akreditēts auditors, kuram tiek uzdots to izdarīt. Šādā gadījumā laboratorijā jābūt ieviestai kvalitātes vadības sistēmai. Laboratoriju, kas ietilpst organizācijā, kurai ir ISO 9001 sertifikāts, tiek akceptēta kā tāda, kurai tiek veikta pienācīga kvalitātes vadība, ja sertifikācijas tvērumā ietilpst arī laboratorija. Šo iespēju var izmantot arī nepārtrauktai ražošanai, tostarp izplūžu un emisijas, uzraudzībai un piemērotības pārbaudei, ja nepastāv standarta testēšanas metodes.

¹ Informācija par LABU LABORATORISKO PRAKSI (GLP) pieejama vietnē: <http://www.oecd.org/chemicalsafety/testing/goodlaboratorypracticeglp.htm>

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

3 Produkta novērtēšanas un pārbaudes pamatošana

3.1 Vispārīgās prasības

3.1.1 Izmantotās vielas

Termins „izmantotās vielas” aptver visas vielas, kas apzināti pievienotas, blakusproduktus un piemaisījumus no izejvielām galīgajā produkta sastāvā (ieskaitot ūdenī šķīstošu foliju, ja tāda tiek izmantota). “Mazgāšanas līdzekļu sastāvdaļu datubāzes” sarakstā (DID saraksts), kas pieejams ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē, ir iekļautas daudzas no plašāk izmantojamajām mazgāšanas līdzekļos un kosmētikas izstrādājumos izmantotajām vielām.

<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

DID saraksts tiek regulāri atjaunināts, pieteikuma iesniedzējam ir jāpārlicinās, ka tiek izmantota DID saraksta visjaunākā versija, kas pieejama ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē.

Pieteikuma iesniedzējam ir jāiesniedz kompetentajai iestādei visu izmantoto vielu (ieskaitot ūdenī šķīstošu foliju, ja tāda tiek izmantota) sarakstu, kuras galaprodukta sastāvā ir tādā koncentrācijā, kāda uzskaitīta zemāk:

- Konservanti, smaržvielas un krāsvielas jānorāda neatkarīgi no to koncentrācijas (t. i., minimālā koncentrācija nav noteikta – ja produkta sastāvā ir izmantots konservants, smaržviela vai krāsviela, pieteikuma iesniedzējam jānorāda to klātbūtne),
- Citas izmantotās vielas jānorāda, ja to koncentrācija ir 0,010 % no masas vai lielāka (sk. **6. tabulu**).

Izmantoto vielu sarakstā jāiekļauj šāda informācija:

- tirdzniecības nosaukums (ja tāds ir);
- ķīmiskais nosaukums (IUPAC vai INCI);
- CAS Nr.;
- DID Nr.;
- iekļautais daudzums;
- funkcija un forma, kādā iekļauts galaprodukta sastāvā (ieskaitot ūdenī šķīstošu foliju, ja tāda tiek izmantota).

Visas iekļautās vielas, kuras ir nanomateriālu formā ir skaidri jāapzīmē ar vārdu “nano”, kas rakstīts iekavās, arī tad, ja tās nav norādītas uz produkta marķējuma.

Par katru sarakstā norādīto izmantoto vielu jāiesniedz jaunāko pieejamo drošības datu lapu (DDL) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006². Ja atsevišķai vielai DDL nav pieejama, jo tā ir daļa no maisījuma, pieteikuma iesniedzējam ir jāiesniedz maisījuma DDL.

Pieteikuma iesniedzēja un tā piegādātāju izmantotajai un iesniegtajai DDL jāatbilst Regulas

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

(EK) Nr. 1907/2006 (REACH Regula) pēdējam atjauninājumam.

http://ec.europa.eu/environment/chemicals/reach/legislation_en.htm

3.1.2 Mērījumu robežvērtības

Visām izmantotajām vielām, kuru daudzums sastāvā pārsniedz 6. tabulā norādītās robežas, ir jāatbilst ekoloģiskajiem kritērijiem.

6. tabula. Robežvērtības, kas piemērojamas izmantotajām vielām par katru kritēriju (masas %)

Kritērija nosaukums		Virsmaktīvās vielas	Konservanti	Krāsvielas	Smaržvielas**	Citi (piemēram, enzīmi)
Toksiskums ūdens organismiem		≥ 0,010	bez ierobežojuma*	bez ierobežojuma*	bez ierobežojuma*	≥ 0,010
Bioloģiskā noārdāmība	Virsmaktīvās vielas	≥ 0,010	N/P	N/P	N/P	N/P
	Organiskās vielas	≥ 0,010	bez ierobežojuma*	bez ierobežojuma*	bez ierobežojuma*	≥ 0,010
Ilgtspējīga palmu eļļas ieguve		> 0,010	≥ 0,010	N/P	N/P	≥ 0,010
Izslēgtās vai izmantošanai ierobežotās vielas	Norādītās izslēgtās un ierobežota pielietojuma vielas	bez ierobežojuma*	bez ierobežojuma*	bez ierobežojuma*	bez ierobežojuma*	bez ierobežojuma*
	Bīstamās vielas	≥ 0,010	≥ 0,010	≥ 0,010	≥ 0,010	≥ 0,010
	SVHC	bez ierobežojuma*	bez ierobežojuma*	bez ierobežojuma*	bez ierobežojuma*	bez ierobežojuma*
	Smaržvielas	N/P	N/P	N/P	bez ierobežojuma*	N/P
	Konservanti	N/P	bez ierobežojuma*	N/P	N/P	N/P
	Krāsvielas	N/P	N/P	bez ierobežojuma*	N/P	N/P
	Enzīmi	N/P	N/P	N/P	N/P	bez ierobežojuma*
	Mikroorganismi***	N/P	N/P	N/P	N/P	≥ 0,010

* „bez ierobežojuma” nozīmē visas apzināti pievienotās vielas, blakusproduktus un piemaisījumus no izejvielām (analītiskā noteikšanas robeža) neatkarīgi no to koncentrācijas.
 ** Neattiecas uz *IIDD*, jo tie nedrīkst saturēt smaržvielas.
 *** Attiecas tikai uz *HSC*.
 N/P: nav piemērojams

3.1.3 HSC specifika

Uz neatšķaidītiem *HSC* produktiem var attiekties turpmāk minētie noteikumi.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Ja produkts pieejams gan *RTU*, gan neatšķaidītā veidā un abas formas tiek pārdotas kā vienas partijas daļas (piemēram, viena *RTU* produkta pudele un neatšķaidīta produkta atkārtotas uzpildes pudele), abiem produkta veidiem jāatbilst prasībām, kas noteiktas visos to attiecīgajiem veidiem noteiktajos kritērijos.

Neatšķaidītiem produktiem iepakojumos, kas paredzēti tikai un vienīgi izsmidzinātāju uzpildīšanai, jāatbilst *RTU* produktiem noteiktajām iepakojuma prasībām.

3.2 Standartdeva

Sākot no šī punkta un turpmāk, kā arī attiecībā uz visiem kritērijiem (izņemot kritēriju par piemērotību lietošanai) visas pārbaudes nolūkos izmantotās produktu devas tiek saprastas kā standartdeva, kas definēta katrā Komisijas lēmumā un kuru kopsavilkums seko turpmāk.

7. tabula. Katras produktu kategorijas standartdeva

Produktu kategorija		Standartdeva
LD	Augstas efektivitātes mazgāšanas līdzeklis, krāsām nekaitīgs mazgāšanas līdzeklis	Ražotāja ieteiktā deva vienam kilogramam normāli netīras, sausas veļas (norādīta g/kg veļas vai ml/kg veļas), kas aprēķināta, pamatojoties uz devu, kāda ieteikta 4,5 kg veļas, ja ūdens cietība ir 2,5 mmol CaCO ₃ /l.
	Viegls mazgāšanas līdzeklis	Ražotāja ieteiktā deva vienam kilogramam normāli netīras, smalkas veļas (norādīta g/kg veļas vai ml/kg veļas), kas aprēķināta, pamatojoties uz devu, kāda ieteikta 2,5 kg veļas, ja ūdens cietība ir 2,5 mmol CaCO ₃ /l.
	Traipu tīrīšanas līdzeklis (tikai priekšapstrāde)	Ražotāja ieteiktā deva vienam kilogramam sausas veļas (norādīta g/kg veļas vai ml/kg veļas), kas aprēķināta, pamatojoties uz 6 pielietojumiem pa 4,5 kg veļas.
IILD	Netīrība: neliela (Piemēri, viesnīcas: palagi, gultasveļa, dvieļi u. c. (dvieļus var uzskatīt par stipri netīriem); auduma roku dvieļu ruļļi)	Lielākā ražotāja ieteiktā deva viena kilograma sausas veļas mazgāšanai (norādīta g/kg veļas vai ml/kg veļas) trim netīrības pakāpēm (neliela, vidēja un liela) un ūdens cietības pakāpēm (mīksts, vidējs un ciets). Vērtējot kritērijus, visi daudzkomponentu sistēmas produkti jāiekļauj sliktākajam gadījumam paredzētajā devā.
	Netīrība: vidēja (piemēri: darba apģērbs: iestādes/mazumtirdzniecība/apkalpojošā sfēra u. c.; restorāni: galdauti, salvetes u. c.; mopi un paklājiņi)	
	Netīrība: liela (piemēri: darba apģērbs: rūpniecība/virtuve/kautuve u. c.; virtuves tekstilizstrādājumi: apģērbs, trauku dvieļi u. c.; tādas iestādes kā slimnīcas: gultasveļa, palagi, pacientu apģērbs, ārsta halāts vai medicīniskais apģērbs/kombinezons u.c.).	
DD	Trauku mazgājamās mašīnās lietojamais mazgāšanas līdzeklis	Lielākā ražotāja ieteiktā deva 12 parasti netīru galda piederumu komplektu mazgāšanai standarta apstākļos („mazgāšana”), kā noteikts standartā EN 50242 (norādīts g/mazgāšanas reizei vai ml/mazgāšanas reizei).
	Skalošanas palīglikvidēklis	3 ml/mazgāšanas reizei
IIDD	Trauku mazgājamās mašīnās lietojamais mazgāšanas līdzeklis	Lielākā ražotāja ieteiktā deva viena litra mazgāšanas šķīduma pagatavošanai (norādīts g/l mazgāšanas šķīduma vai ml/l mazgāšanas šķīduma) trim ūdens cietības pakāpēm (mīksts, vidējs un ciets).
HSC	Lietošanai gatavi (RTU) produkti	1 litrs RTU produkta
	Neatšķaidīti produkti	Lielākā ražotāja ieteiktā deva viena litra tīrīšanas šķīduma sagatavošanai parasti notraipītu virsmu tīrīšanai (norādīts g/l tīrīšanas šķīduma vai ml/l tīrīšanas šķīduma)
HDD	Līdzekļi trauku mazgāšanai ar rokām	Lielākā ražotāja ieteiktā deva viena litra mazgāšanas ūdens sagatavošanai parasti notraipītu trauku tīrīšanai (norādīts g/l mazgāšanas ūdens vai ml/l mazgāšanas ūdens)

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz produkta etiķetes paraugs vai lietošanas instrukcija, kurā iekļauti norādījumi par dozēšanu vai ieteicamo devu.

3.3 Kritēriji

3.3.1 Kritērijs: Dozēšanas prasības

Šis kritērijs attiecas tikai uz LD un DD produktu kategorijām.

Vienots kritērija teksts un vērtības no dažādiem Komisijas lēmumiem:

Standartdeva nedrīkst pārsniegt šādu apjomu:

8. tabula. Standartdevas robežvērtības

Produkta veids		Deva
LD (g/kg veļas)	Augstas efektivitātes mazgāšanas līdzeklis, krāsām nekaitīgs mazgāšanas līdzeklis	16,0
	Viegls mazgāšanas līdzeklis	16,0
	Traipu tīrīšanas līdzeklis (tikai priekšapstrāde)	2,7
DD (g/mazgāšanas reizei)	Vienas funkcijas trauku mazgājamās mašīnās lietojamais mazgāšanas līdzeklis	19,0
	Daudzfunkciju trauku mazgājamās mašīnās lietojamais mazgāšanas līdzeklis	21,0

Novērtēšana un pārbaude:

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz produkta etiķeti, kurā iekļauti norādījumi par dozēšanu, un dokumentāciju, kas parāda šķidro un želejveida produktu blīvumu (g/ml).

Šī prasība neattiecas uz skalošanas palīg līdzekļiem (DD kategoriju).

i Galvenie punkti

- *Kādi dokumenti jāiesniedz, lai pierādītu, ka produkta standartdeva atbilst šai prasībai? 3.3.1.1. sadaļa.*

3.3.1.1 Norādījumi par dokumentiem, kādi jāiesniedz, lai pierādītu, ka produkta standartdeva atbilst šai prasībai

Šo kritēriju pārbauda, izmantojot to pašu dokumentāciju, kas attiecas uz standartdevu (produkta etiķetes kopija, kurā norādīta tā deva (dozēšanas norādījumi)). Īpašajā šķidro vai želejveida produktu gadījumā pieteikuma iesniedzējam kompetentajai iestādei jāiesniedz arī dokumentācija, kurā norādīts produkta blīvums g/ml, piemēram, produkta drošības datu lapas. Tas ir nepieciešams, jo robežvērtības ir norādītas gramos, bet norādījumi par šķidro vai želejveida produktu dozēšanu parasti sniegti mililitros – piemērojamā aprēķina metode ir šāda:

$$\text{Standartdeva g} = \text{standartdeva ml blīvums g/ml}$$

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Izmantojot *Excel* aprēķinu lapas, ja būs ievadītas visas nepieciešamās vērtības, aprēķins tiks veikts automātiski.

3.3.2 Kritērijs: Toksiskums ūdens organismiem

Šis kritērijs attiecas uz visām šajā rokasgrāmatā iekļautajām produktu kategorijām.

Vienots kritērija teksts un vērtības no dažādiem Komisijas lēmumiem:

Produkta kritiskais atšķaidījuma tilpums ($CDV_{chronic}$) nedrīkst pārsniegt šādas standartdevas robežas:

9. tabula. Katras produktu kategorijas CDV robežvērtība (I)

Produkta veids		CDV robežvērtība
LD (l/kg veļas)	Augstas efektivitātes mazgāšanas līdzeklis, krāsām nekaitīgs mazgāšanas līdzeklis	31 500
	Viegls mazgāšanas līdzeklis	20 000
	Traipu tīrīšanas līdzeklis (tikai priekšapstrāde)	3500
DD (l/mazgāšanas reizei)	Vienas funkcijas trauku mazgājamās mašīnās lietojamie mazgāšanas līdzekļi	22 500
	Daudzfunkciju trauku mazgājamās mašīnās lietojamie mazgāšanas līdzekļi	27 000
	Skalošanas palīglīdzeklis	7 500
HSC (l/l tīrīšanas šķīduma)	Universālie tīrīšanas līdzekļi, RTU	350 000
	Universālie tīrīšanas līdzekļi, neatšķaidīti	18 000
	Virtuves tīrīšanas līdzekļi, RTU	600 000
	Virtuves tīrīšanas līdzekļi, neatšķaidīti	45 000
	Logu tīrīšanas līdzekļi, RTU	48 000
	Logu tīrīšanas līdzekļi, neatšķaidīti	18 000
	Sanitārie tīrīšanas līdzekļi, RTU	600 000
Sanitārie tīrīšanas līdzekļi, neatšķaidīti	45 000	
HDD (l/l mazgāšanas ūdens)	Līdzekļi trauku mazgāšanai ar rokām	2500

10. tabula. Katras produktu kategorijas CDV robežvērtība (II)

Produkta veids		Ūdens cietība	Mīksts (<1,5 mmol $CaCO_3/l$)	Vidējs (1,5–2,5 mmol $CaCO_3/l$)	Ciets (>2,5 mmol $CaCO_3/l$)	
IILD (l/kg veļas)	Pulveris	Netīrības pakāpe	Neliela	30 000	40 000	50 000
			Vidēja	40 000	60 000	75 000
			Liela	50 000	80 000	90 000
	Šķidrums		Neliela	50 000	60 000	75 000
			Vidēja	60 000	75 000	90 000
			Liela	70 000	90 000	120 000

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

	Daudzkomponentu sistēma	Neliela	50 000	60 000	75 000
		Vidēja	70 000	80 000	100 000
		Liela	90 000	100 000	120 000
IIDD (I/I mazgāšanas šķīduma)	Iepriekš iemērcot		2 000	2 000	2 000
	Trauku mazgājamās mašīnās lietojamie mazgāšanas līdzekļi		3 000	5 000	7 000
	Daudzkomponentu sistēmas		3 000	4 000	5 000
	Skalošanas palīg līdzekļi		3 000	3 000	3 000

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Novērtēšana un pārbaude:

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz produkta $CDV_{chronic}$ aprēķins. $CDV_{chronic}$ vērtības aprēķinu izklājlapa ir pieejama ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē.

$CDV_{chronic}$ aprēķina visām produktā esošajām vielām (i) (izņemot mikroorganismus HSC gadījumā), izmantojot šādu vienādojumu:

$$CDV_{chronic} = \sum CDV_{(i)} = 1000 \cdot \sum dosage(i) \cdot \frac{DF(i)}{TF_{chronic}(i)}$$

Kur:

deva (i): vielas svars (g) (i) standartdevā;

DF (i): vielas noārdīšanās koeficients (i);

$TF_{chronic}(i)$: vielas hroniskā toksiskuma koeficients (i).

$DF(i)$ un $TF_{chronic}(i)$ vērtībām jābūt tādām, kādas dotas jaunākā DID saraksta A daļā. Ja izmantotā viela nav iekļauta A daļā, pieteikuma iesniedzējam jāaprēķina vērtības, izmantojot minētā saraksta B daļā aprakstīto pieeju un pievienojot saistīto dokumentāciju.

ILLD gadījumā, ņemot vērā dažu vielu noārdīšanās laiku mazgāšanas procesā, piemēro atsevišķus noteikumus:

- Ūdeņraža peroksīds (H_2O_2) – nav iekļaujams CDV aprēķinā;
- Peretiķskābe – jāiekļauj aprēķinā kā „etiķskābe”.

Šis kritērijs ir piemērojams konservantiem, krāsvielām un smaržvielām neatkarīgi no to koncentrācijas un jebkurai citai izmantotajai vielai, ja tās koncentrācija ir 0,010% no masas vai lielāka (izņemot mikroorganismus HSC gadījumā).

Galvenie punkti

- *Kā aprēķināt produkta $CDV_{chronic}$? Piemērs 3.3.2.1. sadaļā*
- *Kā rīkoties, ja izmantotā viela nav iekļauta DID saraksta A daļā? Piemērs 3.3.2.2. sadaļā*

Definīcijas

- $CDV_{chronic}$ novērtē produkta ietekmi uz ūdens saldūdens ekosistēmām, aprēķinot dabiskā ūdens daudzumu, kas nepieciešams produkta (vai funkcionālās vienības) daudzuma atšķaidīšanai līdz koncentrācijai bez paredzamas kaitīgas ietekmes uz ūdens sugām.
- Noārdīšanās koeficients ir vielas noārdīšanās ūdens vidē ātruma novērtējums. Tas iegūts testos, kuros novērtē aerobo bioloģisko noārdāmību (301. A–F vai 310. testa metodes ESAO ķīmikāliju testēšanas vadlīnijās).
- Hroniskā toksiskuma koeficients ($TF_{chronic}$) aprēķina vidējo vērtību katrā tropu līmenī (zivis, vēžveidīgie vai aļģes), izmantojot apstiprinātus testa rezultātus (NOEC vai EC_{10}) attiecībā uz hronisku toksiskumu. Tā ir trofisko līmeņu zemākā mediāna (NOEC vai EC_{10}), kas dalīta ar drošības koeficientu (SF), kas ir atkarīgs no tā, cik trofisko līmeņu ir pārbaudīts un vai ir pieejami hronisko testu rezultāti.

3.3.2.1 Norādījumi, kā aprēķināt produkta $CDV_{chronic}$.

$CDV_{chronic}$ tiek iegūts aprēķinātās no visu produktā izmantoto vielu CDV summas saskaņā ar šādu vienādojumu:

$$CDV_{chronic} = \sum CDV_{(i)} = 1000 \cdot \sum dosage(i) \cdot \frac{DF(i)}{TF_{chronic}(i)}$$

Aprēķinam nepieciešamie dati ir DF un $TF_{chronic}$ katrai vielai, kas atrodami DID saraksta A daļā, vai, ja to tur nav, aprēķināti, izmantojot DID saraksta B daļā sniegtos norādījumus (plašāku informāciju skatīt 3.3.2.2. sadaļā).

DF un $TF_{chronic}$ vērtības iegūst no DID saraksta A daļas jaunākās versijas, kas pieejama ES ekomarkējuma tīmekļa vietnē.

Lai atvieglotu šo aprēķinu, ES ekomarkējuma tīmekļa vietnē ir atrodama izklājlapa, kur pieteikuma iesniedzējs var ievadīt DID numuru, produkta standartdevu un katras izmantotās vielas %, un $CDV_{chronic}$ rezultāti tiek aprēķināti automātiski.

ES ekomarkējuma tīmekļa vietne: <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

Izņēmumi CDV aprēķiniem:

- IILD: ūdeņraža peroksīds nav iekļaujams $CDV_{chronic}$ aprēķinā.
- IILD: peretiķskābe jāiekļauj $CDV_{chronic}$ aprēķinā kā "etiķskābe".
- HSC: mikroorganismi ir izslēgti no $CDV_{chronic}$ aprēķina.

Lai labāk izskaidrotu CDV aprēķinu, turpmāk ir dots piemērs. Šeit norādītās skaitliskās vērtības neatspoguļo nevienu konkrētu produktu un var ievērojami atšķirties no reāli eksistējošiem produktiem.

Piemērs. Šķidrās augstas efektivitātes veļas mazgāšanas līdzeklis (LD) ar standartdevu 14 g/kg veļas.

Lai aprēķinātu produkta $CDV_{chronic}$, jāizmanto šāds vienādojums:

$$CDV_{chronic} = \sum CDV_{(i)} = 1000 \cdot \sum dosage(i) \cdot \frac{DF(i)}{TF_{chronic}(i)}$$

Nākamajā tabulā ir apkopotas visas šī mazgāšanas līdzekļa izveidē izmantotās vielas, tostarp visi dati, kas nepieciešami $CDV_{chronic}$ aprēķināšanai, un iegūtie rezultāti. $CDV_{chronic}$ galīgā vērtība ir visu izmantoto vielu CDV summa (zaļā šūnā).

Šajā gadījumā visas izmantotās vielas ir atrodamas DID saraksta A daļā.

DID Nr.	Sastāvdaļas nosaukums	TF (Hroniskais)	DF	Deva*	CDV (l/kg veļas)
2133	C12-18 Alkilglicerīna esteris 7 EO	0,125	0,05	0,7	$CDV = 1000 * 0,7 * \frac{0,05}{0,125} = 280$

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

2136	C14 alkilpoliglikozīds	0,175	0,05	0,7	$CDV = 1000 * 0,7 * \frac{0,05}{0,175} = 200$
2009	Nātrija laureta sulfāts	0,014	0,05	0,7	$CDV = 1000 * 0,7 * \frac{0,05}{0,014} = 2500$
2503	Glicerīns	0,177	0,05	0,28	$CDV = 1000 * 0,28 * \frac{0,05}{0,177} = 197,74$
2025	Ziepes C>12-22	0,1	0,05	0,7	$CDV = 1000 * 0,7 * \frac{0,05}{0,1} = 79,10$
2506	Nātrija citrāts	1,6	0,05	0,42	$CDV = 1000 * 0,42 * \frac{0,05}{1,6} = 13,12$
2529	Etanols	1	0,05	0,14	$CDV = 1000 * 0,14 * \frac{0,05}{1} = 7$
2542	Nātrija hidroksīds	10	0,05	0,098	$CDV = 1000 * 0,7 * \frac{0,05}{0,125} = 0,49$
2419	Fenoksietanols	0,943	0,05	0,07	$CDV = 1000 * 0,7 * \frac{0,05}{0,943} = 3,71$
2549	Smaržviela	0,002	0,5	0,042	$CDV = 1000 * 0,042 * \frac{0,5}{0,002} = 10500$
2546	Proteāze	0,00012	0,01	0,0014	$CDV = 1000 * 0,0014 * \frac{0,01}{0,00012} = 116,67$
2547	Celulāze	0,018	0,01	0,0007	$CDV = 1000 * 0,0007 * \frac{0,01}{0,018} = 0,39$
					CDV chronic = ΣCDV(i) = 13898,22
<p>*Deva ir izmantotās vielas daudzums, kādu satur standartdeva; šajā gadījumā standartdeva (ieskaitot ūdeni) ir 14 g/kg veļas.</p> <p><i>Augstas efektivitātes veļas mazgāšanas līdzekļu (LD) robežvērtība ir 31500 l/kg veļas. Līdz ar to šis šķidrās mazgāšanas līdzeklis atrodas zem robežvērtības un atbilst kritērijam par toksiskumu ūdens organismiem.</i></p>					

3.3.2.2

Norādījumi, kā rīkoties, ja izmantotā viela nav iekļauta DID saraksta A daļā

Ja izmantotā viela nav iekļauta DID saraksta A daļā, pieteikuma iesniedzējam jāaprēķina vērtības, izmantojot DID saraksta B daļā (pieejams ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē) aprakstīto pieeju.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

ES ekomarkējuma tīmekļa vietne: <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

Saskaņā ar *DID* saraksta B daļu, lai aprēķinātu *CDV* izmantotajai vielai, kas nav iekļauta *DID* sarakstā, pieteikuma iesniedzējam jāaprēķina hroniskās toksicitātes un noārdīšanās koeficients.

Aprēķinu rezultāti jāpamato ar dokumentāciju, kurā paskaidroti izmantotie dati. Tā var būt, piemēram, testu ziņojumi vai atsauces uz literatūru (ja tiek izmantoti literatūras dati) vai uzticamu testu rezultāti, kas pieejami ECHA datubāzē.

Ja neorganiskajai vielai ir ļoti zema šķīdība ūdenī vai tā nešķīst ūdenī, tas jānorāda iesniegtajā lietā.

Ūdens vides toksiskuma testiem jāatbilst REACH Regulai (EK) Nr. 1907/2006. Akūto toksiskumu parasti nosaka, izmantojot zivju 96 stundu LC_{50} (ESAO testu vadlīnijas 203 vai līdzvērtīgas), vēžveidīgo sugu 48 stundu EC_{50} (ESAO testu vadlīnijas 202 vai līdzvērtīgas) un/vai aļģu sugu 72 vai 96 stundu EC_{50} (ESAO testu vadlīnijas 201 vai līdzvērtīgas). Šīs sugas tiek uzskatītas par visu ūdens organismu surogātiem, un, ja testa metodoloģija ir piemērota, datus var ņemt vērā arī attiecībā uz citām sugām. Hroniskā testēšana ietver iedarbību, kas aptver ievērojamu laika periodu, salīdzinot ar organisma dzīves ciklu. Datus var iegūt saskaņā ar ESAO testēšanas vadlīnijām 210 (zivju agrīnā dzīves stadija), ESAO testēšanas vadlīniju 202 2. daļu vai vadlīnijām 211 (ūdensblusu reprodukcija) un/vai ESAO testēšanas vadlīnijām 201 (aļģu augšanas kavēšana), vai līdzvērtīgām. Jāizmanto NOEC vai EC_{10} .

Hronisks toksiskums:

Ja hronisko testu rezultāti nav pieejami, hroniskā toksiskuma koeficienta vietā var izmantot akūtā toksiskuma koeficientu.

Hroniskā toksiskuma koeficienta ($TF_{chronic}$) vai akūtā toksiskuma koeficienta (TF_{acute}) iegūšanai jāaprēķina vidējo vērtību katrā trofiskajā līmenī (zivis, vēžveidīgie vai aļģes), izmantojot apstiprinātus testa rezultātus:

- NOEC vai EC_{10} hroniskam toksiskumam vai
- LC_{50} un/vai EC_{50} akūtam toksiskumam

Ja vienai sugai trofiskā līmenī ir pieejami vairāki testa rezultāti, vispirms aprēķina sugas vidējo vērtību, un šīs vidējās vērtības izmanto, aprēķinot trofiskā līmeņa vidējo vērtību.

Ja trofiskā līmeņa vidējā vērtība pārsniedz šķīdību ūdenī, vērtība jānosaka kā 100 mg/l.

$TF_{chronic}$ un TF_{acute} ir trofisko līmeņu zemākais vidējais ($NOEC$ vai EC_{10} hroniskam un LC_{50} vai EC_{50} akūtam), kas dalīts ar drošības koeficientu (SF).

$$TF_{chronic} = \frac{\text{lowest median (NOEC or } EC_{10}\text{) of the trophic levels}}{SF}$$

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

$$TF_{acute} = \frac{\text{lowest median (LC50 or EC}_{50}\text{) of the trophic levels}}{SF}$$

Drošības koeficients:

SF ir atkarīgs no tā, cik daudz trofisko līmeņu ir testēti, un, vai hroniskā testa rezultāti ir vai nav pieejami. SF nosaka šādi:

11. tabula. Drošības koeficienti

Dati	SF	TF
Viens īstermiņa L(E)C ₅₀	10000	$\frac{\text{Toxicity}}{10000}$
Divi īstermiņa L(E)C ₅₀ no sugām, kurām ir divi trofiskie līmeņi (zivis un/vai vēžveidīgie, un/vai aļģes)	5000	$\frac{\text{Toxicity}}{5000}$
Vismaz viens īstermiņa L(E)C ₅₀ no katra no trim bāzes komplekta trofiskajiem līmeņiem*	1000	$\frac{\text{Toxicity}}{1000}$
Viens ilgtermiņa NOEC vai EC ₁₀ (zivis vai vēžveidīgie)	100	$\frac{\text{Toxicity}}{100}$
Divi ilgtermiņa NOEC vai EC ₁₀ no sugām, kurām ir divi trofiskie līmeņi (zivis un/vai vēžveidīgie, un/vai aļģes)	50	$\frac{\text{Toxicity}}{50}$
Ilgtermiņa NOEC vai EC ₁₀ no vismaz trim sugām (parasti zivīm, vēžveidīgajiem un aļģēm), kas pārstāv trīs trofiskos līmeņus	10	$\frac{\text{Toxicity}}{10}$

*Bāzes komplektu vielu toksiskuma ūdens organismiem testēšanai veido akūtie testi ar zivīm, ūdensblusām un aļģēm.

Noārdīšanās koeficients:

Noārdīšanās koeficients (DF) ir atkarīgs no vielas aerobās bioloģiskās noārdīšanās spējas, tāpēc viela jāiedala kādā no šādām savienojumu klasēm:

12. tabula. Noārdīšanās koeficienti

Kategorija	DF
Viegli bioloģiski noārdās (visas virsmaktīvās vielas vai citas vielas, kas sastāv no virknes homologu un atbilst testa galīgās noārdīšanās prasībām, ir jāiekļauj šajā klasē neatkarīgi no "10 dienu loga" kritērija izpildes)	0,05
Viegli bioloģiski noārdās ("10 dienu loga" kritērijs nav izpildīts)	0,15
Pēc būtības bioloģiski noārdāmas	0,5
Noturīgas	1

Neorganiskām vielām DF ir 0,05 barības vielām, piemēram, nātrija nitrātam, fosfātam vai amonjakam. DF ir 1 citām neorganiskām vielām, piem., ceolītam, silikātiem, perborātiem, sulfamīnskābei.

Aprēķina piemērs:

Lai izskaidrotu TF un DF aprēķinu, zemāk ir dots piemērs. Šeit uzskaitītās skaitliskās vērtības neatspoguļo nevienu konkrētu produktu un var ievērojami atšķirties no reāli eksistējošiem produktiem.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

1. piemērs. Virsmaktīvā viela, kas nav iekļauta *DID* sarakstā, viegli bioloģiski noārdās, un tai ir pieejami divi akūto testu rezultāti vienā trofiskajā līmenī (abi attiecas uz vēžveidīgajiem): $LC_{50} = 300$ mg/L un $LC_{50} = 600$ mg/L. Virsmaktīvās vielas koncentrācija ir 7 %, bet produkta standartdeva ir 14 g/kg veļas.

Šajā gadījumā nav pieejami testu rezultāti, lai aprēķinātu hronisko toksiskumu, tāpēc tiek izmantoti dati par akūto toksiskumu. Toksikuma tests ir īstermiņa LC_{50} , tāpēc SF ir 10000 (11. tabula).

TF aprēķināšanai ir nepieciešams $LC_{50}=300$ mg/L un $LC_{50}=600$ mg/L → vidējais; tad:

$$Median = \frac{300 + 600}{2} = 450 \text{ mg/L}$$

$$TF_{acute} = \frac{450}{10000} = 0,045 \text{ mg/L}$$

Šī virsmaktīvā viela ir viegli bioloģiski noārdāma, tāpēc DF ir 0,05 (12. tabula).

Tad CDV aprēķins ir šāds:

$$CDV(i) = dosage(i) \cdot 1000 \cdot \frac{DF(i)}{TF_{acute}(i)} = dosage \cdot 1000 \cdot \frac{0,05}{0,045}$$

Deva ir virsmaktīvās vielas daudzums, kādu satur produkta standartdeva. Tad:

$$CDV(i) = dosage(i) \cdot 1000 \cdot \frac{DF(i)}{TF_{acute}(i)} = \frac{7}{100} \cdot 14 \cdot 1000 \cdot \frac{0,05}{0,045} = 1088,88 \text{ l/kg of laundry}$$

2. piemērs. *Sastāvdaļa X* (kas nav virsmaktīvā viela), kas nav iekļauta DID sarakstā, kurai ir pieejami divi akūto testu rezultāti divos trofiskajos līmeņos (vēžveidīgie un aļģes): Attiecīgi $LC_{50} = 200$ mg/L un $EC_{50} = 400$ mg/L. *Sastāvdaļa X ir viegli bioloģiski noārdāma 28 dienu testā, bet „10 dienu loga” kritērijs netiek izpildīts. Sastāvdaļas X* koncentrācija ir 7 %, un produkta standartdeva ir 14 g/kg veļas.

Šajā gadījumā nav pieejami testu rezultāti, lai aprēķinātu hronisko toksiskumu, tāpēc tiek izmantoti dati par akūto toksiskumu. Ir divi īstermiņa L(E)C₅₀ toksiskuma testi no diviem trofiskajiem līmeņiem, tāpēc SF ir 5000 (11. tabula).

TF aprēķināšanai ir nepieciešams $LC_{50}=200$ mg/L un $LC_{50}=400$ mg/L → zemākais vidējais; tad:

$$TF_{acute} = \frac{200}{5000} = 0,04 \text{ mg/L}$$

Šī *sastāvdaļa X* ir viegli bioloģiski noārdāma, tāpēc DF ir 0,05 (12. tabula). (Ņemiet vērā, ka izņēmumu no „10 dienu loga” kritērija var piemērot tikai tad, ja sastāvdaļa ir virsmaktīvā viela vai citas vielas, kas sastāv no homologu virknes).

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Tad *CDV* aprēķins ir šāds:

$$CDV(i) = dosage(i) \cdot 1000 \cdot \frac{DF(i)}{TF_{acute}(i)} = dosage \cdot 1000 \cdot \frac{0,15}{0,04}$$

Deva ir *sastāvdaļas X* daudzums, kādu satur produkta standartdeva.

Tad:

$$CDV(i) = dosage(i) \cdot 1000 \cdot \frac{DF(i)}{TF_{acute}(i)} = \frac{7}{100} \cdot 14 \cdot 1000 \cdot \frac{0,15}{0,04} = 3675 \text{ l/kg of laundry}$$

Tikai *///LD* produktu *CDV* aprēķināšanas gadījumā ar H₂O₂ jārikojas kā ar „ūdeni” (t. i., tas nav jāiekļauj).

3-3-3 Kritērijs: Bioloģiskā noārdāmība

Šis kritērijs attiecas uz visām šīs rokasgrāmatas produktu kategorijām.

Vienots kritērija teksts un vērtības no dažādiem Komisijas lēmumiem:

a. Virsmaktīvo vielu bioloģiskā noārdāmība

Visām virsmaktīvajām vielām jābūt viegli noārdāmām (aerobos apstākļos).

Visas virsmaktīvās vielas, kas klasificētas kā bīstamas ūdens videi: Papildus tam Akūtajai kategorijai 1 (H400) vai Hroniskajai kategorijai 3 (H412) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008 jābūt bioloģiski noārdāmām anaerobos apstākļos.

b. Organisko savienojumu bioloģiskā noārdāmība

Tādu organisko vielu saturs produktā (izņemot mikroorganismus HSC gadījumā), kas ir aerobi bioloģiski nenoārdāmas (nav viegli bioloģiski noārdāmas, aNBO) vai anaerobi bioloģiski nenoārdāmas (anNBO) nedrīkst pārsniegt šādas standartdevas robežvērtības:

13. tabula. aNBO un anNBO robežvērtības katrai produktu kategorijai (l)

Produkta veids		aNBO	anNBO	
LD (g/kg veļas)	Augstas efektivitātes veļas mazgāšanas līdzeklis, krāsām nekaitīgs mazgāšanas līdzeklis	Pulveris/tabletes	1,00	1,10
		Šķidrums, kapsulas, želeja	0,45	0,55
	Viegls mazgāšanas līdzeklis	Pulveris/tabletes	0,55	0,55
		Šķidrums, kapsulas, želeja	0,30	0,30
Traipu tīrīšanas līdzeklis (tikai priekšapstrāde)	Pulveris/tabletes	0,10	0,10	
	Šķidrums, kapsulas, želeja	0,10	0,10	
DD (g/mazgāšanas reizei)	Trauku mazgājamās mašīnās lietojamie mazgāšanas līdzekļi	1,00	3,00	
	Skalošanas palīg līdzekļi	0,15	0,50	
HSC (g/l tīrīšanas šķīduma)	Universālie tīrīšanas līdzekļi	RTU	3,00	55,00
		Neatšķaidīti	0,20	0,50
	Virtuves tīrīšanas līdzekļi	RTU	5,00	35,00

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

		Neatšķaidīti	0,20	0,50
	Logu tīrīšanas līdzekļi	RTU	2,00	20,00
		Neatšķaidīti	0,20	0,50
	Sanitārie tīrīšanas līdzekļi	RTU	5,00	35,00
		Neatšķaidīti	0,20	0,50
HDD (g/l mazgāšanas ūdens)	Līdzekļi trauku mazgāšanai ar rokām		0,03	0,08

14. tabula. aNBO un anNBO robežvērtības katrai produktu kategorijai (II)

Produkta veids			aNBO			anNBO			
			Mīksts	Vidēja	Ciets	Mīksts	Vidēja	Ciets	
IILD (g/kg veļas)	Pulveris	Netīrības pakāpe	Neliela	0,70	1,10	1,40	0,70	1,10	1,40
			Vidēja	1,10	1,40	1,75	1,10	1,40	1,75
			Liela	1,40	1,75	2,20	1,40	1,75	2,20
	Šķidrums		Neliela	0,50	0,60	0,70	0,50	0,60	0,70
			Vidēja	0,60	0,70	0,90	0,60	0,70	0,90
			Liela	0,70	0,90	1,20	0,70	0,90	1,20
	Daudzkomponentu sistēma		Neliela	1,25	1,75	2,50	1,25	1,75	2,50
			Vidēja	1,75	2,50	3,75	1,75	2,50	3,75
			Liela	2,50	3,75	4,80	2,50	3,75	4,80
IIDD (g/l mazgāšanas s šķīduma)	Iepriekš iemērcot		0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	
	Trauku mazgājamās mašīnās lietojamie mazgāšanas līdzekļi Daudzkomponentu sistēmas		0,40	0,40	0,40	0,60	1,00	1,00	
	Skalošanas palīg līdzekļi		0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	

***Ūdens cietība:**

- Mīksts: <1,5 mmol CaCO₃/l
- Vidēja: 1,5 - 2,5 mmol CaCO₃/l
- Ciets: >2,5 mmol CaCO₃/l

Novērtēšana un pārbaude:

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz dokumentācija par virsmaktīvo vielu noārdāmību, kā arī aNBO un anNBO aprēķins produktam. aNBO un anNBO vērtību aprēķināšanas izklājlapa ir pieejama ES ekomarkējuma tīmekļa vietnē.

Gan attiecībā uz virsmaktīvo vielu noārdāmību, gan aNBO un anNBO vērtībām saistībā ar organiskiem savienojumiem jāatsaucas uz jaunāko DID sarakstu.

Par izmantotajām vielām, kas nav iekļautas DID saraksta A daļā, jāsniedz attiecīgā informācija no literatūras vai citiem avotiem, vai atbilstīgi testa rezultāti, kas liecina, ka tās ir bioloģiski noārdāmas aerobos un anaerobos apstākļos, kā aprakstīts šī saraksta B daļā.

Ja nav pieejama iepriekš aprakstītā dokumentācija par bioloģisko noārdāmību, izmantoto vielu, kas nav virsmaktīva viela, var atbrīvot no prasības par anaerobo noārdāmību, ja ir izpildīta viena no šādām trim alternatīvām:

- (1) tā viegli noārdās un ir ar zemu adsorbcijas pakāpi (A < 25 %);
- (2) tā viegli noārdās un ir ar augstu desorbcijas pakāpi (D > 75 %);
- (3) tā viegli noārdās un nav bioakumulējoša*

Adsorbcijas/desorbcijas testi jāveic saskaņā ar ESAO 106. vadlīniju.

*Viela netiek uzskatīta par bioakumulējošu, ja BCF ir < 100 vai reģistrs K_{ow} ir < 3,0. Ja ir pieejama gan BFC, gan reģistra K_{ow} vērtība, jāizmanto augstākā izmērītā BCF vērtība.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Šis kritērijs ir piemērojams konservantiem, krāsvielām un smaržvielām neatkarīgi no to koncentrācijas un jebkurai citai izmantotajai vielai, ja tās koncentrācija ir 0,010% no masas vai lielāka (izņemot mikroorganismus HSC gadījumā).

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

HSC gadījumā mikroorganismi netiek iekļauti tāda produkta organisko vielu saturā, kas ir aerobi bioloģiski nenoārdāms (nav viegli bioloģiski noārdāms, aNBO) vai anaerobi bioloģiski nenoārdāms (anNBO).

Galvenie punkti

- *Kā pierādīt, ka izmantotā viela ir bioloģiski noārdāma?* 3.3.3.1. sadaļa
- *Kā aprēķināt produkta aNBO un anNBO?* 3.3.3.2. sadaļa.
- *Kā rīkoties, ja izmantotā viela nav iekļauta DID sarakstā?* 3.3.3.3. sadaļa
- *Kā veikt adsorbcijas/desorbcijas testu?* 3.3.3.4. sadaļa.

Definīcijas

- **Virsmaktīvā viela** ir jebkāda mazgāšanas līdzekļos izmantojama organiskā viela un/vai preparāts, kam piemīt virsmaktīvās īpašības un kas satur vienu vai vairākas hidrofilas grupas un vienu vai vairākas hidrofobas grupas, kuru īpatnības un izmēri ļauj samazināt ūdens virsmas spraigumu un izveidot vienmolekulāru izkļiedes vai adsorbcijas slāni uz ūdens/gaisa starpvirsmas, veidot emulsijas un/vai mikroemulsijas, un/vai micellas, kā arī adsorbēties uz ūdens / cieta ķermeņa starpvirsmas (Regula (EK) Nr. 648/2004).
- **Organiski savienojumi** ir jebkurš no lielās ķīmisko savienojumu klases, kurā viens vai vairāki oglekļa atomi ir kovalenti saistīti ar citu elementu, visbiežāk ūdeņraža, skābekļa vai slāpekļa atomiem. Daži oglekļa saturošie savienojumi, kas nav klasificēti kā organiski, ir karbīdi, karbonāti un cianīdi.
- **Bioloģiskā noārdīšanās** ir tas, cik viegli pareizos apstākļos materiālu vai produktu noārda mikrobi. Šajā bioloģiskās noārdīšanās procesā kā barības avots tiek izmantotas oglekļa ķēdes, kas tiek pārvērstas ūdenī, biomasā, oglekļa dioksīdā vai metānā (atkarībā no tā, vai process notiek aerobos vai anaerobos apstākļos).
 - **Aerobi apstākļi:** kad bioloģiskās noārdīšanās procesā piedalās skābeklis.
 - **Anaerobi apstākļi:** kad bioloģiskās noārdīšanās procesā nepiedalās skābeklis.
- **Adsorbcija** ir parādība, kurā uz šķidrās vai cietas fāzes virsmas uzkrājas liels skaits molekulāro sugu, salīdzinot ar masu. Adsorbcijas process rodas nelīdzsvarotu vai atlikušu spēku klātbūtnes dēļ uz šķidrās vai cietas fāzes virsmas. Nelīdzsvarotiem atlikušiem spēkiem ir tendence piesaistīt un aizturēt molekulārās sugas, kuras nonāk saskarē ar virsmu. Adsorbcija būtībā ir virsmas parādība. Zema adsorbcija nozīmē, ka viela neiekļūst cieta materiāla virsmā vai nepiestiprinās tai.
- **Desorbcija** ir vienas vielas atbrīvošana no citas, vai no virsmas vai cauri virsmai. Desorbcija var notikt, ja tiek mainīta līdzsvara situācija. Augsta desorbcija nozīmē, ka viela viegli atdalīsies no cieta materiāla virsmas un nonāks ūdenī.
- **Bioakumulācija** ir vidē sastopamu toksisku vielu uzkrāšanās dzīvos organismos. Bioakumulācija notiek, kad organisms absorbē, iespējams, toksisku vielu ar ātrumu, kas ir ātrāks nekā tas, kādā viela tiek zaudēta katabolisma un izdalīšanās rezultātā. Tādējādi jo ilgāks ir toksiskas vielas bioloģiskais pussabrukšanas periods, jo lielāks ir hroniskas saindēšanās risks, pat ja toksīna līmenis vidē nav ļoti augsts.
- **Biokoncentrācijas koeficients (BCF)** ir ķīmisko vielu koplietošanas starp organismu un apkārtējo vidi apjoma mērs. Virszemes ūdeņos BCF ir ķīmiskās vielas koncentrācijas organismā attiecība pret ķīmiskās vielas koncentrāciju ūdenī. BCF bieži izsaka litra vienībās uz kilogramu (attiecība starp mg ķīmiskās vielas uz kg organisma un mg ķīmiskās vielas uz litru ūdens).
- **Oktanola-ūdens sadalījuma koeficients (Kow)** ir attiecība starp organiskā savienojuma molāro koncentrāciju oktanolā un šī organiskā savienojuma molāro koncentrāciju ūdenī, kad šī divfāžu sistēma ir līdzsvarā. Kow parasti tiek ziņots kā bezvienību koeficients. Savienojumu sērijās lielāka sadalīšanās n-

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

oktanolā atbilst lielākai uzkrāšanai organismā.

- **ESAO vadlīnijas** ir instruments ķīmisko vielu iespējamās ietekmes uz cilvēku veselību un vidi novērtēšanai. Vadlīnijas ir starptautiski atzītas kā standarta metodes drošības pārbaudēm, un tās izmanto nozares, akadēmisko aprindu un valdības speciālisti, kas iesaistīti ķīmisko vielu (rūpniecisko ķīmikāliju, pesticīdu, personīgās higiēnas līdzekļu utt.) testēšanā un novērtēšanā. Ar tūkstošiem valstu ekspertu no ESAO dalībvalstīm palīdzību šīs vadlīnijas regulāri tiek atjauninātas. Uz ESAO testēšanas vadlīnijām attiecas datu savstarpēja pieņemšana, kas nozīmē, ka dati, kas iegūti ķīmisko vielu testēšanā ESAO dalībvalstī vai partnervalstī, kas ir pievienojusies šim lēmumam, saskaņā ar ESAO testēšanas vadlīnijām un laboratorijas labas prakses principiem (GLP) ir jāpieņem citās ESAO valstīs un partnervalstīs, kas ir pievienojušās šim lēmumam, novērtēšanai un citiem lietojumiem saistībā ar cilvēku veselības un vides aizsardzību.

3.3.3.1 Norādījumi par atbilstību kritērijiem

1) Pieteikuma iesniedzējam jāpārbauda vai izmantotā viela ir iekļauta DID sarakstā.

Vienmēr jāatsaucas uz jaunāko *DID* sarakstu, kas pieejams ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē.

1.1.) Ja izmantotā ir virsmaktīvā viela, pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz dokumentācija, kas apliecina atbilstību *a* daļai. *Virsmaktīvo vielu bioloģiskā noārdāmība* no kritērija teksta.

Visām virsmaktīvajām vielām jābūt viegli noārdāmām (aerobos apstākļos) un klasificētām kā bīstamām ūdens videi: Turklāt gan akūtas (H400), gan hroniskas kategorijas 3 (H412) vielai jābūt bioloģiski noārdamai anaerobos apstākļos.

1.2.) Attiecībā uz visām izmantotajām vielām, kas ir organiski savienojumi, pieteikuma iesniedzējam jāpārbauda, vai kopējās aNBO un anNBO vērtības ir mazākas par *b* daļā uzskaitītajām robežvērtībām. *Organisko savienojumu bioloģiskā noārdāmība* no kritērija teksta. Sīkāku informāciju par šo daļu skatīt 3.3.3.2. sadaļā.

2) Ja izmantotā viela nav iekļauta *DID* sarakstā, lūdzam skatīt 3.3.3.3. sadaļu.

3) Ja izmantotajai vielai, kas nav virsmaktīva, netiek piemērotas anaerobās noārdīšanās prasības, skatīt 3.3.3.4. sadaļu.

3.3.3.2 Norādījumi par produkta aNBO un anNBO aprēķināšanu

aNBO un anNBO jāaprēķina visiem produktā iekļautajiem organiskajiem savienojumiem (izņemot mikroorganismus HSC gadījumā).

Lai veiktu šo aprēķinu, ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē ir atrodama izklājlapa, kur pieteikuma iesniedzējs var ievadīt produkta standartdevu, katra organiskā savienojuma DID numuru, katras produktā esošās izejvielas % un vielas % izejvielā. Izmantojot šo informāciju, kopējais aNBO un anNBO tiek aprēķināts automātiski.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

ES ekomarķējuma tīmekļa vietne: <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

aNBO un anNBO vērtībām organiskiem savienojumiem jāatsaucas uz jaunāko DID sarakstu, kas pieejams ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē.

Lai gan nodrošinātajā izklājlappā rezultāti tiek aprēķināti automātiski, aprēķinus var veikt arī tā, kā paskaidrots turpmāk:

aNBO vērtība ir aerobos apstākļos bioloģiski nenoārdāmo vielu kopējā koncentrācija produkta standartdevā.

anNBO vērtība ir anaerobos apstākļos bioloģiski nenoārdāmo vielu kopējā koncentrācija produkta standartdevā.

Kopējo aNBO un anNBO var noteikt, summējot katra organiskā savienojuma, kas attiecīgi nav viegli bioloģiski noārdāms vai bioloģiski noārdāms anaerobos apstākļos, koncentrāciju standartdevā:

$$aNBO = \sum aNBO_i$$
$$anNBO = \sum anNBO_i$$

Atsevišķas aNBO_i un anNBO_i vērtības var aprēķināt atkarībā no vielas aerobās un anaerobās bioloģiskās noārdīšanās spējas:

aNBO_i:

- Ja organiskais savienojums ir viegli bioloģiski noārdāms (R), tad aNBO_i = 0
- Ja viela pēc būtības ir bioloģiski noārdāma, bet to nav viegli izdarīt (I), tā ir noturīga (P) vai nav pārbaudīta attiecībā uz aerobo bioloģisko noārdīšanos (0), tad aNBO_i = organiskā savienojuma daudzums standartdevā gramos.

anNBO_i:

- Ja organiskais savienojums bioloģiski noārdās anaerobos apstākļos (Y), tad anNBO_i = 0
- Ja viela bioloģiski nenoārdās anaerobos apstākļos (N) vai nav pārbaudīta attiecībā uz bioloģisko noārdīšanos anaerobos apstākļos (0), tad anNBO_i = organiskā savienojuma daudzums standartdevā gramos.

Neorganiskiem savienojumiem bioloģiskās noārdīšanās spēja DID sarakstā ir norādīta kā nepiemērojama (NA).

Lai izskaidrotu aNBO un anNBO aprēķinu, zemāk ir dots piemērs. Šeit norādītās skaitliskās vērtības neatspoguļo nevienu konkrētu produktu un var ievērojami atšķirties no reāli eksistējoša produkta.

1. piemērs. Skalošanas līdzeklis ar standartdevu 2,7 ml/mazgāšanas reizei (= 3 g/mazgāšanas reizei). Organiskā savienojuma A koncentrācija ir 10 % no masas, organiskā savienojuma B – 4 % no masas, organiskā savienojuma C – 4 % un organiskā savienojuma D – 3 %.

- Organiskais savienojums A:
 - Standartdeva $\rightarrow \frac{10}{100} \cdot 3 = 0,3 \text{ g/wash}$
 - Viegli bioloģiski noārdās aerobos apstākļos \rightarrow aNBO (A) = 0

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

- Bioloģiski noārdās anaerobos apstākļos → anNBO (A) = 0
- Organiskais savienojums B:
 - Standartdeva → $\frac{4}{100} \cdot 3 = 0,12 \text{ g/wash}$
 - Noturīgs → anNBO (B) = 0,12
 - Anaerobos apstākļos bioloģiski nenoārdās → anNBO (B) = 0,12
- Organiskais savienojums C:
 - Standartdeva → $\frac{4}{100} \cdot 3 = 0,12 \text{ g/wash}$
 - Bioloģiski noārdās aerobos apstākļos → anNBO (C) = 0
 - Anaerobi nav pārbaudīts → anNBO (C) = 0,12
- Organiskais savienojums D:
 - Standartdeva → $\frac{3}{100} \cdot 3 = 0,09 \text{ g/wash}$
 - Viegli bioloģiski noārdās aerobos apstākļos → anNBO (D) = 0
 - Bioloģiski noārdās anaerobos apstākļos → anNBO (D) = 0

$$\text{anNBO (summa)} = 0 + 0,12 + 0 + 0 = 0,12 \text{ g/mazgāšanas reizei}$$
$$\text{anNBO (summa)} = 0 + 0,12 + 0,12 + 0 = 0,24 \text{ g/mazgāšanas reizei}$$

Skalošanas palīg līdzekļiem anNBO robežvērtība ir 0,15 g/mazgāšanas reizei, bet anNBO robežvērtība ir 0,50 g/mazgāšanas reizei. Tad šis skalošanas palīg līdzeklis atbilst prasībām, kas noteiktas organisko savienojumu bioloģiskās noārdīšanās apakškritērijā.

3-3-3-3 Norādījumi par to, kā rīkoties, ja izmantotā viela nav iekļauta DID saraksta A daļā

Ja viela nav iekļauta DID saraksta A daļā, parametri jāaprēķina, izmantojot DID saraksta B daļā iekļautās vadlīnijas un papildu dokumentu „Papildu informācija par vielām, kas nav iekļautas DID sarakstā”, kas abi ir pieejami ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē.

ES ekomarķējuma tīmekļa vietne: <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

3-3-3-4 Norādījumi, kā veikt adsorbcijas/desorbcijas testu

Ja nav pieejama dokumentācija par anaerobo bioloģisko noārdāmību, vielas, kas nav virsmaktīvās vielas, var tikt atbrīvotas no prasībām par anaerobo noārdāmību, ja tās ir viegli noārdāmas aerobos apstākļos un ir izpildīta vismaz viena no šādām alternatīvām:

- Tām ir zems adsorbcijas līmenis (A < 25 %),
- Tām ir augsta desorbcija (D > 75 %), vai
- Tās nav potenciāli bioakumulējamas (BCF < 100 vai reģistrs K_{ow} < 3,0 - ja pieejamas abas vērtības, jāizmanto augstākā izmērītā BCF vērtība).

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Ņemiet vērā, ka šis atbrīvošanas attiecībā uz dokumentāciju par anaerobo bioloģisko noārdāmību **neattiecas uz virsmaktīvām vielām.**

Ņemiet vērā, ka šis atbrīvojums neattiecas uz noārdīšanās spēju aerobos apstākļos.

Adsorbciju/desorbciju nosaka, izmantojot ESAO vadlīnijās 106 paredzēto metodi. Šo testēšanas vadlīniju mērķis ir novērtēt ķīmiskās vielas adsorbcijas/desorbcijas īpašības dažādiem augsnes tipiem. Mērķis ir iegūt sorbcijas vērtību, ko varētu izmantot, lai prognozētu sadalīšanos dažādos vides apstākļos; šajā nolūkā tiek noteikti ķīmiskās vielas līdzsvara adsorbcijas koeficienti dažādās augsnēs atkarībā no augsnes īpašībām (organiskais ogleklis, māla saturs, augsnes struktūra un pH).

Testam ir trīs līmeņi. Pirmais līmenis ir sākotnējais pētījums, otrais līmenis ir skrīninga tests (piecās augsnēs) un trešais līmenis ir Froindliha (*Freundlich*) adsorbcijas izotermu noteikšana vai desorbcijas izpēte, izmantojot attiecīgi desorbcijas kinētiku/Froindliha desorbcijas izotermus.

Analīzei var izmantot netiešo un tiešo metodi.

- Izmantojot netiešo metodi, testējamo vielu savieno ar augsnes paraugiem, maisījuma maisa attiecīgu laiku, analizē ūdens fāzi pēc centrifugēšanas un augsnes suspensijas filtrēšanas. Testējamās vielas daudzumu, kas adsorbēts augsnes paraugā, aprēķina kā starpību starp testējamās vielas daudzumu, kas sākotnēji bija šķīdumā, un daudzumu, kas palicis eksperimenta beigās.
- Tiešā metode ir ieteicama, ja vielas šķīduma koncentrācijas starpību nevar precīzi noteikt.

CD ESAO vadlīniju tīmekļa vietne:

<http://www.oecd.org/env/ehs/testing/oecdguidelinesforthetestingofchemicals.htm>

Ar testu saistītā dokumentācija jāiesniedz un jāapstiprina kompetentai iestādei.

3.3.4 Kritērijs: Ilgtspējīga palmu eļļas, palmu kodolu eļļas un to atvasinājumu ieguve

Šis kritērijs attiecas uz visām šajā rokasgrāmatā iekļautajām produktu kategorijām.

Vienots kritērija teksts no dažādiem Komisijas lēmumiem:

Produktos izmantotās izejvielas, kas iegūtas no palmu eļļas vai palmu kodolu eļļas, jāiegūst no plantācijām, kas atbilst ilgtspējīgas ražošanas sertifikācijas plāna prasībām, kura pamatā ir daudzu ieinteresēto pušu organizācijas ar plašu biedru loku, tostarp NVO, nozares un valdības pārstāvji, un kas risina jautājumus par ietekmi uz vidi, tostarp uz augsni, bioloģisko daudzveidību, organiskā oglekļa krājumiem un dabas resursu saglabāšanu.

Novērtēšana un pārbaude:

Pieteikuma iesniedzējam ar trešo personu sertifikātu un izsekojamības palīdzību jāpierāda, ka izmantoto vielu ražošanā izmantotās palmu eļļas un palmu kodolu eļļas izcelsmes vietas ir ilgtspējīgi apsaimniekotas plantācijas.

Pieņemtajiem sertifikātiem jābūt no *Roundtable for Sustainable Palm Oil (RSPO)* (ar saglabātu identitāti, atdalītu vai masveida līdzsvaru) vai jebkura līdzvērtīga vai stingrāka ilgtspējīgas ražošanas plāna.

Attiecībā uz palmu eļļas ķīmiskajiem atvasinājumiem un palmu kodolu eļļu ir pieņemami pierādīt ilgtspējību,

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

izmantojot pasūtījuma un pieprasījuma (*Book & Claim*) sistēmas, piemēram, *GreenPalm* sertifikātus vai līdzvērtīgus, iesniedzot ikgadējos progresa paziņojumus (*ACOP*) ar deklarēto iepirkto un izpirkto *GreenPalm* sertifikātu daudzumu pēdējā gada tirdzniecības periodā.

Šis kritērijs ir piemērojams virsmaktīvajām vielām un visām pārējām izmantotajām vielām, izņemot konservantus, krāsvielas un smarzvielas (piemēram, enzīmus), ja to koncentrācija ir 0,010 % no masas vai lielāka un tie ir izgatavoti no palmu eļļas, palmu kodolu eļļas vai to atvasinājumiem.

Galvenie punkti

Palmu eļļa un palmu kodolu eļļa:

- Kā nodrošināt, ka palmu eļļa vai palmu kodolu eļļa ir iegūta no ilgtspējīgi apsaimniekotām plantācijām? 3.3.4.1. sadaļa.
- Kā nodrošināt, ka palmu eļļai vai palmu kodolu eļļai ir izsekojami sertifikāti? 3.3.4.2. sadaļa.

Atvasinājumi:

- Palmu eļļas un palmu kodolu eļļas atvasinājumu piemēri. 3.3.4.3. sadaļa.
- Kā pierādīt atvasinājumu ilgtspēju? 3.3.4.4. sadaļa.

Citi jautājumi:

- Plānu līdzvērtība. 3.3.4.5. sadaļa.
- Piemēri, kā pierādīt atbilstību šim kritērijam. 3.3.4.6. sadaļa.

Definīcijas

- Palmu eļļa tiek iegūta, to izspiežot no eļļas palmas koka augļu mīkstuma.
- Palmu kodolu eļļa ir eļļa, ko iegūst no eļļas palmu koka augļa kodola (vai kauliņa).
- Atvasinājumi ir ķīmiski produkti, ko iegūst, tālāk apstrādājot palmu eļļu un palmu kodolu eļļu. Var ražot dažādus atvasinājumus un frakcijas. Definīciju un darbības jomu skatīt 3.3.4.3. sadaļā.
- GreenPalm³ (tagad aizstāts ar „RSPO kredītiem”) izmantoja RSPO pasūtījuma un pieprasījuma (*Book & Claim*) piegādes ķēdes iespēju. *GreenPalm* bija sertifikātu tirdzniecības programma, kas ļāva ražotājiem un mazumtirgotājiem iegādāties *GreenPalm* sertifikātus no RSPO sertificēta eļļas palmu audzētāja, lai kompensētu katru izmantoto palmu eļļas vai palmu kodolu eļļas tonnu⁴. No 2017. gada 1. janvāra *GreenPalm* kā pakalpojumu sniedzēja, kas nodrošina pasūtījuma un pieprasījuma (*Book & Claim*) sertifikātu tirdzniecību, apstiprināšana tika pārtraukta. No šī datuma RSPO sertificēto apjomu var pārdot, izmantojot pasūtījuma un pieprasījuma (*Book & Claim*) modeli RSPO eTrace platformā. RSPO sertificētais apjoms, kas pārdots, izmantojot pasūtījuma un pieprasījuma (*Book & Claim*) eTrace modeli,

³ <http://greenpalm.org/about-greenpalm/what-is-green-palm>

⁴ Nav garantijas, ka galaprodukts satur sertificētu ilgtspējīgu palmu eļļu, taču šī iespēja tieši atbalsta RSPO sertificētus audzētājus un lauksaimniekus. Tā arī ļauj organizācijām uzreiz atbalstīt ilgtspējīgas palmu eļļas ražošanu, neraugoties uz sarežģītām piegādes ķēdēm vai sarežģītu palmu un palmu kodolu frakciju un atvasinājumu izmantošanu.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

no 2017. gada 1. janvāra tiek saukti par RSPO kredītiem, un RSPO Noteikumi par tirgus komunikāciju un pieprasījumiem pašlaik tiek pārskatīti, lai iestrādātu šīs izmaiņas.⁵

- **Sertifikācijas shēma:** sertifikācijas shēmas (piemēram, RSPO) galvenās iezīmes ir šādi trīs elementi:
 - 1) **Standarts:** nosaka prasības, kas jāievēro un saskaņā ar kurām tiek veikts sertifikācijas novērtējums. Parasti tie ir principi un kritēriji.
 - 2) **Akreditācija:** nodrošina, ka organizācijas, kas vērtē sertifikāciju, t. i., sertifikācijas iestādes, ir kompetentas veikt uzticamus un konsekventus auditus.
 - 3) **Procesa prasības:** process, kura mērķis ir noteikt, vai ir izpildīts prasību kopums (t. i., standarts) un kuru īsteno akreditēta sertifikācijas iestāde.
- **Trešo personu pārraudzības kēžu sertifikāti (CoC)** ir rīks/sistēma, kas verificē to, ka visā pārraudzības ķēdē sertificēts materiāls tiek identificēts vai turēts atsevišķi no nesertificēta vai nekontrolēta materiāla. CoC sistēmai jābūt ieviestai no izcelsmes meža vienības līdz galīgajai pārdošanas vietai, kas nodrošina saikni starp ilgtspējīgi sertificētu materiālu produktā vai produktu līnijā un sertificētu meža/plantācijas vienību. Ilgtspējīgi sertificētu un nesertificētu produktu sajaukšana jāveic kontrolētās procedūrās, kas atbilst CoC prasībām. CoC sertifikācija ļauj uzņēmumiem markēt savus produktus ar sertifikācijas shēmas (piemēram, *Greenpalm* vai *RSPO*) zīmogu, kas savukārt ļauj patērētājiem atpazīt un izvēlēties produktus, kuri atbalsta atbildīgu teritoriju apsaimniekošanu.
- **Ikgadējie progresā pazinojumi (ACOP):** Ikgadējie progresā pazinojumi ir ziņojumi, ko RSPO dalībnieki iesniedz, lai novērtētu savu progresu ceļā uz 100 % RSPO sertificētas ilgtspējīgas palmu eļļas iegūšanu. Šie ziņojumi ir obligāti parastajiem un asociētajiem biedriem, un tie jāiesniedz katru gadu. Par katru ACOP pārskata periodu ziņojumi jāiesniedz noteiktā laika posmā. Piemēram, ACOP 2015 pārskata periods sākās 2016. gada 15. februārī un beidzās 2016. gada 15. aprīlī, savukārt ACOP 2016 pārskata periods bija no 2017. gada 17. marta līdz 19. maijam. Pirms ACOP pārskata perioda sākuma RSPO visiem dalībniekiem pa e-pastu nosūta paziņojumus. RSPO nevar pieņemt ACOP dalībnieku ziņojumus, kas iesniegti pēc termiņa beigām, un neprasa arī termiņa pagarināšanu, lai varētu pienācīgi apstrādāt ACOP datus un ievērot publicēšanas termiņus. Ņemiet vērā, ka ACOP ir ikgadēja prasība, kas tiks norādīta, paziņojot par ACOP atskaitēm.

3.3.4.1 Norādījumi par to, kā nodrošināt, ka palmu eļļa vai palmu kodolu eļļa ir iegūta no ilgtspējīgi apsaimniekotām plantācijām

Ilgtspējīgā palmu eļļas un palmu kodolu eļļas ražošanā jāīsteno videi piemērota, ekonomiski dzīvotspējīga un sociāli izdevīga pārvaldība un rīcība. ES ekomarkējuma piešķiršanai vissvarīgākie ir sertifikācijas sistēmu vides aspekti. Tajos jāiekļauj vismaz kritēriji attiecībā uz augsnes kvalitāti, bioloģiskās daudzveidības mazināšanos, organiskā oglekļa krājumiem un dabas resursu saglabāšanu.

Ja mazgāšanas līdzekļos izmantojamo vielu ražošanā izmanto palmu eļļu, palmu kodolu eļļu vai to atvasinājumus, ir jāpārbauda/jāpierāda, ka:

- izmantotās sertifikācijas shēmas principi un kritēriji atbilst šajā kritērijā noteiktajām prasībām vai pārsniedz tās;
- uz palmu eļļu vai palmu kodolu eļļu attiecas šī sertifikācijas shēma ar atbilstību izsekojamības plānu.

⁵ <https://www.rspo.org/news-and-events/news/everything-you-need-to-know-about-rspo-credits-currently-greenpalm>

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Attiecībā uz sertifikācijas shēmām, kas atbilst vai pārsniedz šī kritērija prasības, viens no shēmas piemēriem ir RSPO⁶. Šī sertifikācijas shēma atbilst šim kritērijam, jo tā ietver astoņus principus un vairākus kritērijus, kas apkopoti šādā veidā:

1. Apņemšanās nodrošināt caurskatāmību
2. Atbilstība spēkā esošajiem tiesību aktiem
3. Apņemšanās nodrošināt ilgtermiņa ekonomisko un finansiālo dzīvotspēju
4. Audzētāji un ražotāji izmanto labāko praksi
5. Atbildība par vidi un dabas resursu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana
6. Atbildīga attieksme pret darbiniekiem, kā arī pret personām un kopienām, kuras ietekmē audzētāji un ražotāji
7. Atbildīga jaunu stādījumu ierīkošana
8. Apņemšanās nepārtraukti veikt uzlabojumus galvenajās jomās

Un vēl sīkāk – ir kritērijs, kas nosaka, ka „Nedrīkst izcirst pirmmežus vai platības, kurās ir ievērojama bioloģiskās daudzveidības (piemēram, apdraudētu sugu) vai trauslu ekosistēmu koncentrācija, vai platības, kas ir būtiskas vietējo kopienu pamatvajadzību vai tradicionālo kultūras vajadzību apmierināšanai (īpaši aizsargājamas teritorijas). Turklāt ir "ievērojami jāmazina pesticīdu un dedzināšanas izmantošana, taisnīgi jāattiecas pret strādniekiem saskaņā ar vietējiem un starptautiskajiem darba tiesību standartiem, kā arī jāinformē un jāapspriežas ar vietējām kopienām pirms jaunu plantāciju ierīkošanas to zemē”.

Tāpēc var uzskatīt, ka RSPO ir izstrādājusi vides un sociālo kritēriju kopumu, kāds uzņēmumiem jāievēro, lai ražotu sertificētu ilgtspējīgu palmu eļļu (CSPO) un atbilstu šajā kritērijā noteiktajām prasībām. Pareizi piemēroti, šie kritēriji var palīdzēt samazināt palmu audzēšanas negatīvo ietekmi uz vidi un kopienām palmu eļļas ražošanas reģionos.

Attiecībā uz palmu eļļu un kodolu eļļu par derīgu var uzskatīt RSPO sertifikātu un jebkuras citas sertifikācijas shēmas, kas arī atbilst šī ES ekomarkējuma kritērija prasībām un ir neatkarīgas trešās personas veikta sertifikācija.

RSPO tīmekļa vietne: <http://www.rspo.org/>

Par līdzvērtīgas sertifikācijas sistēmas atzīšanu lemj ES Ekomarkējuma padomes līmenī. Papildu norādes sniegtas 3.3.4.5. sadaļā.

3-3-4-2 Norādījumi par to, kā nodrošināt, lai eļļām būtu izsekojami sertifikāti (CoC)

Papildus ilgtspējīgas ražošanas sertifikācijas sistēmai sertifikācijas shēmā būtu jāizveido trešās personas sertificēta sistēma, kas nodrošina tirdzniecības integritāti (t. i., ka palmu eļļa vai palmu kodolu eļļa, ko pārdod kā ilgtspējīgu palmu eļļu vai palmu kodolu eļļu, patiešām ir ražota sertificētās plantācijās).

No meža/plantācijas līdz gala lietotājam produkti var iziet daudzus apstrādes, ražošanas un izplatīšanas posmus. CoC ir izsekojamības sistēma no meža līdz gala pārdošanas vietai, kā paskaidrots definīcijās. Sertifikācijas sistēmas CoC ir jāatbilst šādām prasībām:

- 1) Katrai atsevišķai CoC organizācijai ir funkcionējoša CoC sistēma ar vadības sistēmu, kas nodrošina pietiekamas garantijas, lai tiktu ievērotas CoC standarta prasības.
- 2) Katra atsevišķa organizācija reģistrē apjomu un to organizāciju nosaukumus un sertifikātu numurus, no kurām tā iepērk palmu eļļu vai palmu kodolu eļļu.

⁶ *Roundtable of Sustainable Palm Oil (RSPO)* ir bezpeļņas organizācija, kas izveidota, lai veicinātu ilgtspējīgu palmu eļļas ražošanu un izmantošanu. Tās biedri ir ražotāji, mazumtirgotāji un NVO.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

- 3) Sertificētā eļļa, eļļa no citiem pārbaudītiem likumīgiem avotiem un eļļa no nepārbaudītiem likumīgiem avotiem tiek administrēta atsevišķi. No nepārbaudītiem likumīgiem avotiem iegūta eļļa tiek arī fiziski atdalīta no pārējiem diviem avotiem.

RSPO piegādes ķēdes standarts garantē, ka izmantotā palmu eļļa vai palmu kodolu eļļa ir ietverta visā šajā sistēmā. Tā atbalsta šādus piegādes ķēdes modeļus sertificētas palmu eļļas un palmu kodolu eļļas produktu uzņemšanai:

- Identitātes saglabāšana (IP): CSPO tiek turēta atsevišķi no visiem citiem avotiem (sertificētiem un nesertificētiem), un sertificētas palmu eļļas partiju var izsekot no plantācijas līdz ražotnei un mazumtirgotājam.
- Nodalītā sistēma (SG) nodrošina, ka sertificēta palmu eļļa tiek turēta atsevišķi visā piegādes ķēdē. Tiek sajaukta tikai sertificēta eļļa no sertificētām plantācijām. Pircējs var būt drošs, ka eļļa iegūta no RSPO sertificētām plantācijām.
- Masveida līdzsvarošanas sistēma (MB): tā ļauj iegādāties palmu eļļas daudzumu, kas atbilst reāli saražotajam ilgtspējīgas palmu eļļas daudzumam. RSPO sertificētā palmu eļļa nonāk klasiskajā piegādes ķēdē, kur to sajauc ar piegādes ķēdē nonākušu nesertificētu palmu eļļu. Pircējs nepērķ tikai fiziski sertificētu palmu eļļu, bet atbalsta arī izsekojamības ieviešanu.

Sertificētas palmu eļļas izsekojamība tiek nodrošināta visā piegādes ķēdē līdz pēdējai pārstrādes rūpnīcai, izmantojot RSPO piegādes ķēdes datubāzi, pateicoties rēķinos un sertifikātos norādītajiem identifikācijas numuriem. No gala pārstrādes rūpnīcas līdz galaproduktam izsekojamību nodrošina uzņēmumu rēķini un piegādes ķēdes sertifikācija.

Lai nodrošinātu izvēlētas sertifikācijas shēmas līdzvērtību ar pareizu izsekojamības sistēmu, šim kritērijam tiek pieņemta jebkura no minētajām izsekojamības sistēmām: IP, SG or MB.

Visas piegādes ķēdē iesaistītās organizācijas, kas izmanto RSPO sertificētus ilgtspējīgus eļļas produktus, tiek pārbaudītas, lai novērstu palmu eļļas tālākpārdošanu un sajaukšanu ar parastiem (jeb neilgtspējīgiem) palmu eļļas produktiem. Šīs organizācijas var apgalvot, ka tiek izmantota RSPO sertificēta ilgtspējīga eļļa, **uz iepakojuma izmantojot RSPO preču zīmi.**⁷

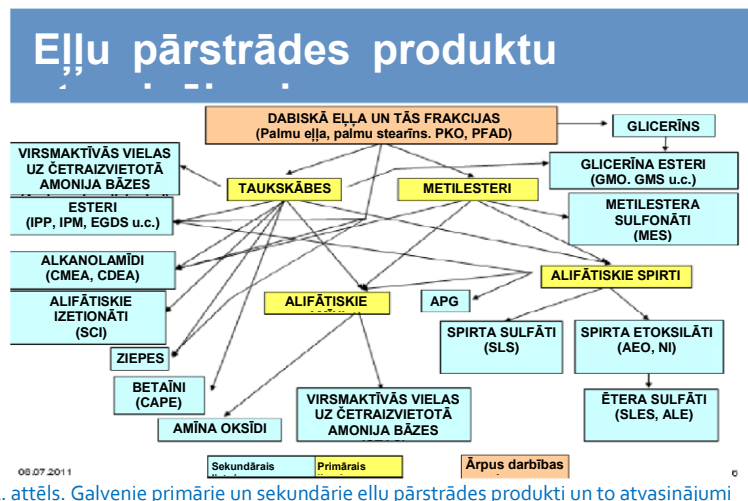

Par izsekojamu sertifikātu no līdzvērtīgas sertifikācijas sistēmas atzīšanu jālemj ES Ekomarķējuma padomes līmenī.

⁷ <http://www.rspo.org/trademark/>

3-3-4-3

Palmu eļļas un palmu kodolu eļļas atvasinājumi piemēri

1. attēls. Galvenie primārie un sekundārie eļļu pārstrādes produkti un to atvasinājumi

Iepriekšējā attēlā redzami palmu eļļas atvasinājumi un palmu kodolu eļļas atvasinājumi, kas satur lielāko daļu C₈–C₁₈ C ķēžu. Produkti ar citām dominējošām C ķēdēm >C₁₈ netiks iegūti no palmu eļļas un palmu kodolu eļļas. Šajā attēlā attēlotās grupas aprobežojas ar galvenajiem primārajiem un sekundārajiem eļļas pārstrādes produktiem un to atvasinājumiem.

Nākamā tabula kalpo par orientējoša struktūru parasti izmantotajiem eļļas pārstrādes produktiem un atvasinājumiem.

15. tabula. Visbiežāk izmantoto palmu un palmu kodolu eļļu atvasinājumu saraksts

Atvasinājuma veids	Atvasinājums iegūts no
Taukskābe	Palmu kodolu eļļa
Metilesteri	Palmu eļļa
Alifātiskie spirti	Palmu eļļas un palmu kodolu eļļas sajaukums*
Terciārie alifātiskie amīni	Palmu kodolu eļļa, kas atspoguļo to primāro ražošanu no alifātiskā spirta C ₁₂ –C ₁₄
Primārie amīni	Jāskata kopā ar taukskābēm un metilesteriem
Glicerīns	Glicerīni uz palmu bāzes (pieejami arī kā materiāls, kas nav uz palmu bāzes)
Kokoamidopropilbetaīns (taukskābes atvasinājums)	Palmu kodolu eļļa
Nātrija laureta sulfāts	Palmu kodolu eļļa
Nātrija laureta-1 sulfāts	Palmu kodolu eļļa
Nātrija laureta-2 sulfāts	Palmu kodolu eļļa
Nātrija laureta-3 sulfāts	Palmu kodolu eļļa
Nātrija stearāts	Palmu eļļa
Nātrija palmu kernelāts	Palmu kodolu eļļa
Laurets-7	Palmu kodolu eļļa
Stearets-2	Palmu kodolu eļļa

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Kokamīds MEA (tauskābju atvasinājums)	Palmu kodolu eļļa
Kokamīds DEA (tauskābju atvasinājums)	Palmu kodolu eļļa
Stearamidopropildimetilamīns	Palmu eļļa
Acetiltrimetilamonija hlorīds	Palmu kodolu eļļa
Izopropilpalmitāts	Palmu eļļa
Izopropilmiristāts	Palmu kodolu eļļa
Kaprila/kaprīna triglicerīds	Palmu kodolu eļļa
Alifātiskie izetionāti (SCI)	Palmu kodolu eļļa
Alkilpoliglikozīds (APG)	Palmu kodolu eļļa
Laurilamīna oksīds	Palmu kodolu eļļa

* To izejvielu atsaucē materiāls ir palmu eļļa

3-3-4-4 Norādījumi par to, kā pierādīt atvasinājumu ilgtspēju

Ar mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem saistīto Komisijas lēmumu apstiprināšanas dienā kredītu pārdošanu, izmantojot pasūtījuma un pieprasījuma (*Book & Claim*) modeli, palmu eļļas ķīmiskajiem atvasinājumiem un palmu kodolu eļļai, veicināja *GreenPalm*, kas darbojas citā IT platformā, nevis RSPO. Taču RSPO eTrace IT platforma ir tikusi paplašināta, iekļaujot RSPO kredītu tirgošanu, izmantojot pasūtījuma un pieprasījuma (*Book & Claim*) modeli. Pircēju iegādāto kredītu derīguma termiņš ir gads no iegādes datuma, un tie jāpieprasa/jāizpērk šajā periodā.

No 2017. gada 1. janvāra RSPO kredīti aizstāj *GreenPalm* sertifikātus. Ņemiet vērā, ka pāreja uz jauno sistēmu nav atspoguļota kritērija tekstā (t. i. kritērija tekstā ir dots tikai *GreenPalm* piemērs), jo kritērija pārskatīšanas laikā tā bija tikko izveidota. Neskatoties uz to, RSPO kredīti ir pieņemams pierādījums šim kritērijam.

Īss pārskats par atšķirībām starp *Greenpalm* un RSPO kredītu noteikumiem, kas piemērojami no 2017. gada 1. janvāra, ir atrodams, klikšķinot uz šādām saitēm:

RSPO kredīti:

<http://www.rspo.org/publications/download/db1a107eabd37c8>

<https://www.rspo.org/news-and-events/news/everything-you-need-to-know-about-rspo-credits-currently-greenpalm>

Sīkāka informācija par šiem uzlabojumiem, kā arī apmācību un vebināru grafiks katru mēnesi tiks publicēts RSPO e-žurnālā, RSPO tīmekļa vietnē un eTrace sākuma lapā.

<http://www.rspo.org/certification/etrace>

Par līdzvērtīgas sertifikācijas sistēmas atzīšanu lemj ES Ekomarķējuma padomes līmenī

3-3-4-5 Sertifikācijas shēmu līdzvērtība

Ir panākta vienošanās, ka sertifikācijas shēmu galvenās iezīmes ir šādi trīs elementi, kas ietverti definīcijas lodziņos: standarts, sertifikācijas process un akreditācija. Šie trīs elementi kopā nodrošina, ka sertifikācijas shēma nosaka prasības, kādas jāievēro, ka standarta izstrādes procesā ir iekļauta apspriešanās un dažādu ieinteresēto personu grupu pārstāvniecība un pastāv mehānisms, kas nodrošina, ka sertifikācijas organizācijas

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

ir kompetentas un sniedz ticamus un konsekventus rezultātus. Turklāt tā nodrošina, ka shēmās ir iekļauts mehānisms, kas ļauj izsekot materiāliem no sertificēta meža katrā posmā (parasti to dēvē par „izsekojamību”). Lai sertifikācijas sistēmu varētu uzskatīt par līdzvērtīgu, tai ir jāietver vismaz iepriekš minētie trīs elementi, kā arī jānosaka principi vai īpaši kritēriji, kas atbilst ES ekomarķējuma kritērija uzskaitītajām prasībām (t. i., principi vai kritēriji par ietekmi uz vidi, tostarp uz augsni, bioloģisko daudzveidību, organiskā oglekļa krājumiem un dabas resursu saglabāšanu).

3.3.4.6 Piemēri, kā pierādīt atbilstību šim kritērijam

1. piemērs. Tādu izmantoto vielu piemērs, kas satur palmu kodolu eļļu, kuras izcelsme ir ilgtspējīgi apsaimniekotas plantācijas un uz kurām attiecas izsekojami sertifikāti

Virsmaktīvā viela uz palmu kodolu eļļas bāzes tiek pirktā no piegādātāja, kurš izmanto nodalītas izsekošanas sistēmu un ir RSPO biedrs.

Tad atbilstības pierādījumi ir šādi:

- Piegādātāja deklarācija ar norādi uz viņa RSPO biedra numuru kalendāra gada beigās.
- Pieteikuma iesniedzējam ar rēķiniem jāpierāda, ka tas ir iegādājies pietiekamu šīs virsmaktīvās vielas daudzumu, lai ražotu savus produktus ar ES ekomarķējumu.

2. piemērs. Piemērs par izmantoto vielu, kas satur nesertificētu palmu kodolu eļļu

Ja virsmaktīvā viela uz palmu kodolu eļļas bāzes tiek pirktā no piegādātāja, kurš neizmanto RSPO ietilpstošu palmu kodolu eļļu, pieteikuma iesniedzējam ir jāiegādājas RSPO kredīti un tie jāizpērk tajā pašā kalendāra gadā.

Iesniedzot pieteikumu, pierādījums ir viņa biedra numurs, bet pēc kalendāra gada ražotājam ir jāpierāda, ka tas ir iegādājies un izmantojis pietiekami daudz RSPO kredītu, lai ražotu produktus ar ES ekomarķējumu.

3.3.5 Kritērijs: Izslēgtās un ierobežota pielietojuma vielas

Šis kritērijs attiecas uz visām šajā rokasgrāmatā iekļautajām produktu kategorijām.

Lūdzu, pārbaudiet, kuri apakškritēriji attiecas uz jūsu produktu kategoriju:

Kritērijs "Izslēgtās un ierobežota pielietojuma vielas"						
Produkta veids	LD	IILD	DD	IIDD	HSC	HDD
Apakškritēriji						
a. Norādītās izslēgtās un ierobežota pielietojuma vielas	X	X	X	X	X	X
b. Bīstamās vielas	X	X	X	X	X	X
c. Vielas, kas rada ļoti lielas bažas (SVHC)	X	X	X	X	X	X
d. Smaržvielas	X	X	X	X	X	X

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

e. Konservanti	X	X	X	X	X	X
f. Krāsvielas	X	X	X	X	X	X
g. Enzīmi	X	X	X	X	X	X
h. Mikroorganismi*					X	
i. Kodīgas īpašības						X

* Tikai tad, ja mikroorganismi produktam tiek pievienoti apzināti

Apakškritērijs (a): Norādītās izslēgtās un ierobežota pielietojuma vielas

Vienots kritērija teksts un vērtības no dažādiem Komisijas lēmumiem:

a. Norādītās izslēgtās un ierobežota pielietojuma vielas

(i) Izslēgtās vielas

Turpmāk norādītās vielas nedrīkst iekļaut produkta sastāvā neatkarīgi no to koncentrācijas:

- alkilfeniletoksilāti (APEO) un citi alkilfenilatvasinājumi;
- atranols;
- hloratranols;
- dietilēntriāminpentaetiķskābe (DTPA);
- etilēndiamīntetraetiķskābe (EDTA) un tās sāļi;
- formaldehīds un tā atbrīvotāji (piemēram, 2-brom-2-nitropropān-1,3-diols, 5-brom-5-nitro-1,3-dioksāns, nātrija hidroksimetilglicināts, diazolidinilurīnviela), izņemot formaldehīda piemaisījumus virsmaktīvajās vielās, kuru pamatā ir polialkoksila ķīmiskais sastāvs, līdz koncentrācijai 0,010 % no masas izmantotās vielas sastāvā;
- glutaraldehīds;
- hidroksizoheksil 3-cikloheksēnkarboksaldehīds (HICC);
- mikroplastmasa;
- nanosudrabs;
- nitromuskusi un policikliskie muskusi;
- fosfāti (izņemot IILD un IIDD gadījumos);
- perfluorētie alkilāti;
- Četraizvietotā amonija sāļi, kas nav viegli bioloģiski noārdāmi;
- reaktīvi hlora savienojumi;
- rodamīns B;
- nātrija hidroksimetilglicināts;
- triklozāns;
- 3-jod-2-propinilbutilkarbamāts.
- Aromātiskie ogļūdeņraži (tikai HSC gadījumā);
- Halogētie ogļūdeņraži (tikai HSC gadījumā);
- Smaržvielas (tikai profesionāliem HDD produktiem).

Novērtēšana un pārbaude:

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz parakstīta atbilstības deklarācija, kurai vajadzības gadījumā jāpievieno piegādātāju deklarācijas, kas apliecina, ka uzskaitītās vielas nav iekļautas produkta sastāvā neatkarīgi no to koncentrācijas.

(ii) Ierobežota pielietojuma vielas

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Zemāk uzskaitītās vielas nedrīkst iekļaut produkta sastāvā lielākā koncentrācijā par norādīto:

- 2-metil-2H-izotiazol-3-ons: 0,0015 % no masas
- 1,2-benzizotiazol-3(2H)-ons: 0,0050% no masas;
- 5-hloro-2-metil-4-izotiazolin-3-ons/2-metil-4-izotiazolin-3-ons: 0,0015% no masas.

Kopējais fosfora (P) saturs, kas aprēķināts kā elementārais P, nedrīkst pārsniegt:

16. tabula. P kopējā satura robežvērtības katrā produktu kategorijā

Produkta kategorija		Kopējais P saturs		
LD (g/kg veļas)	Veļas mazgāšanas līdzekļi	0,04		
	Traipu tīrīšanas līdzekļi	0,005		
IILD (g/kg veļas)	Nedaudz netīra	0,50		
	Vidēji netīra	1,00		
	Ļoti netīra	1,50		
DD (g/mazgāšanas reizei)	Trauku mazgājamās mašīnās lietojamie mazgāšanas līdzekļi	0,20		
	Skalošanas palīg līdzekļi	0,030		
IIDD (g/l mazgāšanas šķīduma)	Iepriekš iemērcot	Mīksts (<1,5)	0,08	
		Vidēja (1,5-2,5)	0,08	
		Ciets (>2,5)	0,08	
	Trauku mazgājamās mašīnās lietojamie mazgāšanas līdzekļi	Ūdens cietība (mmol/ CaCO ₃ /l)	Mīksts (<1,5)	0,15
			Vidēja (1,5-2,5)	0,30
			Ciets (>2,5)	0,50
	Skalošanas palīg līdzekļi	Ūdens cietība (mmol/ CaCO ₃ /l)	Mīksts (<1,5)	0,02
			Vidēja (1,5-2,5)	0,02
			Ciets (>2,5)	0,02
	Daudzkomponentu sistēma	Ūdens cietība (mmol/ CaCO ₃ /l)	Mīksts (<1,5)	0,17
			Vidēja (1,5-2,5)	0,32
			Ciets (>2,5)	0,52
HSC (g/l RTU produkta vai tīrīšanas šķīduma)	Universālie tīrīšanas līdzekļi	RTU	0,02	
		Neatšķaidīti	0,02	
	Virtuves tīrīšanas līdzekļi	RTU	1,00	
		Neatšķaidīti	1,00	
	Logu tīrīšanas līdzekļi	RTU	0,00	
		Neatšķaidīti	0,00	
	Sanitārie tīrīšanas līdzekļi	RTU	1,00	
		Neatšķaidīti	1,00	
HDD (g/l mazgāšanas ūdens)	Līdzeklis trauku mazgāšanai ar rokām	0,08		

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Aromatizējošo vielu, uz kurām attiecas Regulā (EK) Nr. 648/2004 paredzētā deklarēšanas prasība⁸, klātbūtne nedrīkst būt $\geq 0,010$ % no vielas masas (izņemot *IIDD*, kas nesatur smaržvielas).

Tikai HSC gadījumā VOC** nedrīkst pārsniegt turpmāk norādītās robežvērtības.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 648/2004 (2004. gada 31. marts) par mazgāšanas līdzekļiem (OV L 104, 8.4.2004., 1-35. lpp.).

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

17. tabula. VOC robežvērtības katram HSC produktu veidam

Produkta veids		VOC robežvērtība
RTU (g/l RTU produkta)	Universālie tīrīšanas līdzekļi	30
	Virtuves tīrīšanas līdzekļi	60
	Logu tīrīšanas līdzekļi	100
	Sanitārie tīrīšanas līdzekļi	60
Neatšķaidīti (g/l tīrīšanas šķīduma)	Universālie tīrīšanas līdzekļi	30
	Virtuves tīrīšanas līdzekļi	60
	Logu tīrīšanas līdzekļi	100
	Sanitārie tīrīšanas līdzekļi	60

** VOC ir jebkurš organisks savienojums, kura viršanas temperatūra ir zemāka par 150 °C.

Novērtēšana un pārbaude:

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz šādi dokumenti:

(a) ja tiek izmantoti izotiazolinoni – parakstīta atbilstības deklarācija, kurai vajadzības gadījumā pievienotas piegādātāju deklarācijas, kas apliecina, ka izmantoto izotiazolinonu saturs ir vienāds ar noteiktajām robežvērtībām vai mazāks;

(b) parakstīta atbilstības deklarācija, kurai vajadzības gadījumā pievienotas piegādātāju deklarācijas, kas apliecina, ka kopējais elementārā P apjoms ir vienāds ar noteiktajām robežvērtībām vai mazāks. Deklarācija jāpamato ar produkta kopējā P satura aprēķiniem;

(c) parakstīta atbilstības deklarācija, kurai vajadzības gadījumā pievienotas piegādātāju deklarācijas vai dokumenti, kas apliecina, ka smaržvielu, uz kurām attiecas Regulā (EK) Nr. 648/2004 paredzētā deklarēšanas prasība, apjoms nepārsniedz noteiktās robežas. profesionālajiem produktiem jāiesniedz parakstīta deklarācija par smaržvielu neesamību.

(d) tikai HSC gadījumā – parakstīta atbilstības deklarācija, kurai vajadzības gadījumā pievienotas piegādātāju deklarācijas, kas apliecina, ka kopējais VOC apjoms ir mazāks par noteiktajām robežvērtībām. Šī deklarācija, pamatojoties uz sastāvdaļu sarakstu, jāpamato ar testēšanas pārskatiem vai aprēķiniem par VOC saturu.

① Galvenie punkti

Apakškritērijs: a. Norādītās izslēgtās un ierobežota pielietojuma vielas

- *Kā pierādīt atbilstību šim apakškritērijam?* 3.3.5.1. sadaļa.
- *Kā aprēķināt produkta kopējo P saturu?* 3.3.5.2. sadaļa.
- *Kā aprēķināt VOC saturu HSC produktā?* (tikai HSC) 3.3.5.3. sadaļa.

Definīcijas

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Gaistoši organiskie savienojumi (VOC) irorganiskas ķīmiskas vielas, kurāparastā istabas temperatūrā ir augsts tvaikspiediens. To augstais tvaika spiediens rodas zema viršanas punkta dēļ, tāpēc daudzas molekulas iztvaiko vai sublimējas no savienojuma šķidrā vai cietā veidā un nonāk apkārtējā gaisā, un šī īpašība ir pazīstama kā gaistamība. Par mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem ar ES ekomarķējumu kontekstā ar VOC tiek uzskatīti visi organiskie savienojumi, kuru viršanas temperatūra ir zemāka par 150 °C.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka skudrskābe un etiķskābe ir VOC, un ir jāierēķina kopējā VOC saturā.

3.3.5.1 Norādījumi par to, kā pierādīt atbilstību apakškritērijam „Norādītās izslēgtās un ierobežota lietojuma vielas”

Apakškritērijs „Norādītās izslēgtās un ierobežota lietojuma vielas” attiecas uz visām izmantotajām vielām, kas uzskaitītās kritērijā, neatkarīgi no to koncentrācijas gala produktā.

Pieteikuma iesniedzējam jāpārbauda, vai kāda no izstrādājumā izmantotajām vielām neparādās *Izslēgto vielu* sarakstā. Tādā gadījumā šī viela jāizņem vai jāaizstāj ar citu, kas nav iekļauta šajā sarakstā.

Pieteikuma iesniedzējam arī jāpārbauda, vai kāda no izstrādājumā izmantotajām vielām nav ierobežota lietojuma viela, kas uzskaitītas sadaļā „Ierobežota lietojuma vielas”. Tādā gadījumā pieteikuma iesniedzējam jānodrošina, ka šīs izmantotās vielas koncentrācija ir mazāka par noteiktajām robežvērtībām.

Attiecībā uz abiem apakškritērijiem pieteikuma iesniedzējam vajadzības gadījumā jāpieprasa no saviem piegādātājiem attiecīgas deklarācijas un jāiesniedz tās kompetentajai iestādei.

Nešķīstošas sintētisko polimēru daļiņas, piemēram, duļķojošās vielas, nešķīstošs sintētiskais vasks un bioloģiski noārdāma mikroplastmasa ES ekomarķējuma izpratnē būtu jāuzskata par mikroplastmasu.

3.3.5.2 Norādījumi par to, kā aprēķināt produkta kopējo P saturu

Pieteikuma iesniedzējam jāaprēķina kopējais fosfora daudzums elementārā P veidā un jānodrošina, lai tas nepārsniegtu robežvērtības, kādas noteiktas attiecīgās produktu kategorijas apakškritērijā. Lai izskaidrotu to, kā veikt kopējā P daudzuma aprēķināšanu, zemāk ir dots piemērs. Uzskaitītās skaitliskās vērtības neatspoguļo nevienu konkrētu produktu un var ievērojami atšķirties no reāli eksistējošiem produktiem.

1. piemērs. Veļas mazgāšanas līdzeklis (LD) ar standartdevu 14 g/kg veļas, kas satur 2% tetradecilfosfonāta (TP).

TP daudzums standartdevā:

$$\frac{2}{100} \cdot 14 \frac{\text{g}}{\text{kg}} \text{ of laundry} = 0,28 \text{ g TP/kg of laundry}$$

TP molekulārā formula: $\text{C}_{14}\text{H}_{31}\text{O}_3\text{P}$

TP molekulmasa: 278,4 g/mol

Fosfora (P) atommasa: 31 g/mol

$$\frac{0,28 \text{ g TP}}{1 \text{ kg of laundry}} \cdot \frac{1 \text{ mol TP}}{278,4 \text{ g TP}} \cdot \frac{1 \text{ mol P}}{1 \text{ mol TP}} \cdot \frac{31 \text{ g P}}{1 \text{ mol P}} = 0,03 \text{ g P/kg of laundry}$$

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Veļas mazgāšanas līdzekļu (LD) robežvērtība ir 0,04 g/kg veļas. Tāpēc šis šķidrās mazgāšanas līdzeklis atbilst prasībai par maksimālo kopējo P saturu.

3-3-5-3 Norādījumi par to, kā aprēķināt VOC saturu HSC produktā

VOC ierobežojumi attiecas tikai uz HSC produktiem.

HSC produktu gadījumā pieteikuma iesniedzējam jānodrošina, lai kopējais VOC daudzums produktā būtu mazāks par norādītajām robežvērtībām. ES ekomarkējuma tīmekļa vietnē ir pieejama izklājlapa, kurā pieteikuma iesniedzējs starp citu var ievadīt produkta standartdevu. Izmantojot šo informāciju un norādot, vai viela ir VOC vai nav, rezultāts tiek aprēķināts automātiski.

ES ekomarkējuma tīmekļa vietne: <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

1. piemērs. Logu tīrīšanas līdzeklis RTU (HSC), kas satur VOC: 4 % etanola (viršanas temperatūra = 78 °C) un 2 % izopropilspirta (viršanas temperatūra = 83 °C).

Produkta standartdeva: 1 l RTU produkta

Etanola daudzums standartdevā:

$$\frac{4}{100} \cdot 1000 = 40 \text{ g/l of RTU product}$$

Izopropilspirta daudzums standartdevā:

$$\frac{2}{100} \cdot 1000 = 20 \text{ g/l of RTU product}$$

Kopējais VOC daudzums = 40 + 20 = 60 g/l RTU produkta.

Robežvērtība RTU logu tīrīšanas līdzekļiem ir 100 g/l RTU produkta. Tāpēc šis produkts veiksmīgi izpilda prasību par kopējo VOC daudzumu.

Apakškritērijs (b): Bīstamās vielas

Vienots kritērija teksts no dažādiem Komisijas lēmumiem:

b. Bīstamās vielas

(i) Gala produkts

Galaprodukts nav klasificēts un marķēts kā akūti toksisks, kā tāds, kam ir toksiska ietekme uz konkrētu mērķorgānu, kā elpceļu vai ādas sensibilizators vai kā tāds, kas ir kancerogēns, mutagēns vai toksisks reproduktīvajai sistēmai, vai kā bīstams ūdens videi, kā definēts Regulas (EK) Nr. 1272/2008 I pielikumā un saskaņā ar 18. tabulā esošo sarakstu.

Tikai IILD

- produktus, kas satur perietikskābi un ūdeņraža peroksīdu, ko izmanto kā balināšanas līdzekļi, var klasificēt un marķēt kā bīstamus ūdens videi [hroniska 1. kategorija (H410), hroniska 2. kategorija (H411) vai hroniska 3. kategorija (H412)], ja klasifikāciju un marķēšanu izraisa šo vielu klātbūtne.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

(ii) Izmantotās vielas

Produkts 0,010 % no masas vai lielākā koncentrācijā galaproduktā nedrīkst saturēt izmantotās vielas, kas atbilst kritērijiem klasificēšanai par toksiskām, bīstamām ūdens videi, elpceļu vai ādas sensibilizatoriem, kancerogēnām, mutagēnām vai toksiskām reproduktīvajai sistēmai saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008 I pielikumu un atbilstoši 18. tabulā esošajam sarakstam. Ja nosacījums ir stingrāks, noteicošās ir vispārīgās vai īpašās robežkoncentrācijas, kas noteiktas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008 10. pantu.

18. tabula. Ierobežotas bīstamības klasifikācijas un to iedalījums kategorijās

Akūts toksiskums	
1. un 2. kategorija	3. kategorija
H300 Norijot iestājas nāve.	H301 Toksisks norijot
H310 Nonākot saskarē ar ādu, iestājas nāve	H311 Toksisks, nonākot saskarē ar ādu
H330 Ieelpojot iestājas nāve	H331 Toksisks ieelpojot
H304 Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos	EUH070 Toksisks saskarē ar acīm
Toksiska ietekme uz konkrētu mērķa orgānu	
1. kategorija	2. kategorija
H370 Rada orgānu bojājumus	H371 Var izraisīt orgānu bojājumus
H372 Izraisa orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā	H373 Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā
Elpceļu un ādas sensibilizācija	
1A/1 kategorija	1 B kategorija
H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju	H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju
H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus vai apgrūtināt elpošanu	H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus vai apgrūtināt elpošanu
Kancerogēna, mutagēna vai toksiska reproduktīvajai sistēmai	
1A un 1B kategorijas	2. kategorija
H340 Var izraisīt ģenētiskus bojājumus	H341 Ir aizdomas, ka var izraisīt ģenētiskus bojājumus
H350 Var izraisīt vēzi	H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi
H350i Var izraisīt vēzi ieelpojot	
H360F Var negatīvi ietekmēt auglību	H361f Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību
H360D Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	H361d Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam
H360FD Var negatīvi ietekmēt auglību. Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	H361fd Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam
H360Fd Var negatīvi ietekmēt auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	H362 Var radīt kaitējumu ar krūti barotam bērnam
H360Df Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam. Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību	
Bīstamība ūdens videi	
1. un 2. kategorija	3. un 4. kategorija
H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem	H412 Kaitīgs ūdens organismiem ar ilgstošām sekām
H410 Ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām	H413 Var radīt ilgstošas kaitīgas sekas ūdens organismiem
H411 Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām	
Bīstamība ozona slānim	
H420 Bīstams ozona slānim	

Šo kritēriju nepiemēro izmantotajām vielām, uz kurām attiecas Regulas (EK) Nr. 1907/2006 2. panta 7. punkta a) un b) apakšpunkts, kurā noteikti kritēriji šīs regulas IV un V pielikumā minēto vielu atbrīvošanai no reģistrācijas, pakārtotā lietotāja un novērtēšanas prasībām. Lai noteiktu, vai šī izslēgšana ir piemērojama, pieteikuma iesniedzējam jāpārbauda katru izmantoto vielu, kuras klātbūtne pārsniedz koncentrāciju 0,010% no masas.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Uz19. tabulā iekļautajām vielām un maisījumiem neattiecas šī kritērija b) apakšpunkta (ii) daļa.

19. tabula. Vielas, uz kuru attiecināma atkāpe

Produkta kategorija	Vielas	Bīstamības paziņojums
VISAS PRODUKTU KATEGORIJAS	Virsmaktīvās vielas	H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem
		H412 Kaitīgs ūdens organismiem ar ilgstošām sekām
	Enzīmi (*)	H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju
		H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus vai apgrūtināt elpošanu
NTA kā piemaisījums MGDA un GLDA (**)	H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi	
LD, IILD, DD, IIDD un HDD	Subtilizīns	H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem
		H411 Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām
IILD	ε-ftalaimido-peroksi-heksaoksābe (PAP), ko izmanto par balināšanas līdzekli ar maksimālo koncentrāciju 0,6 g/kg veļas	H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem
		H412 Kaitīgs ūdens organismiem ar ilgstošām sekām
IILD	Peretiķskābe/ūdeņraža peroksīds, ko izmanto kā balināšanas līdzekli	H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem
		H410 Ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām
		H412 Kaitīgs ūdens organismiem ar ilgstošām sekām

(*) Ieskaitot stabilizatorus un citas palīgvielas preparātos

(**) Koncentrācijā, kas mazāka par 0,2 % izejvielā, ja kopējā koncentrācija gala produktā ir mazāka par 0,10 %.

Novērtēšana un pārbaude:

Pieteikuma iesniedzējam jāpierāda atbilstība šim kritērijam attiecībā uz gala produktu un jebkuru izmantoto vielu, kuras koncentrācija gala produktā ir lielāka par 0,010 % no produkta masas. Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz parakstīta atbilstības deklarācija, kam nepieciešamības gadījumā pievienotas piegādātāju deklarācijas vai DDL, kas apliecina, ka neviena no šīm vielām neatbilst kritērijiem, lai to klasificētu saskaņā ar vienu vai vairākiem 18. tabulā uzskaitītajiem bīstamības apzīmējumiem tādā formā un agregātvārdos, kādā tās ir produktā.

Attiecībā uz Regulas (EK) Nr. 1907/2006 IV un V pielikumā uzskaitītajām vielām, kuras ir atbrīvotas no reģistrācijas pienākuma saskaņā ar minētās regulas 2. panta 7. punkta a) un b) apakšpunktu, atbilstībai pietiek ar pieteikuma iesniedzēja deklarāciju par to.

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz parakstītu atbilstības deklarāciju, kurai vajadzības gadījumā jāpievieno piegādātāju deklarācijas vai DDL, kas apliecina tādu izmantoto vielu klātbūtni, kas atbilst atkāpes nosacījumiem.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

① Galvenie punkti

Apakškritērijs: b. Bīstamās vielas

- *Kā pierādīt, ka izstrādājums un izmantotās vielas nav klasificētas un marķētas kādā no 18. tabulā uzskaitītajām bīstamības klasēm?* 3.3.5.4. sadaļa.
- *Kā iesniegt jaunu atkāpi?* 3.3.5.5. sadaļa.

3.3.5.4 Norādījumi par to, kā pierādīt, ka produkts un izmantotās vielas nav klasificētas saskaņā ar apakškritēriju „Bīstamās vielas”.

Apakškritēriju "Bīstamās vielas" jāpiemēro visām izmantotajām vielām (tostarp smaržvielām, krāsvielām un konservantiem), ja to koncentrācija ir 0,010% no masas vai lielāka.

Ja ir pieejama informācija par maisījuma sastāvdaļām, tām jāatbilst kritērijam. T. i., ja klasificēta maisījuma koncentrācija pārsniedz 0,010 %, to var izmantot, ja tā atsevišķo klasificēto sastāvdaļu koncentrācija gala produktā ir mazāka par 0,010 %.

Praksē tas nozīmē, ka klasificētu vielu (un vielu bez atkāpēm) neesamība ir jāvērtē katrai vielai atsevišķi.

Ja nosacījums ir stingrāks, noteicošās ir vispārīgās vai īpašās robežkoncentrācijas, kas noteiktas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008 10. pantu.

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz kompetentajai iestādei parakstīta atbilstības deklarācija kopā ar šādu tehnisko informāciju, kas attiecas uz produktā izmantoto vielu formu un agregātvokli, lai pamatotu deklarāciju par neklasificēšanu pēc 18. tabulā paredzētajām bīstamības klasifikācijas kategorijām:

(i) Vielām, kurām pastāv harmonizētā klasifikācija vai kuras ir pašklasificētas: Drošības datu lapas, ja tādas ir pieejamas. Ja tās nav pieejamas vai viela ir pašklasificēta, tad ir jāsniedz informācija, kas attiecas uz vielas bīstamības klasifikāciju saskaņā ar REACH regulas II pielikumu;

(ii) Vielām, kas nav reģistrētas saskaņā ar REACH un/vai kurām vēl nav harmonizētās CLP klasifikācijas: Informācija, kas atbilst REACH regulas VII pielikumā minētajām prasībām;

(ii) Vielām, kas reģistrētas saskaņā ar REACH un kas neatbilst CLP klasifikācijas prasībām: Informācija, pamatojoties uz REACH reģistrācijas dokumentāciju, kas apstiprina neklasificētas vielas statusu;

Šis apakškritērijs neattiecas uz Regulas (EK) Nr. 1907/2006 IV un V pielikumā uzskaitītajām izmantotajām vielām, uz kurām attiecas minētās regulas 2. panta 7. punkta a) un b) apakšpunkts.

Ja izmantotā viela ir iekļauta IV pielikumā vai norādīta V pielikumā, pieteikuma iesniedzējam ir kompetentajai iestādei jāiesniedz parakstīta atbilstības deklarācija par to.

Tikai IILD ir īpaša atkāpe no apakškritērija b) punkta (i) apakšpunkta.

Peretiķskābi un ūdeņraža peroksīdu saturoši produkti, ko izmanto kā balināšanas līdzekli. Šādus produktus

var klasificēt un marķēt kā bīstamus ūdens videi [hroniskā 1. kategorija (H410), hroniska 2. kategorija (H411) vai hroniska 3. kategorija (H412)], ja klasifikāciju un marķēšanu izraisa šo vielu klātbūtne.

Uz vielām ar atkāpēm (iekļautas 18. tabulā) neattiecas šī apakškritērija b) punkta (ii) apakšpunkts.

Lai apstiprinātu tādu izmantoto vielu klātbūtni, kas atbilst atkāpes nosacījumiem, pieteikuma iesniedzējam kompetentajai iestādei jāiesniedz parakstīta atbilstības deklarācija, kurai vajadzības gadījumā pievienota piegādātāja deklarācija vai šo izmantoto vielu, uz kurām attiecas attiecīgā atkāpe, *DDL*.

3-3-5-5 Norādījumi par jaunas atkāpes iesniegšanu

Ja pieteikuma iesniedzējs konstatē vajadzību pēc jaunas atkāpes, tam jāiesniedz oficiāls pieprasījums pēc tam, kad ir pārbaudīts, vai identificētā klasificētā viela atbilst Regulā Nr. 66/2010 noteiktajiem priekšnosacījumiem:

- nav tehniski iespējams aizstāt šo vielu vai izmantojot alternatīvus materiālus vai izstrādes,
- vai produktam, kas satur šo vielu, ir ievērojami augstākas kopējās ekoloģiskās īpašības, salīdzinot ar citām tās pašas kategorijas precēm.

Šādā situācijā pieteikuma iesniedzējam jāsaazinās ar savu attiecīgo kompetento iestādi, kas sniegs par produktu grupu atbildīgā *JRC* darbinieka kontaktinformāciju. Pieteikuma iesniedzējam jāaizpilda arī atkāpes pieprasījuma veidlapa, kas ir iekļauta 4.4. sadaļā.

Apakškritērijs (c): Vielas, kas rada ļoti lielas bažas (SVHC)

 Apakškritērijs „Vielas, kas rada ļoti lielas bažas” attiecas uz visām izmantotajām vielām neatkarīgi no to koncentrācijas produktā.

 Jāatsaucas uz jaunāko SVHC sarakstu pieteikuma iesniegšanas dienā.

Atjauninātais SVHC saraksts ir pieejams Eiropas Ķimikāliju aģentūras tīmekļa vietnē:

<http://echa.europa.eu/web/guest/candidate-list-table>.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Apakškritērijs (d): Smaržvielas

Apakškritērijs „Smaržvielas” attiecas uz visām smaržvielām, kas iekļautas produktā, neatkarīgi no to koncentrācijas (visām produktu grupām, izņemot *IIDD*).

IIDD nedrīkst saturēt nekādas smaržvielas.

Apakškritērijs (e): Konservanti

Vienots kritērija teksts no dažādiem Komisijas lēmumiem:

e. Konservanti

(i) Produkts drīkst saturēt konservantus tikai produkta saglabāšanai, turklāt tikai šim nolūkam piemērotās devās. Tas neattiecas uz virsmaktīvajām vielām, kurām var būt arī biocīdas īpašības.

(ii) Produkts var saturēt konservantus, ja tie nav bioakumulējoši. Konservants netiek uzskatīts par bioakumulējošu, ja BCF ir < 100 vai reģistra K_{ow} ir $< 3,0$. Ja ir pieejama gan BFC , gan reģistra K_{ow} vērtība, jāizmanto augstākā izmērītā BCF vērtība.

(iii) Aizliegts apgalvot vai uz iepakojuma vai jebkādā citā paziņojumā norādīt, ka produktam ir antibakteriāla vai dezinficējoša iedarbība.

Novērtēšana un pārbaude:

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz parakstīta atbilstības deklarācija, kurai vajadzības gadījumā jāpievieno piegādātāju deklarācijas kopā ar *DDL* par katru pievienoto konservantu un informāciju par tā BCF vai reģistra K_{ow} vērtībām. Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz arī iepakojuma mākslinieciskā noformējuma skice.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Definīcijas

- Attiecībā uz biocīdajām īpašībām saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 528/2012 (BPR) tiek piemērotas šādas definīcijas:
 - Biocīds ir jebkura viela vai maisījums lietotājam piegādātajā veidā, kas sastāv no vienas vai vairākām aktīvajām vielām, satur vai rada vienu vai vairākas aktīvās vielas, lai iznīcinātu, atbaidītu, padarītu nekaitīgu jebkuru kaitīgu organismu, kavētu tā iedarbību vai uz to iedarbotos citādā veidā, kas nav tikai fiziska vai mehāniska iedarbība, jebkura viela vai maisījums, ko rada no vielām vai maisījumiem, kuri neietilpst pirmā ievilkuma formulējuma jomā un ko izmanto, lai iznīcinātu, atbaidītu, padarītu nekaitīgu jebkuru kaitīgu organismu, kavētu tā iedarbību vai uz to iedarbotos citādā veidā, kas nav vienkārša fiziska vai mehāniska iedarbība.
 - Aktīvā viela ir viela vai mikroorganisms, kas iedarbojas uz vai pret kaitīgiem organismiem.

① Galvenie punkti

Apakškritērijs: e. Konservanti

- *Kā pierādīt, ka produktā ir pareizais konservantu daudzums?* 3.3.5.6. sadaļa.

3.3.5.6 Norādījumi par to, kā pierādīt, ka produktā ir pareizais konservantu daudzums

Apakškritērijs „Konservanti” attiecas uz visiem konservantiem, kas iekļauti produktā, neatkarīgi no to koncentrācijas.

Mazgāšanas vai tīrīšanas līdzekļa sastāvā esošie konservanti jāizmanto tikai tā konservēšanai, t. i., lai novērstu produkta noārdīšanos, ko izraisa mikroorganismi, un pasargātu to no nejaušas piesārņošanas, ko lietošanas laikā var izraisīt patērētājs. Efektīva konservanta koncentrācija parasti tiek norādīta konservanta tehniskajā produkta lapā, un to var izmantot par atbilstības apliecinājumu. Turklāt produktu izstrādes laikā ražotāji nodrošina konservantu iedarbību, veicot tā sauktos baktēriju piesārņojuma testus, kuru laikā produktos tiek uzsētas standarta baktērijas un noteiktos intervālos veikti pasākumi to apjoma mazināšanai. Šādu testu rezultātus arī var iesniegt par atbilstības pierādījumu.

Aizliegts uz iepakojuma norādīt jebkādu informāciju, kas norāda, ka produktam ir antibakteriāla vai dezinficējoša iedarbība. Lai šos konservantus varētu iekļaut produkta sastāvā, pieteikuma iesniedzējam jāpārbauda, vai tie nav bioakumulējoši. Konservantu neuzskata par bioakumulējošu, ja BCF ir < 100 vai reģistrs K_{ow} ir < 3,0. Plašāku informāciju par bioakumulāciju skatīt definīcijās 3.3.3. sadaļā.

Ja ir pieejama gan BFC, gan K_{ow} vērtība, jāizmanto augstākā izmērītā BCF vērtība.

Apakškritērijs (f): Krāsvielas

Apakškritērijs "Krāsvielas" attiecas uz visām krāsvielām, kas iekļautas produktā, neatkarīgi no to koncentrācijas.

Ja ir pieejama gan BFC, gan K_{ow} vērtība, jāizmanto augstākā izmērītā BCF vērtība.

Ja krāsviela ir apstiprināta izmantošanai pārtikā, nav jāiesniedz dokumentācija par bioakumulācijas potenciālu, tikai kompetentajai iestādei jāiesniedz atbilstīga dokumentācija, lai apliecinātu, ka krāsviela ir apstiprināta izmantošanai pārtikā.

Apakškritērijs (g): Enzīmi

Apakškritērijs (h): Mikroorganismi (tikai HSC profesionālai lietošanai)

Vienots kritērija teksts no dažādiem Komisijas lēmumiem:

h. Mikroorganismi (tikai HSC profesionālai lietošanai)

(i) Identifikācija: visiem ar nolūku pievienotajiem mikroorganismiem jābūt Amerikas Tipu kultūru kolekcijas (ATCC) numuram, jāpieder Starptautiskās depozitārija iestādes (IDA) kolekcijai vai to DNS jābūt identificētai saskaņā ar „Celma identifikācijas protokolu” (izmantojot 16S ribosomālo DNS sekvencēšanu vai līdzvērtīgu metodi).

(ii) Drošība: visi ar nolūku pievienotie mikroorganismi pieder pie:

- I riska grupas, kā noteikts Direktīvā 2000/54/EK⁹ – Bioloģisko aģentu iedarbība darba vietā;
- Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EFSA) izdotais saraksts par kvalificētu pieņēmumu par nekaitīgumu (QPS).

(iii) Piesārņotāju neesamība: patogēniskie mikroorganismi, kā definēts turpmāk, nedrīkst būt nevienā no gatavajā produktā iekļautajiem celmiem, tos pārbaudot, izmantojot norādītās vai līdzvērtīgas testēšanas metodes:

- *E. Coli*, testēšanas metode ISO 16649-3:2005;
- *Streptococcus (Enterococcus)*, testēšanas metode ISO 21528-1:2004;
- *Staphylococcus aureus*, testēšanas metode ISO 6888-1;

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/54/EK (2000. gada 18. septembris) par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar bioloģisku aģentu iedarbību darba vietā (septītā atsevišķā direktīva saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punktu) (OV L 262, 17.10.2000., 21.–45. lpp.).

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

- *Bacillus cereus*, testēšanas metode ISO 7932:2004 vai ISO 21871;
- *Salmonella*, testēšanas metode ISO6579:2002 vai ISO 19250.

(iv) Visi apzināti pievienotie mikroorganismi nedrīkst būt ģenētiski modificēti mikroorganismi (GMM).

(v) Jūtība pret antibiotikām: visi ar nolūku pievienotie mikroorganismi, izņemot raksturīgo rezistenci, ir jutīgi pret katru no piecām galvenajām antibiotiku klasēm (aminoglikozīdu, makrolīdu, beta laktāmu, tetraciklīnu un fluorhinolonu) saskaņā ar EUCAST disku difūzijas metodi vai līdzvērtīgu metodi.

(vi) Mikrobu skaits: produktiem to lietošanas formā ir standarta mikrobu skaits, kas vienāds vai lielāks par 1×10^5 kolonijas veidojošām vienībām (CFU) uz ml saskaņā ar ISO 4833-1:2014.

(vii) Glabāšanas termiņš: minimālais produkta glabāšanas termiņš nedrīkst būt īsāks par 24 mēnešiem, un mikrobu skaits nedrīkst samazināties par vairāk nekā 10 % ik pēc 12 mēnešiem saskaņā ar ISO 48331:2014.

(viii) Piemērotība lietošanai: produktam jāatbilst visām prasībām, kas izklāstītas kritērijā „Piemērotība lietošanai”, un visiem ražotāja apgalvojumiem par produktā esošo mikroorganismu iedarbību jābūt dokumentētiem, trešajai personai veicot testus.

(ix) Apgalvojumi: aizliegts apgalvot vai uz iepakojuma vai jebkādā citā paziņojumā norādīt, ka produktam ir antibakteriāla vai dezinficējoša iedarbība.

(x) Informācija lietotājam: produkta etiķetē jāiekļauj šādu informāciju:

- ka produkts satur mikroorganismus;
- ka produktu nedrīkst lietot ar izsmidzināšanas sprūda mehānismu;
- ka produktu nedrīkst lietot uz virsmām, kas nonāk saskarē ar pārtiku;
- norāde par produkta derīguma termiņu.

Novērtēšana un pārbaude:

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz:

(i) visu produktā esošo mikroorganismu nosaukums (līdz celmam) un identifikācija, norādot ATCC vai IDA numuru vai DNS identifikācijas dokumentāciju;

(ii) dokumentācija, kas apliecina, ka visi mikroorganismi pieder I riska grupai un QPS sarakstam;

(iii) testēšanas dokumentācija, kas apliecina, ka produktā nav patogēnisko mikroorganismu;

(iv) dokumentācija, kas apliecina, ka visi mikroorganismi nav GMM;

(v) testēšanas dokumentācija, kas pierāda, ka visi mikroorganismi, izņemot raksturīgo rezistenci, ir jutīgi pret katru no piecām norādītajām galvenajām antibiotiku klasēm;

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

(vi) CFU uz ml lietošanas šķīduma testēšanas dokumentācija (neatšķaidītiem produktiem jāizmanto „parastai” tīrīšanai ieteiktā atšķaidījuma attiecība);

(vii) ik pēc 12 mēnešiem CFU uz ml lietošanas šķīduma testēšanas dokumentācija produktam, kas tiek glabāts līdz tā derīguma termiņa beigām;

(viii) trešās personas laboratoriskās testēšanas rezultāti, kas pierāda apgalvoto mikroorganismu iedarbību, un iepakojuma mākslinieciskā noformējuma skice vai produkta etiķetes kopija, kurā izceltas visas norādes par mikroorganismu iedarbību;

(ix) un (x) iepakojuma mākslinieciskā noformējuma skice vai produkta etiķetes kopija.

Definīcijas

- Amerikas Tipu kultūru kolekcija (ATCC) ir vadošā pasaules bioloģisko materiālu resursu un standartu organizācija, kuras misija ir vērsta uz standarta atsauces mikroorganismu, šūnu līniju un citu materiālu iegādi, autentificēšanu, ražošanu, saglabāšanu, izstrādi un izplatīšanu. Saglabājot tradicionālos kolekcijas materiālus, ATCC izstrādā augstas kvalitātes produktus, standartus un pakalpojumus, lai atbalstītu zinātnisko izpēti un atklājumus, kas uzlabo pasaules iedzīvotāju veselību.
- Starptautiskā depozitārija iestāde (IDA). Iestāde iegūst „starptautiskās depozitārija iestādes” statusu, ja līgumslēdzēja valsts, kurā atrodas iestāde, sniedz *WIPO* ģenerāldirektoram apliecinājumu, ka iestāde atbilst un turpinās atbilst noteiktām Budapeštas līguma prasībām.
- „Celma identifikācijas protokols” ir metode, ar kuru mikrobu celmi tiek identificēti, izmantojot DNS sekvencēšanu (pilna garuma 1500+1 bāzes pāra analīze), un tiek nosaukti saskaņā ar Starptautiskā baktēriju nomenklatūras kodeksa (ICNB) noteikumiem. Šajā protokolā jāizmanto programma *CLUSTALX* (vai jebkurš cits piemērots daudzkārtējas pielīdzināšanas rīks, piemēram, *CLUSTALW*, *MEGA*, *PHYLIP*), lai sekvenci pielīdzinātu citām tuvu radniecīgām sugām, kas norādītas sekvences sākotnējā pamata vietējās pielīdzināšanas meklēšanas rīka (*BLAST*) izmantošanas rezultātu analīzē. Veicot *BLAST* meklēšanu vai analīzi, tiek salīdzināta vaicājuma sekvence ar sekvenču bibliotēku vai datubāzi un identificētas bibliotēkas sekvences, kas līdzinās vaicājuma sekvencei, pārsniedzot noteiktu sliekšni.
- I riska grupa (mikroorganismi) saskaņā ar Direktīvu 2000/54/EK ir mikroorganismi, kas, visticamāk, neizraisa cilvēku slimības.
- Kvalificēts pienēpums par nekaitīgumu (QPS) ir vispārēja riska novērtēšanas pieeja, ko Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA) piemēro, lai paziņotu par bioloģiskiem aģentiem ar mērķi vienkāršot riska vērtēšanu dažādās zinātniskajās komisijās un struktūrvienībās.
- Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA) ir Eiropas Savienības finansēta Eiropas aģentūra, kas darbojas neatkarīgi no Eiropas likumdošanas un izpildvaras iestādēm (Komisijas, Padomes un Parlamenta) un ES dalībvalstīm. To izveidoja 2002. gadā pēc vairākām pārtikas krīzēm 90. gadu beigās, lai sniegtu zinātniskus ieteikumus un informētu par riskiem, kas saistīti ar pārtikas ķēdi. Aģentūru juridiski izveidoja ES saskaņā ar Vispārējo pārtikas aprites likumu – Regulu Nr. 178/2002. Ar Vispārējo pārtikas aprites likumu tika izveidota Eiropas pārtikas nekaitīguma sistēma, kurā atbildība par riska novērtēšanu (zinātne) un riska pārvaldību (politika) ir nodalīta. *EFSA* ir atbildīga par pirmo jomu, un tās pienākums ir

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

arī informēt sabiedrību par saviem zinātniskajiem secinājumiem.

- **Patogēniskie mikroorganismi** ir jebkādi mikroorganismi, kas spēj kaitēt to nēsātājam, piemēram, konkurējot ar nēsātāju organismu par vielmaiņas resursiem, iznīcinot tā šūnas vai audus vai izdalot toksīnus.
- **Eiropas Antimikrobiālās uzņēmības testēšanas komiteja (EUCAST)** ir pastāvīga komiteja, ko kopīgi izveidojušas ESCMID, ECDC un Eiropas valstu infekcijas noteikšanas komitejas. EUCAST nodarbojas ar fenotipisko *in vitro* antibakteriālās jutības testu jaunumiem un tehniskiem aspektiem, un darbojas par EMA un ECDC kontroles punktu komiteju. EUCAST nenodarbojas ar antibiotiku politiku, rezistences uzraudzību vai ierobežošanu, vai infekciju kontroli.
- **EUCAST diska difūzijas metode.** Diska difūzija ir viena no senākajām pieejām antibakteriālās jutības testēšanā, un tā joprojām ir viena no visplašāk izmantotajām antibakteriālās jutības testēšanas metodēm parastajās klīniskajās laboratorijās. Tā ir piemērota lielākās daļas bakteriālo patogēnu, tostarp biežāk sastopamo ātraudzīgo baktēriju, testēšanai, ir daudzpusīga attiecībā uz testējamo antibakteriālo līdzekļu klāstu un tai nav nepieciešams īpašs aprīkojums. EUCAST metode, tāpat kā vairākas citas diska difūzijas metodes, ir standartizēta metode, kuras pamatā ir 1972. gada Starptautiskās sadarbības pētījumā par antibakteriālās uzņēmības testēšanu noteiktie principi un ekspertu grupu pieredze visā pasaulē.

Apakškritērijs „Mikroorganismi” attiecas tikai uz HSC produktiem profesionālai lietošanai, kuriem mikroorganismi ir pievienoti apzināti.

Apakškritērijs „Mikroorganismi” attiecas uz visiem mikroorganismiem, kas iekļauti profesionālai lietošanai paredzētajā HSC produktā, ja to koncentrācija ir vienāda ar vai lielāka par 0,010 % no masas.

Apakškritērijs (i): Kodīgas īpašības (tikai HDD)

3.3.6 Kritērijs: Iepakojums

Šis kritērijs attiecas uz visām šajā rokasgrāmatā iekļautajām produktu kategorijām.

Lūdzu, pārbaudiet, kuri apakškritēriji attiecas uz jūsu produktu kategoriju:

Kritērijs Iepakojums							
Produkta veids	LD	IILD	DD	IIDD	HSC	HDD	
Apakškritēriji							
a. Produkti, ko pārdod izsmidzināšanas pudelēs					X		
b. Iepakojuma atpakaļ pieņemšanas sistēmas		X		X	X		
c. Svara/lietderīguma attiecība (WUR)	X	X ¹	X	X ¹	X ¹		X
d. Paredzēts otrreizējai pārstrādei	X	X ¹	X	X ¹	X ¹		X

X¹: ja produkts atbilst apakškritērijam b), šis produkts ir atbrīvots no apakškritērijos c) un d) noteiktajām prasībām.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Definīcijas

- **Primārais iepakojums (tirdzniecības iepakojums)** ir veidots atbilstīgi konkrētā produkta izmēriem. Primārā iepakojuma galvenā loma ir aizsargāt produktu no bojājumiem uzglabāšanas un transportēšanas laikā. Bieži vien produkti atrodas noliktavā ilgstoši, un primārais iepakojums nodrošina produkta aizsardzību no ārējās vides iedarbības. Vēl viens primārā iepakojuma aspekts ir patērētājiem ērta lietošana. Pudeles, gliemežvāki, saspiežamais iepakojums, kartona kaste un blistera iepakojums ir izplatīts primārais iepakojums.
- **Sekundārais iepakojums (grupētais iepakojums)** ir iepakojums, kas paredzēts noteikta daudzuma pārdošanas vienību grupēšanai tirdzniecības vietā un tas kalpo tikai kā līdzeklis krājumu papildināšanai tirdzniecības vietā, to var noņemt no produkta, neietekmējot tā īpašības.
- **Transporta iepakojums** ir iepakojums, kas veidots tā, lai atvieglotu vairāku tirdzniecības vienību pārkraušanu un transportēšanu, vai grupēts iepakojums, lai novērstu fizisku pārkraušanu un bojājumus transportēšanas laikā. Transportēšanas iepakojumā neietilpst autotransporta, dzelzceļa, kuģu un avio konteineri.
- **Pārstrādāts materiāls: „otreizēja pārstrāde”** ir jebkura reģenerācijas darbība, kurā atkritumu materiāli tiek pārstrādāti produktos, materiālos vai vielās gan sākotnējiem, gan citiem mērķiem. Tā ietver organisko materiālu pārstrādi, bet neietver enerģijas reģenerāciju un pārstrādi materiālos, ko paredzēts izmantot par kurināmo vai dažādu bedru vai grāvju aizbēršanai.
- **Pārstrādāts pēcpatēriņa materiāls:** Tas ir materiāls, kas pārstrādāts no pēcpatēriņa materiāla, kāds savākts no iepakojuma ražotājiem izplatīšanas posmā vai no patērētājiem.
- **Svara/lietderīguma attiecība (WUR)** ir iepakojuma daudzums, kas tiek izmantots mazgāšanas vai tīrīšanas līdzekļa devas nogādāšanai patērētājam. Šajā aprēķinu sistēmā ir lietderīgi izmantot materiālus atkārtoti un izmantot otrreiz pārstrādātus materiālus.
- **Atpakaļpieņemšanas sistēma** ir shēma, kurā ražotāji un/vai veikali, kas pārdod produktu, ir atbildīgi par produkta iepakojuma pieņemšanu atpakaļ pēc tam, kad klienti ir izlietojuši iesaiņoto produktu.
- **Neatšķaidīti produkti** ir tie, kas pirms lietošanas jāatšķaida.
- **Lietošanai gatavi produkti (RTU)** ir tādi, kurus var lietot uzreiz bez iepriekšējas atšķaidīšanas.

Apakškritērijs (a): Produkti, ko pārdod izsmidzināšanas pudelēs (kritērijs attiecas tikai uz HSC)

a. Produkti, ko pārdod izsmidzināšanas pudelēs (kritērijs attiecas tikai uz HSC)

Nedrīkst izmantot smidzinātājus, kas satur propelentus. Izsmidzināšanas pudelēm jābūt atkārtoti uzpildāmām un vēlreiz lietojamām.

Novērtēšana un pārbaude

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz parakstīta atbilstības deklarācija kopā ar attiecīgu dokumentāciju, kurā aprakstīts vai parādīts, kā var atkārtoti uzpildīt iepakojumā ietilpstošās izsmidzināšanas pudeles.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

i Galvenie punkti

- *Kā pierādīt, ka izsmidzināšanas pudeles var atkārtoti uzpildīt un izmantot?* 3.3.6.1. sadaļa

3.3.6.1 Norādījumi, kas apliecina, ka iepakojumā ietilpstošās izsmidzināšanas pudeles var atkārtoti uzpildīt.

Šis kritērijs ir piemērojams tikai cieto virsmu tīrīšanas līdzekļiem.

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz pierādījumi, ka izsmidzināšanas pudeles var atkārtoti uzpildīt un izmantot (t. i. sūkņa mehānisms ir viegli atdalāms no pudeles un atkal savienojams ar to). To var izdarīt, piemēram, iesniedzot kompetentajai iestādei izsmidzināšanas pudeles paraugu vai fotogrāfijas, kurās redzams, kā no pudeles var noņemt un pēc tam atkal tai piestiprināt izsmidzinātāja sprūdu.

Atšķirībā no iepriekšējās kritēriju versijas nav jāiesniedz pierādījums, ka tirgū var atrast produktu atkārtotai uzpildīšanai.

Apakškritērijs (b): Iepakojuma atpakaļpieņemšanas sistēmas (kritērijs attiecas tikai uz HSC, IILD un IIDD).

b. Iepakojuma atpakaļpieņemšanas sistēmas (kritērijs attiecas tikai uz HSC, IILD un IIDD).

Ja produkts tiek piegādāts iepakojumā, kas ietilpst produkta atpakaļpieņemšanas sistēmā, uz šo produktu neattiecas iepakojuma kritērija c) un d) apakšpunktā noteiktās prasības.

Novērtēšana un pārbaude

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz parakstītu atbilstības deklarāciju kopā ar attiecīgu dokumentāciju, kurā aprakstīts vai parādīts, ka iepakojumam ir ieviesta atpakaļpieņemšanas sistēma.

Galvenie punkti

- Kā pierādīt, ka iepakojumam ir ieviesta atpakaļpieņemšanas sistēma? 3.3.6.2. sadaļa.

3.3.6.2 Norādījumi par to, kā pierādīt, ka iepakojumam ir ieviesta atpakaļpieņemšanas sistēma

Šis kritērijs ir piemērojams tikai cieto virsmu tīrīšanas līdzekļu, IILD veļas un IIDD gadījumos.

Dokumentācija, kas nepieciešama, lai pierādītu iepakojuma atpakaļpieņemšanas sistēmas esamību, var būt, piemēram, līguma par atpakaļpieņemšanu kopija katrai valstij, kurā produkts tiks pārdots, vai vienošanās ar klientiem par to iepakojuma atpakaļpieņemšanu.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Apakškritērijs (c): Svāra/lietderīguma attiecība (WUR)

Vienots kritērija teksts un vērtības no dažādiem Komisijas lēmumiem:

c. Svāra/lietderīguma attiecība (WUR)

Produkta svāra/lietderīguma attiecību (WUR) aprēķina tikai primārajam iepakojumam, un tā nedrīkst pārsniegt šādas standartdevas vērtības. Uz primāro iepakojumu, kas izgatavots no vairāk kā 80 % atkārtoti pārstrādāta materiāla, šī prasība neattiecas.

20. tabula. LD, DD, HSC, HDD paredzētās WUR robežvērtības

Produkta veids		WUR
LD (g/kg veļas)	<i>Pulvera veļas mazgāšanas līdzekļi</i>	1,2
	<i>Veļas mazgāšanas līdzekļi tabletēs vai kapsulās</i>	1,2
	<i>Šķidrie/želejas veļas mazgāšanas līdzekļi (kas nav tabletēs vai kapsulās)</i>	1,4
	<i>Traipu tīrīšanas līdzekļi (tikai priekšapstrāde)</i>	1,2
DD (g/mazgāšanas reizei)	<i>Trauku mazgājamās mašīnās lietojamie mazgāšanas līdzekļi</i>	2,4
	<i>Skalošanas palīg līdzekļi</i>	1,5
HSC (g/l tīrīšanas šķīduma)	<i>Neatšķaidīti produkti</i>	15
	<i>RTU produkti</i>	150
	<i>RTU produkti pudelēs ar izsmidzinātājiem</i>	200
HDD (g/l mazgāšanas ūdens)	<i>Līdzekļi trauku mazgāšanai ar rokām</i>	0,6

21. tabula. IILD un IIDD paredzētās WUR robežvērtības

Produkta veids	Ūdens cietība	Mīksts <1,5 mmol CaCO ₃ /l	Vidēja <1,5-2,5 mmol CaCO ₃ /l	Ciets >2,5 mmol CaCO ₃ /l
	IILD (g/kg veļas)	Pulveri	1,5	2,0
Šķidrumi		2,0	2,5	3,0
IIDD (g/l mazgāšanas šķīduma)	Pulveri	0,8	1,4	2,0
	Šķidrumi	1,0	1,8	2,5

Novērtēšana un pārbaude:

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz produkta WUR aprēķinu. Ja produktu pārdod dažādos iepakojumos (t. i., ar dažādu tilpumu), aprēķins jāiesniedz par katru iepakojuma lielumu, kuram piešķir ES ekomarķējumu.

WUR aprēķina šādi:

$$WUR = \sum ((W_i + U_i) / (D_i * R_i))$$

Kur:

W_i: primārā iepakojuma (i) svārs (g);

U_i: otrreizēji pārstrādāta iepakojuma, kas nav pēcpatēriņa iepakojums, svārs (g) primārajā iepakojumā (i). U_i = W_i, ja vien pieteikuma iesniedzējs nevar pierādīt pretējo;

D_i: standartdevu skaits primārajā iepakojumā (i). RTU produktu gadījumā (tikai HSC) D_i = produkta tilpums

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

(litros);

Ri: uzpildes indekss. $Ri = 1$ (iepakojums netiek atkārtoti izmantots tam pašam mērķim) vai $Ri = 2$ (ja pieteikuma iesniedzējs var dokumentēt, ka iepakojuma komponenti var atkārtoti izmantot tam pašam mērķim, un tas pārdod produktu atkārtotai uzpildei).

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz parakstīta atbilstības deklarācija, kas apliecina pēcpatēriņa pārstrādātā materiāla saturu, kā arī attiecīgo dokumentāciju. Iepakojums tiek uzskatīts par pēcpatēriņa pārstrādātu, ja iepakojuma izgatavošanai izmantotās izejvielas tikušas savāktas no iepakojuma ražotājiem izplatīšanas posmā vai no patērētājiem.

Galvenie punkti

- *Kā aprēķināt produkta WUR?* 3.3.6.3. sadaļa.
- *Kā pierādīt pārstrādātā materiāla daudzumu (%) iepakojumā?* 0. sadaļa.

Uz produktiem ar iepakojumu, kas ir daļa no atpakaļpieņemšanas sistēmas, apakškritērijs c neattiecas.

3.3.6.3 Norādījumi, kā aprēķināt produkta WUR

Produkta svara/lietderīguma attiecību (WUR) aprēķina primārajam iepakojumam

Definīcijas

Primārais iepakojums

(a) attiecībā uz vienu devu iepakojumā, ko paredzēts noņemt pirms lietošanas, atsevišķas devas iesaiņojums un iepakojums ir veidots tā, lai radītu mazāko pārdošanas vienību, kas paredzēta izplatīšanai gala lietotājam vai patērētājam pirkšanas vietā, nepieciešamības gadījumā ieskaitot etiķeti;

(a) attiecībā uz visiem pārējiem produktu veidiem iepakojums paredzēts kā tirdzniecības vietā lietotājam vai patērētājam pieejamā mazākā pārdošanas vienība;

Ietilpst:

- Tvertnes materiāls
- Vāciņš
- Dozēšanas palīg līdzeklis ar papildu iepakojuma funkciju (piemēram, korķītis)
- Etiķete
- Sprūds
- Kartona kaste (ja tas ir primārais iepakojums (t. i., tas satur kopā dažādus priekšmetus, kas veido mazāko pārdošanas vienību), skatīt turpmāk piemērus 4. c, 9).

Neietver:

- Dozēšanas palīg līdzeklis tikai ar dozēšanas palīg līdzekļa funkciju
- Kartona kaste (ja transportēšanas iepakojums, skatīt turpmāk 5., 6., 7., 8. piemēru)

Uz primāro iepakojumu, kas izgatavots no vairāk kā 80 % atkārtoti pārstrādāta materiāla, WUR aprēķināšana neattiecas.

Iztulkojums: Ja >80 % no visa (summā) primārā iepakojuma izgatavoti no atkārtoti pārstrādāta materiāla, uz to šī prasība neattiecas.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Lai aprēķinātu primārā iepakojuma *WUR*, pieteikuma iesniedzējs var izmantot ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē pieejamo aprēķināšanas lapu.

Lai izskaidrotu *WUR* un *Ri* aprēķinu, zemāk ir doti daži piemēri.

1. piemērs. Viena kartona kaste ar 36 trauku mazgājamās mašīnas tabletēm kā mazākā pārdošanas vienība. Katras tabletes svars ir 18 g. ($36 \times 0,018 \text{ kg} = 0,648 \text{ kg}$). Katra tablete ir ievietota folijā (svars 0,5 g), kas pirms lietošanas jānoņem.

Pareizs aprēķins:

Iztulkojums: *WUR* pārsniedz robežvērtību. Produkts nav atbilstīgs (pat ja kartons ir izgatavots no 80 % otrreizējās pārstrādes materiāla). (*Excel* lapas aprēķina pārstrādes saturu kā 63,2 %)

Iepakojuma apraksts:		Kaste ar 36 tabletēm			
GNV izņēmums? (Izvēlieties)					
Produkta tilpums primārajā iepakojumā (ja standartdeva ir ml no l, ja standartdeva ir g no kg):		0,648			
Primārā iepakojuma (i) daļa (lūdzu, norādiet daļu)	Šīs daļas (i) svars g (Wi)	no tā pirmoreiz izmantots materiāls g (Ui)	Pārstrādes rādītājs (ri)	(Di)	$= (Wi + Ui) / (Di \times ri)$
kartona kaste	75,00	15,00	1,0	36,0	2,50
folija (36 x 0,5 g)	18,00	18,00	1,0	36,0	1,00
etiķete	2,00	2,00	1,0	360	0,11
			Summa:	=WUR	3,6
				lerobežojums	2,4
Pārstrādātie materiāli primārajā iepakojumā:		63,2 %		Rezultāts	nav ok

Nepareizs aprēķins:

Skaidrojums: aprēķinā neiekļauj kartonu, kas izgatavots no 80 % otrreizējās pārstrādes materiāla. *WUR* < robežvērtība. Produkta iepakojums atbilst *WUR* kritērijiem

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Iepakojuma apraksts		Kaste ar 36 tabletēm			
GNV izņēmums? (Izvēlieties)					
Produkta tilpums primārajā iepakojumā (ja standartdeva ir ml no l, ja standartdeva ir g no kg):		0,648			
Primārā iepakojuma (i) daļa (lūdzu, norādiet daļu)	Šīs daļas (i) svars g (Wi)	no tā pirmoreiz izmantots materiāls g (Ui)	Pārstrādes rādītājs (ri)	(Di)	$= (Wi + Ui) / (Di \times ri)$
folija (36 x 0,5 g)	18,00	18,00	1,0	36,0	1,00
etiķete	2,00	2,00	1,0	36,0	0,11
			1,0		
			Summa:	=WUR	1,1
				ierobežojums	2,4
Pārstrādātie materiāli primārajā iepakojumā:		0,0%		Rezultāts	ok

2. piemērs. 1 l pudele neatšķaidīta APC, mazākā pārdošanas vienība gala patērētājam – 10 ml/l. Pudele satur 50 % otrreizējās pārstrādes materiālu. WUR < robežvērtība. Produkta iepakojums atbilst WUR kritērijiem

Iepakojuma apraksts:		1 l pudele			
GNV izņēmums? (Izvēlieties)					
Produkta tilpums primārajā iepakojumā (ja standartdeva ir ml no l, ja standartdeva ir g no kg):		1			
Primārā iepakojuma (i) daļa (lūdzu, norādiet daļu)	Šīs daļas (i) svars g (Wi)	no tā pirmoreiz izmantots materiāls g (Ui)	Pārstrādes rādītājs (ri)	(Di)	$= (Wi + Ui) / (Di \times ri)$
pudele	47,00	23,50	1,0	100,0	0,71
vāciņš	6,00	6,00	1,0	100,0	0,12
etiķete	2,00	2,00	1,0	100,0	0,04
			Summa:	=WUR	0,9
				ierobežojums	15,0
Pārstrādātie materiāli primārajā iepakojumā:		42,7%		Rezultāts	ok

3. piemērs. 500 ml virtuves tīrīšanas līdzekļa (RTU-sprūds) kā mazākā pārdošanas vienība. WUR pārsniedz robežvērtību. Produkts nav atbilstīgs, pat ja RTU ražojumiem, ko pārdod pudelēs ar sprūda izsmidzinātājiem, ierobežojums ir lielāks.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Iepakojuma apraksts:		500 ml Sprūds			
GNV izņēmums? (Izvēlieties)		Tikai HSC (RTU) : izsmidzinātājs ar sprūdu			
Produkta tilpums primārajā iepakojumā (ja standartdeva ir ml no l, ja standartdeva ir g no kg):		0,5			
Primārā iepakojuma (i) daļa (lūdzu, norādiet daļu)	Šīs daļas (i) svars g (Wi)	no tā pirmoreiz izmantots materiāls g (Ui)	Pārstrādes rādītājs (ri)	(Di)	$=(Wi + Ui) / (Di \times ri)$
pudele	32,00	32,00	1,0	0,5	128,00
sprūds	26,00	26,00	1,0	0,5	104,00
etiķete	4,00	4,00	1,0	0,5	16,00
			Summa:	=WUR	248,0
				lrobežojums	200,0
Pārstrādātie materiāli primārajā iepakojumā:		0,0%		Rezultāts	nav ok

4a. piemērs. 500 ml HSC (RTU-sprūds) kā mazākā pārdošanas vienība. Uzpildi pieteikuma iesniedzējs piedāvā atsevišķi (ri=2). WUR < robežvērtība. Produkta iepakojums atbilst WUR kritērijam.

Iepakojuma apraksts:		500 ml sprūds (produkts uzpildei tiek pārdots atsevišķi)			
GNV izņēmums? (Izvēlieties)		Tikai HSC (RTU) : izsmidzinātājs ar sprūdu			
Produkta tilpums primārajā iepakojumā (ja standartdeva ir ml no l, ja standartdeva ir g no kg):		0,5			
Primārā iepakojuma (i) daļa (lūdzu, norādiet daļu)	Šīs daļas (i) svars g (Wi)	no tā pirmoreiz izmantots materiāls g (Ui)	Pārstrādes rādītājs (ri)	(Di)	$=(Wi + Ui) / (Di \times ri)$
pudele	32,00	32,00	2,0	0,5	64,00
sprūds	26,00	26,00	2,0	0,5	52,00
etiķete	4,00	4,00	2,0	0,5	8,00
			Summa:	=WUR	124,0
				lrobežojums	200,0
Pārstrādātie materiāli primārajā iepakojumā:		0,0%		Rezultāts	ok

4b. piemērs. 5 l HSC-RTU produkts uzpildei tiek pārdots atsevišķi. WUR < robežvērtība. Produkta iepakojums atbilst WUR kritērijam.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Iepakojuma apraksts		5 l uzpildes produkts			
GNV izņēmums? (Izvēlieties)					
Produkta tilpums primārajā iepakojumā (ja standartdeva ir ml no l, ja standartdeva ir g no kg):		5			
Primārā iepakojuma (i) daļa (lūdzu, norādiet daļu)	Šīs daļas (i) svars g (Wi)	no tā pirmoreiz izmantots materiāls g (Ui)	Pārstrādes rādītājs (ri)	(Di)	$= (Wi + Ui) / (Di \times ri)$
Trauks	150,00	150,00	1,0	5,0	60,00
Vāciņš	5,00	5,00	1,0	5,0	2,00
Etikete	2,00	2,00	1,0	5,0	0,80
			Summa:	=WUR	62,8
				lerobežojums	150,0
Pārstrādātie materiāli primārajā iepakojumā:		0,0%		Rezultāts	ok

4c. piemērs.

- Divas uzpildes kapsulas tiek pārdotas atsevišķi no sprūda *HSC*.
- 2 x 50 ml, lai sagatavotu 2 x 500 ml *RTU*. (standartdeva = 100)
- Nepieciešams atsevišķs *Excel* fails! Iespējams WUR izņēmums. $WUR < robežvērtība$. Produkta iepakojums atbilst WUR kritērijam.

Iepakojuma apraksts:		Divas kapsulas pa 50 ml			
GNV izņēmums? (Izvēlieties)		Tikai <i>HSC</i> : Neatšķaidīts produkts, kas paredzēts tikai un vienīgi izsmidzinātāju uzpildīšanai			
Produkta tilpums primārajā iepakojumā (ja standartdeva ir ml no l, ja standartdeva ir g no kg):		0,1			
Primārā iepakojuma (i) daļa (lūdzu, norādiet daļu)	Šīs daļas (i) svars g (Wi)	no tā pirmoreiz izmantots materiāls g (Ui)	Pārstrādes rādītājs (ri)	(Di)	$= (Wi + Ui) / (Di \times ri)$
kartona kaste	20,00	10,00	1,0	1,0	30,00
2 kapsulas	10,00	10,00	1,0	1,0	20,00
			1,0		
			Summa:	=WUR	50,0
				lerobežojums	150,0
Pārstrādātie materiāli primārajā iepakojumā:		33,3%		Rezultāts	ok

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

5. piemērs. 6 pudeles (pa 1 l) neatšķaidīta HSC, mazākā pārdošanas vienība - 10 ml/l (kā B2B produkts). Sekundārā iepakojuma nav, tikai transporta iepakojums. Aprēķins ir tāds pats kā 2. piemērā, kaste nav jāiekļauj *WUR* aprēķinā.

6. piemērs. 6 x 750 ml pudeles HSC RTU kartona kastē ar vienu sprūdu kā mazāko pārdošanas vienību. Visām pudelēm ir ar sprūds.

- Apkopo visus tilpumus ($6 \times 0,75 \text{ l} = 4,5 \text{ l}$) un svarus (sešas pudeles pa 40 g = 240 g). $r_i = 1$ pudelēm, vāciņiem un etiķetei; $r_i = 2$ sprūdam.
- Iekļauj kasti, jo tas ir primārais iepakojums (180 g, 50 % pārstrādāts).
- WUR robežvērtība = 200 (visas pudeles ir paredzētas sprūdam, un sprūds ir iekļauts iepakojumā).
- WUR < robežvērtība. Produkta iepakojums atbilst WUR kritērijiem.

Iepakojuma apraksts:		6 x 750 ml pudeles RTU kartona kārbā ar vienu sprūdu			
WUR izņēmums? (Izvēlieties)		Tikai HSC (RTU) : izsmidzinātājs ar sprūdu			
Produkta tilpums primārajā iepakojumā (ja standartdeva ir ml no l, ja standartdeva ir g no kg):		4,5			
Primārā iepakojuma (i) daļa (lūdzu, norādiet daļu)	Šīs daļas (i) svars g (W _i)	no tā pirmoreiz izmantots materiāls g (U _i)	Pārstrādes rādītājs (r _i)	(D _i)	$= (W_i + U_i) / (D_i \times r_i)$
Sešas pudeles	240,00	240,00	1,0	4,5	106,67
6 etiķetes	2000	20,00	1,0	4,5	8,89
6 vāciņi	30,00	30,00	1,0	4,5	13,33
1 sprūds	25,00	25,00	2,0	4,5	5,56
kartona kaste	180,00	90,00	1,0	4,5	60,00
			Summa:	=WUR	194,4
				Ierobežojums	200,0
Pārstrādātie materiāli primārajā iepakojumā:		18,2%		Rezultāts	ok

7. piemērs. HSC RTU izsmidzinātājs (2 x 750 ml), viens pārdots ar sprūda mehānismu un viens pārdots bez sprūda mehānisma vienā pārdošanas vienībā kā mazākā pārdošanas vienība. Iepakojums kartona kastē: tikai transporta iepakojums.

- Apkopo visus tilpumus ($2 \times 0,75 \text{ l} = 1,5 \text{ l}$) un svarus (2 pudeles pa 40g = 80g). $r_i = 1$ pudelēm, vāciņiem un etiķetēm; $r_i = 2$ sprūdam.
- WUR robežvērtība = 200 (visas pudeles ir paredzētas sprūdam, un sprūds ir iekļauts iepakojumā).
- WUR < robežvērtība. Produkta iepakojums atbilst WUR kritērijiem.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Iepakojuma apraksts:		2 x 750 ml pudeles RTU kartona kastē ar vienu sprūdu			
WUR izņēmums? (Izvēlieties)		Tikai HSC (RTU) : izsmidzinātājs ar sprūdu			
Produkta tilpums primārajā iepakojumā (ja standartdeva ir ml no l, ja standartdeva ir g no kg):		1,5			
Primārā iepakojuma (i) daļa (lūdzu, norādiet daļu)	Šīs daļas (i) svars g (Wi)	no tā pirmoreiz izmantots materiāls g (Ui)	Pārstrādes rādītājs (ri)	(Di)	=(Wi + Ui) / (Di x ri)
2 pudeles	80,00	80,00	1,0	1,5	106,67
2 etiķetes	4,00	4,00	1,0	1,5	5,33
1 vāciņš	3,00	3,00	1,0	1,5	4,00
1 sprūds	20,00	20,00	2,0	1,5	13,33
			Summa:	=WUR	129,3
				lerobežojums	200,0
Pārstrādātie materiāli primārajā iepakojumā:		0,0%		Rezultāts	ok

8. piemērs. HSC tiek pārdots kā 5 l RTU pudeļu un 125 ml neatšķaidīta produkta pudeles komplekts (standartdeva = 25 ml/l) (5 l RTU uzpildīšanai), ko pārdod vienā pārdošanas vienībā. Iepakojums kartona kastē: tikai transporta iepakojums.

"Ja produkts pieejams gan RTU, gan neatšķaidītā veidā un abas formas tiek pārdotas kā vienas partijas sastāvdaļa (piemēram, viena RTU produkta pudele un neatšķaidīta produkta atkārtotas uzpildes pudele), abiem produkta veidiem jāatbilst prasībām, kas noteiktas visos to attiecīgajiem veidiem noteiktajos kritērijos."

Pārdod kā daļu no vienas partijas = viena pārdošanas vienība!

8a. piemērs.

- Aprēķins 5 l RTU pudelei. ri = 2 atkārtotas uzpildīšanas dēļ
- WUR < robežvērtība. Produkta iepakojums atbilst WUR kritērijam.

Iepakojuma apraksts:		5 l RTU pudele (ar uzpildi)			
WUR izņēmums? (Izvēlieties)					
Produkta tilpums primārajā iepakojumā (ja standartdeva ir ml no l, ja standartdeva ir g no kg):		5			
Primārā iepakojuma (i) daļa (lūdzu, norādiet daļu)	Šīs daļas (i) svars g (Wi)	no tā pirmoreiz izmantots materiāls g (Ui)	Pārstrādes rādītājs (ri)	(Di)	=(Wi + Ui) / (Di x ri)
Trauks	150,00	150,00	2,0	5,0	30,00
Vāciņš	5,00	5,00	2,0	5,0	1,00
etiķete	2,00	2,00	2,0	5,0	0,40
			Summa:	=WUR	31,4
				lerobežojums	150,0
Pārstrādātie materiāli primārajā iepakojumā:		0,0%		Rezultāts	ok

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

8a. piemērs.

- 125 ml neatšķaidīta produkta pudeles (25 ml/l) aprēķins (5 / RTU uzpildīšanai)
- WUR < robežvērtība. Produkta iepakojums atbilst WUR kritērijiem.

Iepakojuma apraksts:		125 ml pudele, uzpilde 5 / RTU pudelei			
WUR izņēmums? (Izvēlieties)					
Produkta tilpums primārajā iepakojumā (ja standartdeva ir ml no l, ja standartdeva ir g no kg):		0,125			
Primārā iepakojuma (i) daļa (lūdzu, norādiet daļu)	Šīs daļas (i) svars g (Wi)	no tā pirmoreiz izmantots materiāls g (Ui)	Pārstrādes rādītājs (ri)	(Di)	=(Wi + Ui) / (Di x ri)
pudele	21,00	21,00	1,0	5,0	8,40
vāciņš	2,00	2,00	1,0	5,0	0,80
etiķete	0,80	0,80	1,0	5,0	0,32
			Summa:	=WUR	9,5
				lerobežojums	15,0
Pārstrādātie materiāli primārajā iepakojumā:		0,0%		Rezultāts	ok

Abi pārdošanas vienības produkti atbilst WUR kritērijiem. Tāpēc viss iepakojums atbilst iepakojuma kritērijiem.

9. piemērs. HSC tiek pārdots kā 1 l RTU pudeles ar sprūdu un 100 ml neatšķaidīta produkta pudeles komplekts (standartdeva 100 ml/l), produkts uzpildīšanai tiek pārdots vienā pārdošanas vienībā kartona kastē. Iepakojums kartona kastē: primārais iepakojums.

9a. piemērs.

- Aprēķins 1 / RTU pudele ar sprūdu: ri=2 pudelei un sprūdam uzpildīšanas dēļ.
- Primārais iepakojums (200 g kartona kaste ar 80 % otrreizējās pārstrādes materiālu): 50% iekļauti RTU pudeles aprēķinā. ri = 1 (nav atkārtotas izmantošanas)
- WUR < robežvērtība. Šī produkta iepakojuma daļa atbilst WUR.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Iepakojuma apraksts:		1 / RTU ar sprūdu (ar uzpildi)			
WUR izņēmums? (Izvēlieties)		Tikai HSC (RTU) : izsmidzinātājs ar sprūdu			
Produkta tilpums primārajā iepakojumā (ja standartdeva ir ml no l, ja standartdeva ir g no kg):		1			
Primārā iepakojuma (i) daļa (lūdzu, norādiet daļu)	Šīs daļas (i) svars g (Wi)	no tā pirmoreiz izmantots materiāls g (Ui)	Pārstrādes rādītājs (ri)	(Di)	= $(Wi + Ui) / (Di \times ri)$
Pudele	40,00	40,00	2,0	1,0	40,00
Sprūds	20,00	20,00	2,0	1,0	20,00
Etikete	2,00	2,00	2,0	1,0	2,00
Kartona kaste (50%)	100,00	20,00	1,0	1,0	120,00
			Summa:	=WUR	182,0
				Ierobežojums	200,0
Pārstrādātie materiāli primārajā iepakojumā:		49,4%		Rezultāts	ok

9b. piemērs.

- Aprēķins 100 ml neatšķaidīta produkta pudelei (standartdeva 100 ml/l)
- Primārais iepakojums (200 g kartona kaste ar 80 % otrreizējās pārstrādes materiālu): Aprēķinā iekļauti 50 %.
- $WUR <$ robežvērtība. Šī produkta iepakojuma daļa atbilst WUR.

Iepakojuma apraksts:		100 ml neatšķaidīta HSC produkta pudele kā uzpildes materiāls			
WUR izņēmums? (Izvēlieties)		Tikai HSC: Neatšķaidīts produkts, kas paredzēts tikai un vienīgi izsmidzinātāju uzpildīšanai			
Produkta tilpums primārajā iepakojumā (ja standartdeva ir ml no l, ja standartdeva ir g no kg):		0,1			
Primārā iepakojuma (i) daļa (lūdzu, norādiet daļu)	Šīs daļas (i) svars g (Wi)	no tā pirmoreiz izmantots materiāls g (Ui)	Pārstrādes rādītājs (ri)	(Di)	= $(Wi + Ui) / (Di \times ri)$
Pudele	14,00	14,00	1,0	1,0	28,00
Etikete	1,00	1,00	1,0	1,0	2,00
Kartona kaste (50%)	100,00	20,00	1,0	1,0	120,00
			Summa:	=WUR	150,0
				Ierobežojums	150,0
Pārstrādātie materiāli primārajā iepakojumā:		69,6%		Rezultāts	ok

Abi pārdošanas vienības produkti atbilst WUR kritērijiem. Tāpēc viss iepakojums atbilst iepakojuma kritērijiem.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

3.3.6.4 Norādījumi par to, kā pierādīt pārstrādātā materiāla daudzumu (%) iepakojumā

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz kompetentajai iestādei parakstītu atbilstības deklarāciju no iepakojuma ražotāja par pēcpatēriņa pārstrādātā materiāla saturu primārajā iepakojumā. Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz arī pierādījumi, ka iepakojumam izmantotie materiāli patiešām ir iegūti no pārstrādātiem avotiem – to var izdarīt, izmantojot bilanci vai citas grāmatvedības metodes.

Apakškritērijs (d): Paredzēts otrreizējai pārstrādei

d. Paredzēts otrreizējai pārstrādei

Plastmasas iepakojums jāizstrādā tā, lai atvieglotu efektīvu pārstrādi, izvairoties no iespējamiem piesārņotājiem un nesaderīgiem materiāliem, par kuriem ir zināms, ka tie kavē atdalīšanu vai pārstrādi vai pazemina pārstrādātā materiāla kvalitāti. Etiķete vai apvalks, aizdare un attiecīgā gadījumā aizturpārklājumi ne atsevišķi, ne kombinācijās nedrīkst ietvert zemāk esošajā tabulā uzskaitītos materiālus un sastāvdaļas. Šī prasība neattiecas uz sūkņa mehānismiem (tai skaitā izsmidzinātājos).

22. tabula. Materiāli un sastāvdaļas, kuri nedrīkst būt iepakojuma elementos

Iepakojuma elements	Izslēgtie materiāli vai sastāvdaļas*
Etiķete vai apvalks	<ul style="list-style-type: none">- PS etiķete vai apvalks kombinācijā ar PET, PP vai HDPE pudeli- PVC etiķete vai apvalks kombinācijā ar PET, PP vai HDPE pudeli- PETG etiķete vai apvalks kombinācijā ar PET pudeli- Jebkuri citi plastmasas materiāli apvalkiem/etiķetēm ar blīvumu > 1 g/cm³, ko izmanto kopā ar PET pudeli- Jebkuri citi plastmasas materiāli apvalkiem/etiķetēm ar blīvumu < 1 g/cm³, ko izmanto kopā ar PP vai HDPE pudeli- Etiķetes vai apvalki, kas ir metalizēti vai ir piemināti pie iepakojuma korpusa (veidņu marķējumā)
Aizvars	<ul style="list-style-type: none">- PS aizvars kombinācijā ar PET, HDPE vai PP pudeli- PVC aizvars kombinācijā ar PET, PP vai HDPE pudeli- PETG aizvars vai aizvara materiāls ar blīvumu > 1 g/cm³ kombinācijā ar PET pudeli- No metāla, stikla vai EVA izgatavoti aizvari, kas nav viegli atdalāmi no pudeles- Aizvari, kas izgatavoti no silikona. Neattiecas uz silikona aizvariem, kuru blīvums ir < 1 g/cm³ kombinācijā ar PET pudeli un silikona aizvariem, kuru blīvums ir > 1g/cm³ kombinācijā ar PEHD vai PP pudeli.- Metāla folijas vai plombas, kas paliek piestiprinātas pie pudeles vai tās vāciņa pēc produkta atvēršanas
Aizturpārklājums	Poliamīds, funkcionālie poliolefīni, metalizētas un gaismu bloķējošas barjeras

* EVA – etilēnvinilacetāts, HDPE – augsta blīvuma polietilēns, PET – polietilēna tereftalāts, PETG – polietilēna tereftalāta glikols-modificēts, PP – polipropilēns, PS – polistirols, PVC – polivinilhlorīds

Novērtēšana un pārbaude

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz parakstīta atbilstības deklarācija, kurā norādīts iepakojuma materiālu sastāvs, tostarp konteiners, etiķete vai uzdeva, līmes, aizvars un aizturpārklājums, kā attiecīgajā gadījumā nepieciešams, kopā ar primārā iepakojuma fotogrāfijām vai tehniskajiem rasējumiem.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Galvenie punkti

- Kā ziņot par iepakojuma materiālu sastāvu? 3.3.6.5. sadaļa.

3.3.6.5 Norādījumi par to, kā ziņot par materiālu sastāvu

Šis kritērijs prasa norādīt to saraksta daļu, kas veido primāro iepakojumu, t. i., galvenais kontainers, etiķete vai uzdeva, līmes, aizvars un aizturpārklājums, kā arī to, no kādiem materiāliem tie ir izgatavoti.

Primārā iepakojuma fotogrāfijas vai tehniskie rasējumi jāiesniedz kompetentajai iestādei.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka produktos ar ES ekomarķējumu ir atļauts izmantot PP kombināciju ar HDPE, kā arī PE kombinācijas ar LLDPE, LDPE, HDPE.

3.3.7 Kritērijs: Piemērotība lietošanai

Šis kritērijs attiecas uz visām šajā lietotāja rokasgrāmatā iekļautajām produktu kategorijām.

Vienots kritērija teksts no dažādiem Komisijas lēmumiem:

Produktam ir apmierinošas mazgāšanas un tīrīšanas īpašības zemākajā temperatūrā un ražotāja ieteiktās devas ūdens cietībai saskaņā ar:

Produkta kategorijas	Protokols/Ietvars/Standarts
LD	ES ekomarķējuma protokols veļas mazgāšanas līdzekļu testēšanai vai ES ekomarķējuma protokols trauku tīrīšanas līdzekļu testēšanai, kā nepieciešams.
IILD	"Rūpniecībā un iestādēs izmantojamo veļas mazgāšanas līdzekļu veikspējas testēšanas ietvars"
DD	Jaunākais IKW standarta tests vai jaunākais standarts EN 50242/EN 60436 ar grozījumiem, kas izdarīti ar dokumentu „Trauku mazgāšanas līdzekļu veikspējas ietvara tests”.
IIDD	„Rūpniecībā un iestādēs izmantojamo trauku mazgāšanas līdzekļu veikspējas ietvara tests”
HSC	„Ietvars cieto virsmu tīrīšanas līdzekļu veikspējas testēšanai”
HDD	„Ietvars līdzekļu trauku mazgāšanai ar rokām veikspējas testēšanai”

Šie protokoli/ietvari/standarti ir pieejami ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē.

Novērtēšana un pārbaude: pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz dokumentācija, kas apliecina, ka produkts ir testēts protokolā/ietvarā/standartā noteiktajos apstākļos un rezultāti liecina, ka ražojums ir sasniedzis vismaz minimālo prasīto mazgāšanas/attīrīšanas veikspēju. Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz arī dokumenti, kas apliecina atbilstību laboratorijas prasībām, kuras iekļautas attiecīgajos testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju saskaņotajos standartos, ja piemērojams.

Var izmantot līdzvērtīgus testus, ja to līdzvērtību ir novērtējusi un atzinusi kompetentā iestāde.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Galvenie punkti

- Kur var atrast vairāk informācijas par kritērija tekstā aprakstītajiem protokoliem/ietvariem/standartiem? 3.3.7.1. sadaļa.
- Kā pierādīt, ka produkts nodrošina minimālo nepieciešamo mazgāšanas veiktspēju? 3.3.7.2. sadaļa.
- Paskaidrojumi saistībā ar konkrētiem protokoliem. 3.3.7.3. sadaļa.
 - o Veļas mazgāšanas līdzekļi (LD). 3.3.7.3.1. sadaļa.
 - o Rūpniecības uzņēmumos un iestādēs izmantojamie veļas mazgāšanas līdzekļi (IILD). 3.3.7.3.2. sadaļa.
 - o Trauku mazgājamās mašīnās lietojamie mazgāšanas līdzekļi (DD). 3.3.7.3.3. sadaļa.
 - o Cietā seguma tīrīšanas līdzekļi (HSC). 3.3.7.3.4. sadaļa.

3.3.7.1 Norādījumi par to, kur var atrast vairāk informācijas par kritērija tekstā aprakstītajiem protokoliem/ietvariem

Pilns kritēriju tekstā aprakstīto protokolu/ietvaru teksts katrai šajā rokasgrāmatā iekļautajai produktu kategorijai ir atrodams šādās tīmekļa vietnēs:

Produkta kategorijas	Tīmekļa vietne
LD	Protokols „Veļas mazgāšanas līdzekļu derīguma veiktspēja”
IILD	Protokols Rūpniecībā un iestādēs izmantojamo veļas mazgāšanas līdzekļu derīguma veiktspēja
DD	Protokols Trauku mazgājamās mašīnās lietojamo mazgāšanas līdzekļu derīguma veiktspēja
IIDD	Protokols Rūpniecībā un iestādēs trauku mazgājamās mašīnās lietojamo mazgāšanas līdzekļu derīguma veiktspēja
HSC	Protokols Cieto virsmu tīrīšanas līdzekļu derīguma veiktspēja
HDD	Protokols Līdzekļu trauku mazgāšanai ar rokām derīguma veiktspēja

3.3.7.2 Norādījumi par to, kā pierādīt, ka produkts nodrošina minimālo nepieciešamo mazgāšanas/tīrīšanas veiktspēju.

ES ekomarkējuma tīmekļa vietnē ir pieejama izklājlapa katrai produktu kategorijai, kas jāiesniedz kompetentajai iestādei. Pietiekams pierādījums ir ziņot par testēšanas rezultātiem un parādīt, ka produkts nodrošina minimālo nepieciešamo mazgāšanas/attīrīšanas veiktspēju.

<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

Daudzos aspektos ietvari un protokoli ir pārskatīti un mainīti. Pat ja lielākajai daļai produktu, kam piešķirts ekomarķējums, būtu jāatkārto testēšanas veikspējas pārbaudes, var būt produkti, kuriem tas nav nepieciešams. Par to attiecīgajai kompetentajai iestādei jālemj katrā gadījumā atsevišķi.

3.3.7.3 Paskaidrojumi saistībā ar protokoliem

Šajā sadaļā apkopots saraksts ar visbiežāk uzdotajiem jautājumiem (BUJ), kas saistīti ar dažu produktu kategoriju protokoliem.

3.3.7.3.1 Veļas mazgāšanas līdzekļi (LD)

○ Kad obligāti jāveic krāsu kopšanas (krāsas saglabāšanas un krāsu pārnese kavēšanas) testēšana? Testa rezultāti saistībā ar krāsu kopšanu ir obligāti tikai tad, ja veļas mazgāšanas līdzeklis ir krāsām nekaitīgs vai ja tas ir ļoti efektīvs vai viegls mazgāšanas līdzeklis, tiek apgalvots, ka tas palīdz saglabāt krāsu.

○ Vai var izmantot citu atsauces iekārtu, ja vien tai ir protokolā aprakstītajai līdzvērtīga programma? Citas atsauces iekārtas izmantošana ir iespējama ar nosacījumu, ka līdzvērtīgās programmas veikspējai jābūt līdzīgai atsauces iekārtas veikspējai. Turklāt tā jāizmanto abiem produktiem (atsauces produktam un testa produktam), izmantojot vienu un to pašu mazgāšanas ciklu un vienādu centrifugēšanu.

○ Kā būtu jāpierāda līdzīga veikspēja salīdzināmāi veļas mazgāšanas mašīnas programmai? Divu līdzvērtīgu programmu divām dažādām veļas mazgāšanas mašīnām līdzīgu veikspēju var pierādīt, veicot protokolā aprakstīto veikspējas testu abās mašīnās ar vienu un to pašu veļas mazgāšanas līdzekli un salīdzinot rezultātus. Ja atsauces mašīnas rezultāti ir līdzīgi otras mašīnas rezultātiem, tad šo mašīnu var izmantot ekomarķējuma veikspējas testam. Ja divu mašīnu salīdzinājums nav iespējams, visām to programmu specifikācijām jābūt pēc iespējas līdzīgām.

23. tabula. Programmējāmās elektroniskās Miele sadzīves veļas mazgāšanas mašīnas mazgāšanas programmu specifikācijas

	Kokvilnas mazgāšanas programma (30 °C, 20 °C ^a , 15 °C ^b temperatūrā)	Delikātā programma ⁿ (pie 30 °C, 20 °C ^a , 15 °C ^b)
Galvenās mazgāšanas ilgums	50–70 min	30-40 min
Kopējais programmas darbības ilgums	100-120 min	55-65 min
Ūdens daudzums galvenajai mazgāšanai	15±2 l	20±2 l
Kopējais ūdens daudzums	55±5 l	64±5 l
Skalošanas ciklu skaits	3	3
Galīgais griešanās ātrums	1200 apgr./min ¹⁰	600 apgr./min

○ Vai balasta slodzi no viena testa var atkārtoti izmantot citā? Jā, balasta slodzi no viena testa var atkārtoti izmantot citā, ja vien balasta slodzi starp testiem izmazgā.

¹⁰ Var izmantot citu griešanās ātrumu, bet tam jābūt vismaz 900 apgr./min.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

3-3-7-3.2 Rūpniecībā un iestādēs izmantojamie veļas mazgāšanas līdzekļi (IILD)

- Vai šajā IILD testā var izmantot arī veļas mazgāšanas līdzekļiem (kas nav II) izmantotos traipus?

Veļas mazgāšanas līdzekļiem izmantotos traipus var lietot, ja vien tie ir reprezentatīvi attiecībā uz testējamajam produktam paredzamo notraipīšanas veidu.

- Vai ir obligāti jāpārbauda produkta sekundārā ietekme?

Jā, testējamā produkta būtiskākās sekundārās ietekmes ir jātestē.

3-3-7-3.3 Trauku mazgājamās mašīnās lietojamie mazgāšanas līdzekļi (DD)

- Kurš atsaucis mazgāšanas līdzeklis un kāda deva jāizmanto?

Ja pieteikuma iesniedzējs pierāda atbilstību standartam EN 50242/EN 60436, par atsaucis mazgāšanas līdzekli jāizmanto mazgāšanas līdzeklis, kas noteikts minētajā standartā, kas pašlaik ir mazgāšanas līdzeklis B IEC 60436¹¹. Devai jābūt tādai, kādu ieteicis ražotājs.

Ja pieteikuma iesniedzējs izmanto *IKW* testu, ņemot vērā to, ka šī metode neietver atsaucis mazgāšanas līdzekļa izmantošanu, ieteicams, lai kompetentā iestāde pirms testa apstiprinātu izvēlēto atsaucis mazgāšanas līdzekli. Devai jābūt ražotāja ieteiktajai mazākajai devai, vai 20 g, ja izmantotais atsaucis mazgāšanas līdzeklis ir IEC 60436 D tipa mazgāšanas līdzeklis. Gadījumā, kad tiek izmantots B tipa atsaucis mazgāšanas līdzeklis un ražotāja ieteikums netiek norādīts, arī jāizmanto 20 g deva, kā noteikts *IKW* testā. Ja atsaucis mazgāšanas līdzeklis ir cits mazgāšanas līdzeklis, pirms testa atkal ieteicams, lai kompetentā iestāde apstiprinātu izvēlēto devu.

Pieteikuma iesniedzējam jāizmanto jaunākā *IKW* versija vai EN 50242/EN 60436 jaunākais standarts.

- Vai gadījumā, ja izstrādājums nesatur skalošanas palīg līdzekli, ir nepieciešams dokumentēt tā spēju žāvēt traukus?

Nē, žāvēšanas efektu nodrošina skalošanas palīg līdzeklis, nevis mazgāšanas līdzeklis; tāpēc, ja produkts nesatur skalošanas palīg līdzekli, nav nepieciešams dokumentēt spēju žāvēt traukus.

- Kādi nosacījumi, kas izmantoti testam, jāapraksta?

Jāapraksta testam izmantotās programmas nosacījumi saskaņā ar modificētā standarta EN 5024/EN 60436 vai *IKW* testa veikspējas protokola jaunāko versiju.

3-3-7-3.4 Cietā seguma tīrīšanas līdzekļi (HSC)

- Kā produkts jātestē – neatšķaidīts vai atšķaidīts?

Visi testa produkti jātestē atšķaidītā veidā. Bet, ja tests nav veiksmīgs un uz produkta iepakojuma/lietotāja instrukcijā norādīts, ka produktu var lietot arī neatšķaidītā veidā, jāveic otrs tests ar neatšķaidītu produktu.

¹¹ Jāatzīmē, ka šis rokasgrāmatas rakstīšanas laikā šis standarts tiek pārskatīts. Pašlaik notiekošajā pārskatīšanā par standarta mazgāšanas līdzekli tiek ierosināts izmantot D tipa mazgāšanas līdzekli. Tiklīdz jaunā standarta EN 50242/EN 60436 versija tiks publicēta, jāizmanto jaunais standarta mazgāšanas līdzeklis (visticamāk, D tipa). Pieteikuma iesniedzējam jāizmanto mazgāšanas līdzeklis un standartdeva, kas ir spēkā pieteikuma iesniegšanas brīdī.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

1. piemērs. Neatšķaidīts *universālais tīrīšanas līdzeklis*, par kuru tiek apgalvots, ka to var izmantot arī kā neatšķaidītu tīrīšanas līdzekli.

Šādā gadījumā produkts jātestē:

1. kā atšķaidīts universāls tīrīšanas līdzeklis: atšķaidiet līdzekli ūdenī, kā ieteikts normālai netīrības pakāpei vai parastai lietošanai, un arī dozējiet to, kā ieteikts normālai netīrības pakāpei vai parastai lietošanai. Ja ir norādītas devas vai atšķaidīšanas intervāls, testā jāizmanto mazākā ieteicamā deva vai lielākais ieteicamais atšķaidījums.

2. ja iepriekšējais tests nav izturēts, tad produkts jātestē kā neatšķaidīts universāls tīrīšanas līdzeklis – dozējot produktu tieši, iepriekš to neatšķaidot. Devai jābūt tādai, kāda konkrētajam lietojumam norādīta lietošanas instrukcijā.

2. piemērs. Neatšķaidīts *universālais tīrīšanas līdzeklis*, par kuru netiek apgalvots, ka to var izmantot kā neatšķaidītu tīrīšanas līdzekli.

Šādā gadījumā produktu jātestē tikai atšķaidītā veidā: atšķaidiet līdzekli ūdenī, kā ieteikts normālai netīrības pakāpei vai parastai lietošanai, un arī dozējiet to, kā ieteikts normālai netīrības pakāpei vai parastai lietošanai. Ja ir norādītas devas vai atšķaidīšanas intervāls, testā jāizmanto mazākā ieteicamā deva vai lielākais ieteicamais atšķaidījums.

3. piemērs. RTU *universālais tīrīšanas līdzeklis*.

Šajā gadījumā produkts jātestē, izmantojot normālai netīrības pakāpei vai parastai lietošanai ieteikto devu. Ja ieteicamā deva nav norādīta, gan atsaucēs, gan testa produktus jātestē, izmantojot vienādu devu. Ja ir norādīts devas intervāls, testā jāizmanto mazākā ieteicamā deva.

- Kā apstrādāt pulverveida produktus vai citas cietas formas?

Pulverveida produktus vai citas cietas formas jātestē to „RTU formā”, un jā sagatavo, ievērojot atšķaidīšanas norādījumus.

- Kā izvēlēties atsaucēs produktu?

Atsaucēs produkts var būt vai nu pārdots produkts, vai vispārējs preparāts, un tam jāpieder tai pašai produktu kategorijai (paredzēts tam pašam lietojumam un tajā pašā atšķaidījuma formā). Sīkāku informāciju skatīt protokola 1.2. sadaļā „Cieto virsmu tīrīšanas līdzekļu veikspējas testēšanas ietvars”.

1. piemērs. Kuru no turpmāk minētajiem produktiem var izvēlēties par atsaucēs produktu, ja tiek veikts koncentrēta grīdas seguma tīrīšanas līdzekļa tests?

- Koncentrēts loģu tīrīšanas līdzeklis. Nē, šis izstrādājums nav paredzēts tādām pašām lietojumam.
- Neatšķaidīts grīdas seguma tīrīšanas līdzeklis. Nē, šis izstrādājums nav paredzēts lietošanai tādā pašā atšķaidījuma formā.
- Koncentrēts grīdu tīrīšanas līdzeklis. Jā; šis produkts ir paredzēts tam pašam mērķim (grīdas seguma tīrīšanai) un tādā pašā atšķaidījuma formā (koncentrēts).

2. piemērs. Kuru no turpmāk minētajiem produktiem var izvēlēties kā atsaucēs produktu, ja tiek veikts tāda neatšķaidīta *universāla tīrīšanas līdzekļa* tests, kura pH ir aptuveni vienāds ar 7?

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

- Neatšķaidīts APC ar pH 10 Nē, šis produkts ir paredzēts tādām pašām lietojumam un tādā pašā atšķaidījuma formā, bet tam nav tāds pats pH.
- Atšķaidīts APC ar pH, kas vienāds ar 7 Nē, šis produkts ir paredzēts tādām pašām pielietojumam un tam ir tāds pats pH, bet tam nav tādas pašas atšķaidījuma proporcijas.
- Neatšķaidīts APC ar pH 7: Jā; šis produkts ir paredzēts tam pašam pielietojumam, tādā pašā atšķaidījuma formā, un tam ir tāds pats pH līmenis.

Ja atsaucē produkts ir pārdots produkts, to var izvēlēties neatkarīgi no pārdošanas apjoma. Piemēram, tas var būt pat cits ES ekomarķējuma produkts ar tādu pašu paredzētu lietojumu, vai cits tā paša uzņēmuma produkts. Tomēr, kad vien iespējams un lai novērstu iespējamās neatbilstības pieteikšanas periodā, ieteicams izmantot pārdotu produktu ar lielu pārdošanas apjomu, kam nav piešķirts ES ekomarķējums un kuru ražo cits uzņēmums nekā testa produktu.

- Kur atrast informāciju par pārdošanas apjomu

Pastāv privāti uzņēmumi, kas piedāvā informatīvas tirgus datubāzes. Salīdzinošā atsaucē produkta izvēli ieteicams saskaņot ar kompetento iestādi.

- Vai ražotājs var testēt savus produktus?

Jā, bet tikai tad, ja ražotāja testēšanas laboratorija atbilst prasībām, kas norādītas protokola 1.1. sadaļā „*Cieto virsmu tīrīšanas veiktspējas testēšanas ietvars*”. Tomēr, ja iespējams, veiktspējas testu ieteicams veikt trešās puses laboratorijā.

3.3.8 Kritērijs: Automātiskā dozēšanas sistēma

Šis kritērijs attiecas tikai uz daudzkomponentu sistēmām, kas iekļautas *IILD* un *IIDD* produktu kategorijās.

Kritērija teksts:

Attiecībā uz daudzkomponentu sistēmām pieteikuma iesniedzējam jānodrošina, ka produkts tiek izmantots ar automātisku un kontrolētu dozēšanas sistēmu.

Lai nodrošinātu pareizu dozēšanu automātiskajās dozēšanas sistēmās, vismaz reizi gadā licences darbības laikā visās telpās, kurās izmanto produktu, jāapmeklē klienti un jāveic dozēšanas iekārtu kalibrēšana. Šādus klientu apmeklējumus var veikt trešā puse.

Novērtēšana un pārbaude:

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz parakstīta atbilstības deklarācija kopā ar aprakstu par klientu apmeklējumu saturu, informējot par to, kurš par tiem ir atbildīgs un cik bieži tie notiek.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

i Galvenie punkti

- *Kā pierādīt, ka produkts tiek izmantots ar automātisku dozēšanas sistēmu, kam regulāri tiek veikta apkope? 3.3.8.1. sadaļa.*

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Definīcijas

- Daudzkomponentu sistēmas ir iekļautas IILD un IIDD kategorijās. Sīkāku informāciju par to definīciju lūdzam skatīt šīs lietotāja rokasgrāmatas 1. sadaļā „Ievads”.

3.3.8.1 Norādījumi par to, kā pierādīt, ka produkts tiek izmantots ar automātisku dozēšanas sistēmu, kam regulāri tiek veikta apkope

Lai nodrošinātu, ka tiek lietotas pareizās devas, pieteikuma iesniedzējam, tā pārstāvim vai trešajai personai vismaz reizi gadā jāapmeklē visas telpas, kurās tiek lietots pieteikuma iesniedzēja produkts, un jāveic dozēšanas sistēmas kalibrējuma pārbaude. Lai gan visas daudzkomponentu sistēmas ir jāizmanto ar automātiskām dozēšanas sistēmām, pieteikuma iesniedzējam nav pašam jānodrošina un/vai jāuzstāda šādas sistēmas. Tā klienti var izmantot jau uzstādītas sistēmas vai arī tās var uzstādīt atsevišķa organizācija.

Lai pārbaudītu atbilstību šim kritērijam, pieteikuma iesniedzējam kompetentajai iestādei jāiesniedz parakstīta atbilstības deklarācija kopā ar aprakstu par to, kas tiek pārbaudīts apmeklējumu laikā, par apmeklējumiem atbildīgās struktūras nosaukums un šo apmeklējumu biežums.

3.3.9 Kritērijs: Lietotāja informācija

Šis kritērijs attiecas uz visām šajā rokasgrāmatā iekļautajām produktu kategorijām.

Vienots kritērija teksts no dažādiem Komisijas lēmumiem:

Produktam jāpievieno norādījumi par pareizu lietošanu, lai maksimāli palielinātu produkta veiktspēju un līdz minimumam mazinātu atkritumu daudzumu, kā arī samazinātu ūdens piesārņojumu un resursu izmantošanu. Šiem norādījumiem jābūt salasāmiem, attēlotiem vai nu grafiski, vai ar ikonām, un tajos jāietver šāda informācija:

(a) Dozēšanas instrukcijas

LD, DD, HSC un HDD: Pieteikuma iesniedzējam jāveic piemēroti pasākumi, lai palīdzētu patērētājiem ievērot ieteikto devu, padarot pieejamas dozēšanas instrukcijas un ērtu dozēšanas sistēmu (piemēram, tāda „dozēšanas sistēma” kā vāciņš var ietilpt produkta sastāvā, vai uz etiķetes, lai palīdzētu lietotājam, jābūt pieejamai dozēšanas sistēmai atbilstīgai dozēšanas instrukcijai).

Dozēšanas instrukcijās jāiekļauj atšķirīga informācija atkarībā no produkta kategorijas:

- LD, HSC un HDD: Dozēšanas instrukcijās jāiekļauj informācija par ieteicamo devu vismaz diviem netīrības līmeņiem (LD gadījumā – standarta piepildījumam) un par ūdens cietības ietekmi uz dozēšanu, kā arī norādes par visizplatītāko ūdens cietību apgabālā, kurā produktu paredzēts pārdot, vai par to, kur šādu informāciju var atrast.

- HSC un HDD: Informācija par ūdens cietību pie devas jānorāda tikai tad, ja tas ir piemērojams. HSC gadījumā uz RTU produktu iepakojuma jābūt šādam tekstam: „Šis produkts nav paredzēts liela mēroga tīrīšanai”.

- IILD un IIDD: Dozēšanas instrukcijās jānorāda deva gramos vai mililitros un/vai otra vai alternatīva metrika

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

(piemēram, vāciņi, izsmidzināšanas reizes), kā arī ūdens cietības ietekme uz devu. Šī prasība neattiecas uz daudzkomponentu produktiem, kas dozējami ar automatisko dozēšanas sistēmu. Jānorāda arī vizizplatītākā ūdens cietība apgabalā, kurā produktu paredzēts pārdot vai arī kur šādu informāciju var atrast.

- **DD:** Dozēšanas instrukcijās jāiekļauj informācija par ieteicamo devu standarta slodzei.

(b) Informācija par iepakojuma izmešanu

Uz primārā iepakojuma jānorāda informācija par iepakojuma atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un pareizu izmešanu.

(c) Vides informācija

Uz primārā iepakojuma jābūt tekstam, kurā norādīts, cik svarīgi ir izmantot pareizu devu un zemāko ieteicamo temperatūru, pēdējo tad, ja šāds ieteikums tiek sniegts (t. i., piemēram, ne *HDD* gadījumā), (LD gadījumā tā nedrīkst būt augstāka par 30 °C), lai mazinātu enerģijas un ūdens patēriņu un ūdens piesārņojumu.

IILD: Ja galaprodukts kā balināšanas līdzekli satur perietīkskābi un ūdeņraža peroksīdu un ir klasificēts un marķēts, uz primārā iepakojuma vai produkta tehniskajā lapā jābūt tekstam, kurā norādīts, ka klasifikācija un marķējums ir saistīts ar perietīkskābi un ūdeņraža peroksīdu, kas mazgāšanas procesā sadalās neklasificētās vielās.

Novērtēšana un pārbaude:

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz parakstīta atbilstības deklarācija kopā ar produkta etiķetes paraugu.

i Galvenie punkti

- Par katru produktu grupu iekļaujamās informācijas kopsavilkums: 3.3.9.1. sadaļa.
- Piemēri informācijai, kas jānorāda uz primārā iepakojuma
 - informācija par devu: 3.3.9.2. sadaļa.
 - iepakojuma izmešana: 0. sadaļa
 - vides informācija: 3.3.9.4. sadaļa
 - pārējais: 3.3.9.5. sadaļa

3.3.9.1 Par katru produktu grupu iekļaujamās informācijas kopsavilkums

Uz primārā iepakojuma (definīciju sk.3.3.6. sadaļā par definīcijām) jānorāda šāda informācija:

24. tabula. Informācija, kas jāiekļauj primārajā iepakojumā

Prasība	Produktu grupa					
	LD	DD	IILD	IIDD	HSC	HDD
Deva						
Deva standarta slodzei	X	X				
Deva gramos vai mililitros un/vai otrā alternatīvā metriskā mērvienībā (piemēram, vāciņi, izsmidzināšanas reizes).			X (ja netiek izmantota automatiskā dozēšana)			

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarkējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

Deva otrā līmeņu netīrībai	X				X	X
Ērta dozēšanas sistēma	X	X			X	X
Informācija par vietējā ūdens cietību	X		X	X	X Ja piemērojams	X Ja piemērojams
Ūdens cietības ietekme uz devu	X		X	X	X Ja piemērojams	X Ja piemērojams
<i>Iepakojuma izmēšana</i>						
Informācija par iepakojuma atkārtotu izmantošanu ¹² , pārstrādi un pareizu izmēšanu.	X	X	X	X	X	X
<i>Vides informācija</i>						
Teksts, kurā norādīts, cik svarīgi ir lietot pareizu devu un zemāko ieteicamo temperatūru	X	X	X	X	X	X
Maksimālā ieteicamā temperatūra	30°C					
<i>Pārējais</i>	<p>IILD: ja galaprodukts kā balināšanas līdzekli satur perietīkskābi un ūdeņraža peroksīdu un ir klasificēts un marķēts, uz primārā iepakojuma vai produkta tehniskajā lapā jābūt tekstam, kurā norādīts, ka klasifikācija un marķējums ir saistīts ar perietīkskābi un ūdeņraža peroksīdu, kas mazgāšanas procesā sadalās neklasificētās vielās.</p> <p>HSC (RTU produkti): "Šis produkts nav paredzēts liela mēroga tīrīšanai".</p>					

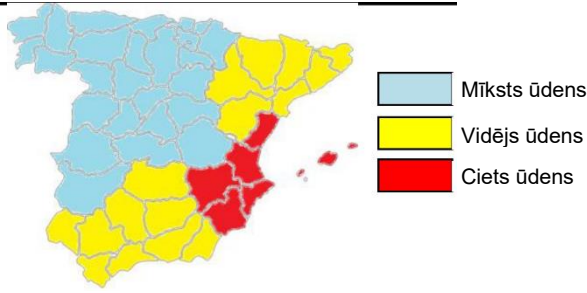
Par pieteikumu atbildīgajai kompetentajai iestādei jāiesniedz produkta etiķetes vai tehniskās lapas paraugs.

3.3.9.2 Piemēri informācijai, ko var sniegt par dozēšanu

25. tabula. Dozēšanas instrukciju piemēri

LD	1. piemērs. Veļas mazgāšanas līdzeklis, ko pārdod Spānijā Dozēšana 4,5 kg veļas (1 vāciņš = 70 ml)			
		Netīrība: neliela	Netīrība: vidēja	Netīrība: liela
	Mīksts ūdens	30 ml	50 ml	60 ml
	Vidējs ūdens	50 ml	60 ml	70 ml
	Ciets ūdens	60 ml	70 ml	90 ml

¹² Informācija par atkārtotu izmantošanu ir obligāta tikai tad, ja ir pieejama atkārtota uzpildīšana.

	 <p>Mīksts ūdens Vidējs ūdens Ciets ūdens</p> <p><u>Mazgāšana veļas mazgājamā mašīnā:</u> ielejiet pareizo ieteicamo devu veļas mazgājamajā mašīnā. Mazgāšana ar rokām: atšķaidiet 30 ml mazgāšanas līdzekļa 5 l ūdens.</p>
HDD	<p>Dozēšana uz 5 l ūdens:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedaudz netīri trauki: 2,5 ml (1/2 tējkarotes) - Normāli netīri trauki: 5 ml (1 tējkarote) <p>Iegremdējiet traukus ūdenī, kurā izšķīdināta pareizā ieteicamā mazgāšanas līdzekļa deva. Izvairieties atstāt tekošu ūdeni.</p>

3.3.9.3 Piemēri informācijai, ko var sniegt par iepakojuma izmešanu

26. tabula. Piemēri informācijai par iepakojuma izmešanu

Visas produktu kategorijas	<p>Var izmantot frāzes, kas veicina iepakojuma atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un pareizu izmešanu, piemēram:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atkārtoti lietojama pudele¹³ - Iepakojums pilnīgi pārstrādājams - Pēc lietošanas izmetiet tukšo iepakojumu (plastmasas) atkritumiem paredzētā tvertnē.
----------------------------	--

3.3.9.4 Piemēri informācijai, ko var sniegt par vides aspektiem

27. tabula. Vides informācijas piemēri

LD	<p>Šis izstrādājums ir piemērots mazgāšanai zemā temperatūrā [30 °C vai zemākā]. Izmantojiet zemas temperatūras programmas, ieteicamo devu un maksimālo iespējamo slodzi, lai mazinātu enerģijas un ūdens patēriņu, tādējādi mazinot ietekmi uz vidi.</p>
HDD	<p>Šis produkts ir piemērots mazgāšanai zemā temperatūrā (piemēram, 20 °C, istabas temperatūrā, aukstā ūdenī). Izmantojiet aukstu ūdeni, pareizu ieteicamo devu, kā arī iemērciet traukus ūdenī, nevis atstājiet ūdeni tekot, lai mazinātu enerģijas un ūdens patēriņu, tādējādi mazinot ietekmi uz vidi.</p>

LD gadījumā zemākā ieteicamā temperatūra nedrīkst būt augstāka par 30 °C.

¹³ Šī informācija ir obligāta tikai tad, ja ir pieejama atkārtota uzpildīšana.

ES EKOMARKĒJUMA LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA MAZGĀŠANAS UN TĪRĪŠANAS LĪDZEKĻI

Komisijas lēmumi par ES ekomarķējuma piešķiršanu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļiem (2017.g.)

3-3-9-5 Piemēri informācijai par citiem aspektiem

IILD gadījumā, ja galaprodukts kā balināšanas līdzekli satur peretiķskābi un ūdeņraža peroksīdu un ir klasificēts un marķēts, uz primārā iepakojuma vai produkta tehniskajā lapā jābūt tekstam, kurā norādīts, ka klasifikācija un marķējums ir saistīts ar peretiķskābi un ūdeņraža peroksīdu, kas mazgāšanas procesā sadalās neklasificētās vielās.

28. tabula. Informācijas piemērs par klasificētu IILD produktu

IILD	Šis produkts ir klasificēts un marķēts, jo tā sastāvā ir peretiķskābe un/vai ūdeņraža peroksīds, kas mazgāšanas procesā sadalās neklasificētās vielās.
-------------	--

3-3.10 Kritērijs: Informācija, kas redzama ES ekomarķējumā

Šis kritērijs attiecas uz visām šajā lietotāja rokasgrāmatā iekļautajām produktu kategorijām.

Vienots kritērija teksts no dažādiem Komisijas lēmumiem:

Logotipam jābūt redzamam un salasāmam. ES ekomarķējuma reģistrācijas/licences numuram jāparādās uz produkta, un tam jābūt salasāmam un skaidri redzamam.

Pieteikuma iesniedzējs var izvēlēties uz etiķetes iekļaut obligātu teksta lodziņu, kurā ir šāds teksts:

- Ierobežota ietekme uz ūdens vidi (visas produktu kategorijas);
- Ierobežots bīstamo vielu daudzums (visas produktu kategorijas);
- Tīrīšanas veiktspēja pārbaudīta (DD, IIDD, HSC un HDD).
- Mazgāšanas veiktspēja pārbaudīta (IILD).
- Mazgāšanas veiktspēja 30°C pārbaudīta (LD)*.

* ja LD produkts ticis testēts 15 vai 20 °C temperatūrā kritērijā „Piemērotība lietošanai, pieteikuma iesniedzējs var attiecīgi mainīt norādīto temperatūru.

Novērtēšana un pārbaude: pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz parakstītu atbilstības deklarāciju kopā ar produkta etiķetes paraugu vai iepakojuma māksliniecisko noformējumu, kurā iekļauts ES ekomarķējums.

i Galvenie punkti

- *Ekomarķējuma logotipa lietošanas vadlīnijas.* 3.3.10.1. sadaļa

3-3.10.1 Norādījumi par ES ekomarķējuma logotipa lietošanu

Norādījumus par ES ekomarķējuma logotipa un izvēles logotipa ar teksta lodziņu izmantošanu var atrast tīmekļa vietnes sadaļā "Ekomarķējuma logotipa lietošanas vadlīnijas":

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

4 Pielikumi

4.1. I pielikums. Pieteikuma veidlapa – atsevišķs dokuments

4.2. II pielikums. Deklarācijas - atsevišķs dokuments

4.3. III pielikums. KontROLSaraksts – atsevišķs dokuments

4.4. IV pielikums. Atkāpes veidlapa – atsevišķs dokuments